



Sisältö

2	Avainluvut
4	Taloudellinen katsaus
8	SanomaWSOY lyhyesti
10	Johdon katsaus
14	Sanoma
18	Sanoma Magazines
24	SWelcom
28	WSOY
32	Rautakirja
38	Rahoitusriskien hallinta ja sijoitustoiminta
39	Yhteisö- ja ympäristövastuu
42	Henkilöstö
44	Hallinnointi
46	Hallitus
48	Johtoryhmä
50	Vuoden tapahtumat
52	Tietoja sijoittajille
53	Yhteystiedot

SanomaWSOY:n vuosikertomuksen tilinpäätösosa on painettu erilliseksi niteeksi. Tilinpäätöstä voi tilata konserniviestinnästä (konserniviestinta@sanomawsoy.fi, puh. 0105 19 5062), ja se on luettavissa osoitteessa www.sanomawsoy.fi.

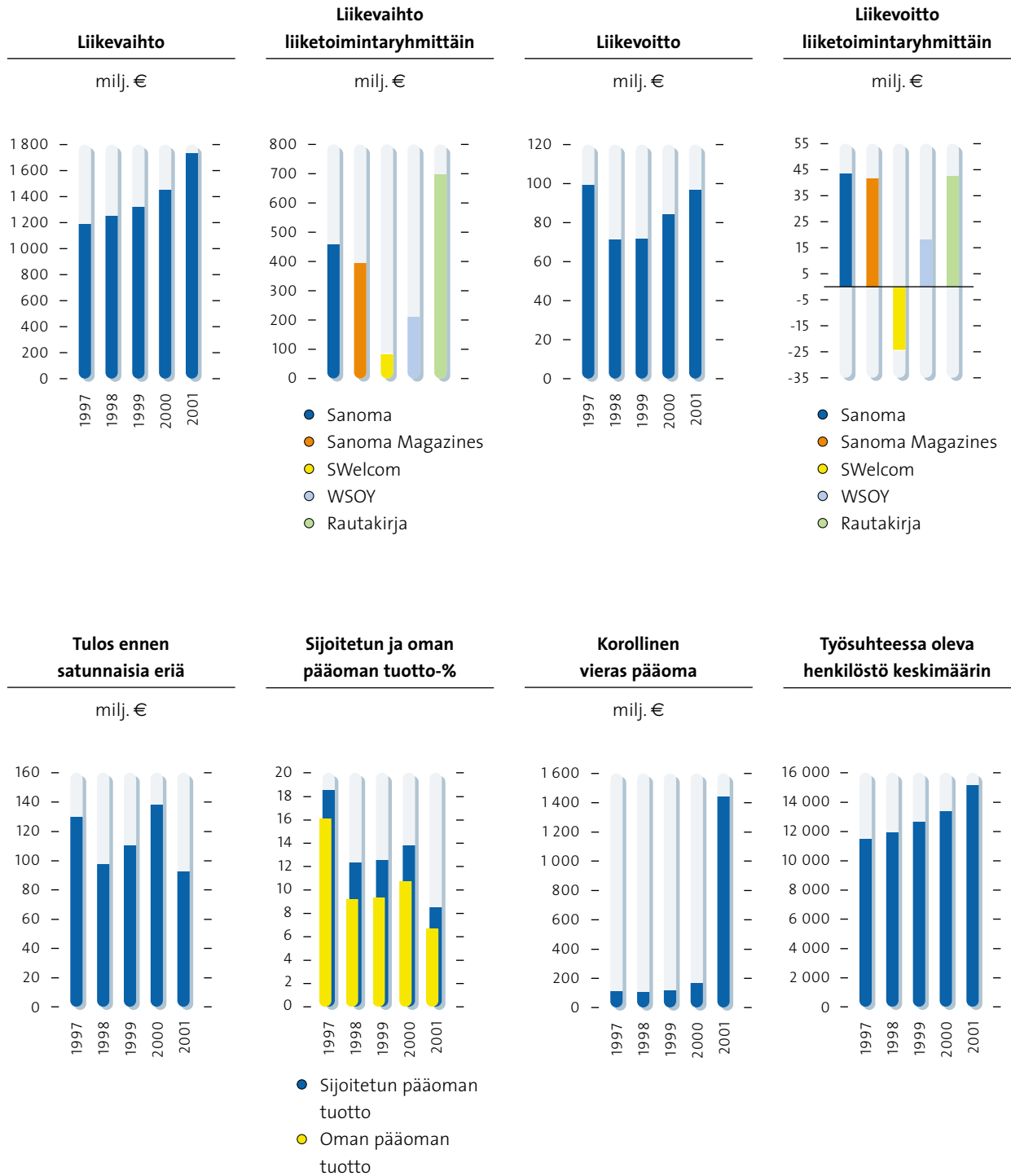
Kiinni Kiinni tulevassa

Pitkä ja vaiheikas historiamme ulottuu runsaasti yli sadan vuoden taakse. Perinteiden pohjalta haluamme rakentaa entistäkin vahvemman tulevaisuuden – tavoitteenamme on olla yksi Euroopan johtavista mediayhtiöistä.

Keinojamme tavoitteen saavuttamiseksi ovat tasapainoinen liiketoimintakokonaisuus, markkinajohtajuus valituilla markkina- ja liiketoiminta-alueilla, kansainvälisen liiketoiminnan laajentaminen ja kannattavuuteen keskittyminen.

Kaikessa, mitä tavoitteeseen päästäksemme teemme, ovat mukana kolme arvoamme: luovuus, luotettavuus ja dynaamisuus. Luovuus on kaiken viestinnän ydin, luotettavuus toimintamme perusta, dynaamisuus menestyksemme edellytys. Ne kaikki tukevat vahvan kannattavuuden ja kestäväen kasvun hyväksi yhdessä tekemäämme työtä.

Avainluvut



AVAINLUVUT, milj. €	31.12.2001	31.12.2000	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1997
Liikevaihto	1 730,0	1 447,8	1 320,6	1 251,7	1 190,3
Liikevoitto	96,5	84,0	71,7	71,2	99,2
% liikevaihdesta	5,6	5,8	5,4	5,7	8,3
Liikevoitto ilman liikearvon poistoja	130,2	103,1			
% liikevaihdesta	7,5	7,1			
Voitto ennen satunnaisia eriä	92,5	138,3	110,4	97,7	129,5
% liikevaihdesta	5,3	9,5	8,4	7,8	10,9
Voitto satunnaisten erien jälkeen	92,5	140,3	110,7	211,2	164,5
% liikevaihdesta	5,3	9,7	8,4	16,9	13,8
Tilikauden voitto	47,8	94,2	74,0	169,0	125,5
% liikevaihdesta	2,8	6,5	5,6	13,5	10,5
Taseen loppusumma	3 053,1	1 439,3	1 323,1	1 239,6	1 088,7
Bruttoinvestoinnit	1 473,9	168,4	279,7	148,7	157,3
% liikevaihdesta	85,2	11,6	21,2	11,9	13,2
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	6,7	10,7	9,3	9,2	16,1
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	8,5	13,8	12,5	12,3	18,5
Omavaraisuusaste, %	31,6	67,4	70,2	69,5	63,9
Omavaraisuusaste, % *)	38,6	67,9	71,0	69,6	63,9
Velkaantumisaste (Gearing), %	114,7	-16,0	-23,1	-40,2	-19,0
Velkaantumisaste (Gearing), % *)	75,7	-16,6	-24,0	-40,3	-19,0
Vieraan pääoman rahoituskulut	31,3	7,4	8,4	6,5	6,8
Korollinen vieras pääoma	1 439,7	167,4	114,4	102,1	111,9
Koroton vieras pääoma	678,7	336,4	313,3	313,3	314,9
Rahoitusarvopaperit, rahat ja pankkisaamiset	367,9	316,9	321,2	433,1	237,6
Työsuhteessa oleva henkilöstö keskimäärin	15 129	13 364	12 629	11 900	11 494
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	12 077	10 350	9 816	9 329	9 786
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT JA OSAKEPÄÄOMA	31.12.2001	31.12.2000	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1997
Tulos/osake, € **)	0,35	0,67	0,53	0,47	0,66
Rahavirta/osake, € **)	1,26	1,24	0,89		
Oma pääoma/osake, € **)	5,87	5,95	5,68	5,32	4,25
Osinko/osake, € **) ***)	0,51	0,47	0,45		
Osinko tuloksesta, % **)	147,5	69,9	84,9		
Osakekannan markkina-arvo, milj. €	1 510,4	1 964,6	1 767,4		
Efektiivinen osinkotuotto, %, A-osake	4,3	3,1	3,5		
Efektiivinen osinkotuotto, %, B-osake	4,8	3,4	3,5		
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku), A-osake	34,7	22,6	24,2		
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku), B-osake	31,0	20,8	23,9		
Osakkeiden lukumäärä 31.12, A-osake	23 220 492	23 220 492	6 001 895		
Osakkeiden lukumäärä 31.12, B-osake	122 301 104	122 301 104	30 378 504		
Osakkeiden lukumäärä 31.12 laimennusvaikutuksella, B-osake	134 871 814				
Osakkeiden osakeantioikaistu määrä keskimäärin, A-osake	23 220 492	23 220 492	6 001 895		
Osakkeiden osakeantioikaistu määrä keskimäärin, B-osake	122 301 104	122 301 104	30 378 504		
Osakkeiden osakeantioikaistu määrä keskimäärin laimennusvaikutuksella, B-osake	126 502 821				
Vuoden alin kurssi, A-osake **)	10,00	13,00	11,25		
Vuoden alin kurssi, B-osake **)	9,60	12,28	10,50		
Vuoden ylin kurssi, A-osake **)	16,50	24,37	18,50		
Vuoden ylin kurssi, B-osake **)	15,00	23,75	17,25		
Tilikauden keskikurssi, A-osake **)	12,48	17,95	16,32		
Tilikauden keskikurssi, B-osake **)	12,02	16,46	13,15		
Tilikauden päätöskurssi, A-osake **)	12,00	15,20	12,90		
Tilikauden päätöskurssi, B-osake **)	10,70	14,00	12,75		
Osakkeiden vaihto, kpl, A-osake **)	108 832	263 549	413 056		
% osakekannasta	0,5	1,1	1,7		
Osakkeiden vaihto, kpl, B-osake **)	3 625 765	6 209 129	6 439 504		
% osakekannasta	3,0	5,1	5,3		

*) Pääomalainat luettu omaan pääomaan • **) Vuosien 1997–2000 osakekohtaisissa luvuissa on huomioitu osakkeiden jako neljään 10.5.2000

***) Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Vuosien 1997–1999 luvut ovat pro forma -lukuja. • Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa, A (20 ääntä) ja B (yksi ääni). SanomaWSOY omisti 31.12.2001 tytäryhtiönsä Tiikerijakelu Oy:n kautta yhteensä 7 187 276 B-osaketta.

Taloudellinen katsaus

SanomaWSOY:n liiketoiminnan rakenne, koko ja kansainvälisyys muuttuivat merkittävästi vuonna 2001, kun konserniin ostettiin hollantilaisen VNU:n aikakauslehtiliiketoiminta. Kaupan myötä muodostettu aikakauslehtiryhmä Sanoma Magazines on SanomaWSOY:n suurin liiketoimintaryhmä. Kaupan lisäksi vuotta 2001 leimasivat kansantalouden kasvun hidastuminen ja mainosmarkkinoiden supistuminen.

Liikevaihto

SanomaWSOY:n liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 19,5 % ja oli 1 730,0 (1 447,8) milj. euroa. Kasvu johtui pääosin ostetuista aikakauslehtiliiketoiminnoista, jotka liitettiin konserniin 1.10.2001. Ostettujen aikakauslehtiyhtiöiden liikevaihto oli 228,9 milj. euroa. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 1,1 %. Liikevaihto kasvoi kaikissa konsernin liiketoimintaryhmissä. Voimakkainta kasvu oli SWelcomissa (8,1 %) ja Rautakirjassa (8,0 %). WSOY:n liikevaihto kasvoi 3,7 %, Sanoma Magazines Finlandin (ent. Helsinki Media) 3,4 % ja Sanoman 0,2 %. Liikevaihdosta 79,1 % tuli Suomesta, 15,2 % muista EU-maista ja 5,7 % EU:n ulkopuolelta.

Tulos

Konsernin liikevoitto kasvoi 14,9 %, 96,5 (84,0) milj. euroon. Vertailukelpoinen liikevoitto, johon ei ole otettu huomioon VNU:lta ostettuja liiketoimintoja, heikkeni 13,8 % ja oli 72,4 milj. euroa. Liikevoitto heikkeni erityisesti ilmoitusmyynnin supistumisesta kärsineessä Sanomassa, ja lisäksi SWelcomin liiketappio kasvoi. Rautakirjan ja Sanoma Magazines Finlandin liikevoitot kasvoivat. WSOY:n liikevoitto oli edellisvuoden tasoa. Konsernin liikevoitto ilman konserniliikearvon ja liikearvon poistoja (EBITA) oli 130,2 (103,1) milj. euroa.

SanomaWSOY:n voitto ennen satunnaisia eriä heikkeni 33,1 % ja oli 92,5 (138,3) milj. euroa. Lasku johtui nettorahoitustuottojen pienenemisestä: Vuonna 2000 nettorahoitustuotot olivat poikkeuksellisen korkeat, koska vuoden alussa realisoitiin mittava määrä sijoitusomaisuutena olleita teknologiaosakkeita. Lisäksi konsernin korkokulut kasvoivat vuoden 2001 aikana merkittävästi yrityskauppaan liittyvien lainojen takia.

Investoinnit

SanomaWSOY:n kokonaisinvestoinnit nousivat kertomusvuonna 1 473,9 (168,4) milj. euroon. Investointien huomattava kasvu johtui yrityskaupasta, jolla SanomaWSOY osti VNU:n aikakauslehtiliiketoiminnan. Muista investoinneista

suurimpia olivat omistussuuden nosto 100 %:iin Infostokonsernista, Sanoman painolaitosinvestoinnit ja Ludviginkadun toimitilojen saneeraus.

CIG-kauppa ja sen rahoittaminen

SanomaWSOY ja hollantilainen mediayhtiö VNU allekirjoittivat heinäkuussa sopimuksen, jonka mukaan SanomaWSOY ostaa VNU:n aikakauslehtitoiminnan (Consumer Information Group, CIG). Velaton ja kassaton kauppahinta oli 1 250 milj. euroa. Kauppa toteutui suunnitelmien mukaisesti 1.10.2001. Kauppahinnasta syntyi liikearvoa 1 168 milj. euroa.

Kauppaan liittyvä hankintameno, joka tarkentuu vielä kauppasopimuksen mukaisesti, oli 1 251 milj. euroa, johon sisältyy myös kaupasta aiheutuneita asiantuntijapalkkioita. Näin ollen kokonaisliikearvo oli 1 181 milj. euroa, joka poistetaan 20 vuodessa. Ostetut yritykset on konsolidoitu SanomaWSOY-konserniin lokakuun alusta alkaen ja konsolidoinnissa on noudatettu varovaisuuden periaatetta. Ostettujen yritysten tuloksiin ennen siirtymistä on tehty oikaisuja ja taseisiin varauksia (mm. uusmediaosakkeiden alaskirjauksia), joita myyjä ei ole vielä kaikilta osin hyväksynyt. Käyttämämme periaate merkitsee sitä, että liikearvon määrä ja siitä tehtävä vuotuinen poisto saattavat muuttua, kun kauppasopimusten mukaiset lopulliset tarkistukset on tehty.

Yritystoston seurauksena SanomaWSOY perusti uuden aikakauslehtiryhmän, jonka nimeksi tuli Sanoma Magazines. Ryhmään keskitettiin CIG:n ja Helsinki Median toiminnot, ja sen pääkonttoritoiminnot ovat Amsterdamissa. Sanoma Magazines -ryhmän johtajaksi ja hollantilaisen emoyhtiön toimitusjohtajaksi sekä SanomaWSOY:n johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Theo Bouwman, joka on vastannut CIG:stä VNU:n Executive Boardin jäsenenä. Ryhmän varatoimitusjohtajaksi nimitettiin Eija Aillasmaa.

CIG-kauppa rahoitettiin noin miljardin euron pankkilainoilla sekä 200 milj. euron suuruisella vaihdettavalla pääomallainalla, joka otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälisalle 6.9.2001. Lainan emissiokurssi oli 99 %, ja lainalle maksetaan 5,25 %:n suuruista kiinteää vuotuista korkoa. Vaihdettava pääomallaina voidaan vaihtaa enintään 12 570 710 SanomaWSOY Oyj:n B-sarjan osakkeeseen.

Tase ja rahoitusasema

Konsernitase kasvoi 3 053,1 (1 439,3) milj. euroon. Oma pääoma oli ilman pääomallainoja 812,4 (822,6) milj. euroa eli 5,87 (5,95) euroa osaketta kohden. Omavaraisuusaste oli 38,6

(67,9) %, jossa vaihdettavan pääomallainan omavaraisuutta vahvistava vaikutus on 7,0 prosenttiyksikköä.

Konsernin rahoitusasema muuttui merkittävästi CIG-kaupan myötä. Rahoitusarvopapereiden, rahojen ja pankkisaamisten kirjanpitoarvo oli 367,9 (316,9) milj. euroa. Niiden käypä arvo oli 421,8 (392,8) milj. euroa. Korollisen vieraan pääoman määrä oli 1 439,7 (167,4) milj. euroa.

Konsernin nettorahoituskulut vuonna 2001 olivat -4,0 milj. euroa. Rahoitustuotot olivat 42,9 milj. euroa ja -kulut 46,9 milj. euroa. Rahoitustuotot tulivat pääosin realisoituneista osakkeiden myyntivoitoista ja osingoista. Kulut koostuivat lähinnä realisoitumattomista osakkeiden arvonalentumisista (12,8 milj. euroa) sekä yrityskaupan myötä selvästi lisääntyneistä korkokuluista (29,7 milj. euroa).

Osinkopolitiikka

SanomaWSOY harjoittaa aktiivista osinkopolitiikkaa ja jakaa osinkoina vähintään kolmasosan konsernin tilikauden voitosta.

Vuosien 1999–2001 osinko perustuu sulautumisen yhteydessä tehtyyn osakassopimukseen. Sopimuksen mukaan kolmelta ensimmäiseltä tilikaudelta jaetaan vähintään WSOY:n vuoden 1997 osinkotasoa, 0,88 euroa (10.5.2000 tapahtuneen osakkeen jakamisen jälkeen 0,22 euroa), vastaava osinko korotettuna vuosittain 10 %:lla ja sen lisäksi keskimäärin 0,84 euroa (osakkeen jakamisen jälkeen 0,21 euroa) osaketta kohti. Hallitus esittää osakassopimuksen mukaisesti, että vuodelta 2001 jaetaan osinkoa 0,51 euroa osakkeelta.

Tulevaisuuden näkymät

EU-maiden talouskasvun arvioidaan jäävän melko hitaaksi myös vuonna 2002, vaikka kuluttajien vahvistunut luottamus talouteen vuoden 2001 lopussa antaa merkkejä taloustilanteen paranemisesta vuoden 2002 aikana. Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen joulukuisen ennusteen mukaan EU-alueen kokonaistuotanto kasvaa 1,4 % ja Suomen kokonaistuotanto 1,9 % vuonna 2002. Ilmoitusmarkkinoiden kehitys näyttää epävarmalta, ja on todennäköistä, että ilmoitusmarkkinoiden kehitys on alkuvuonna heikompaa kuin vuonna 2001. Markkinatilanteen käänteeseen odotetaan jäävän syksyyn.

SanomaWSOY:n liikevoitto ja liikevaihto paranevat vuonna 2002 merkittävästi, sillä VNU:lta ostettujen liiketoimintojen liikevaihto ja -voitto vaikuttavat konsernin lukuihin yhden neljänneksen sijaan koko vuoden ajan. Koko konsernin liikevaihdon arvioidaan kasvavan yli 2 400 milj. euroon. Mikäli taloudellisessa tilanteessa ei tapahdu odottamattomia muutoksia, liikevoiton odotetaan paranevan noin neljänneksen. Myös vertailukelpoisen liikevaihdon ja -voiton ennakoidaan jonkin verran paranevan. Kannattavuutta parantavat etenkin vuoden 2001 aikana useissa liiketoimintaryhmissä aloitetut kulujen sopeuttamistoimet.

20 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2001

OSAKAS	% osakkeista	% äänistä
1 Aatos Erkko yht.	29,44	28,29
Aatos Erkko	21,42	21,91
Oy Asipex Ab	8,02	6,38
2 Patricia Seppälän kuolinpesä	8,72	9,67
3 Robin Langenskiöld	5,29	4,94
4 Rafaela Seppälä	5,29	4,94
5 Tiikerijakelu Oy (yhtiön omistamat omat osakkeet)	4,94	1,23
6 Alfred Kordelinin yleinen edistys- ja sivistysrahasto	3,45	6,69
7 Helsingin Sanomain 100-vuotissäätiö	3,44	3,82
8 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3,08	3,10
9 Sampo-konserni yht. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	2,28	1,98
Vakuutusyhtiö Sampo Oy	1,38	1,35
Sampo Teollisuusvakuutus Oy	0,59	0,41
10 Pohjola-konserni yht. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	2,12	1,58
Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj	1,25	1,37
11 Suomen Kulttuurirahasto	0,88	0,22
12 Näyttelijöiden vanhuudenkotisäätiö	1,70	6,41
13 WSOY:n kirjallisuussäätiö	1,52	1,63
14 Suomi-yhtiöt yht. Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö	1,34	0,33
Suomi	0,65	0,16
Vakuutusosakeyhtiö Suomi	0,69	0,17
15 Suomalaisen Kirjallisuuden Seura	0,96	1,09
16 Päivälehdien arkistosäätiö	0,70	1,29
17 Lorna Aubouin	0,66	0,45
18 Alex Noyer	0,66	0,45
19 Eläkesäätiö Polaris Pensionsstiftelse	0,56	0,14
20 Graafisen teollisuuden tutkimussäätiö	0,54	0,71
20 suurinta yhteensä	78,06	83,41
Hallintarekisteröidyt yhteensä	0,81	0,40

Suurimmat osakkeenomistajat on ryhmitelty siten, että yhtiön tiedossa olevat henkilöomistajien suorat ja välilliset omistukset on ilmoitettu sekä yhteenlaskettuina että erillisinä. Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden omistukset on ryhmitelty samalla tavalla.

Kuukausittain päivitettävä luettelo suurimmista omistajista on osoitteessa www.sanomawsoy.fi.

Luovuus

*Luovuus on tapa katsoa tavallisuuden taakse,
kohti uutta ja yllättävää.*

En pitänyt sitä välttämättä merkkinä lintuhavainnoista. Ne olivat Carlon kanssa ajankäytön edestakaisin pitkin kaislikkoa, dosentti mielestä hyvin pienellä alalla. Carlo oli koko ajan tähytänyt tarkkaavaisesti ruovikkoon, mutta yhtään lintua ei ollut näkynyt. Missä vaiheessa Carlo oli sitten ampunut? Sitä Heikkilä ei oikein tiennyt. Hän oli nukahtanut huolinsa, kun kyllä haulikonlaukauksiin, mutta lorkahtanut uudestaan, kun Carlo oli kertonut, että sorsia ei ollut vieläkaan haulikon ulottuvilla. Samassa asennossa ruokkiessaan dosentti oli alkanut miettä niin umpijään, että ei lopulta sudanut kuin lämpimään kylpyyn upottamalla.

Jossain vaiheessa Carlo oli myös touhunnut köysien ja poltujen kanssa. Jonkin aikaa oli kuljettu tiheässä kaislikossa ja Carlo oli tuljottanut jotain punaista valoa välähtelevää laitetta. Dosentti mielestä vehje oli muistuttanut pipparia, hakulaitetta, jollaisia oli kuulemma alkanut ilmestyä yliopistolle, jopa historiallis-kulttuuriseen tiedekuntaan. Heikillä ihmetteli kuinka tekniseksi metsästäys on mennyt. Oliko sorsissa näkkärengasta ja niissä hakusiegaalia lähettäviä antureita?

Tiesin, että tutkijat kiinnostavat elukoihin radiopantoja ja muita lähettimiä, mutta Carlo ja Ettore eivät vaikuttaneet varsinkaan eläintieteilijöitä. Laitte oli ilmeisesti ollut laskunumeroinen kalakalaku tai kenties pojilla oli itselläänkin kasinavigaattorit, vaikka ne olivat olleet kuulevinaan nurun gps-kapulaansa käännykäksi. Täytyihän heidänkin jollain lailla paikantaa itsensä tiheässä kaislikossa. Ei siellä kukaan voi lukea paikasta paikasta suuntaruksien turvin, vaikka olisi kuinka syntyperäinen vesilintu.

Olin tarkkaillut reissun aikana virtauksia ja mitannut veden lämpötiloja ja suolapitoisuuksia eri kantoosissa. Tulokset olivat hiukan ihmeellisiä. Pintavesi oli hyvin kylmää ja makuun

mukaan. Harjoituskorviksen jälkeen sublaattien kohosi
normaalisti ja lämpötila oli uusia asteita korkeampi. Pinnassa
oli hyvin kylmä murtovesipatja, kuin olylautta, jissa ei sekotu-
nut alempaan vesikertoksiin. Ilmalla aikavari lähes
Gardajärvelle tutkimaan loguuniryplakkevien jokiin latvavesi-
aluetta. Heikkä löiskautti vettä lattialle. Se nousi ylös kylpyam-
meesta ja häntä tulevansa mukaan kaskin dosentti rauhoi-
tus, ei kukaan ollut lähdössä Gardalle yötä vasten.
Kylpyvedessä leijui hitusia. Olin niiden sormenpäähän ja
yminäin, että veteen oli jostain syystä jou

SanomaWSOY – sisältöä elämäsi

Sanoma

Toimitusjohtaja Seppo Kievari

Liikevaihto 459,3 milj. euroa
Liikevoitto 43,3 milj. euroa

Sanomalehdet ja verkkolehdet
Taloustietopalvelut
Painaminen

SanomaWSOY

Hallituksen pj. Jaakko Rauramo
Toimitusjohtaja Hannu Syrjänen

Liikevaihto 1 730,0 milj. euroa
Liikevoitto 96,5 milj. euroa

Sanoma Magazines

Toimitusjohtaja Theo Bouwman

Liikevaihto 394,3 milj. euroa
Liikevoitto 41,7 milj. euroa

Aikakauslehdet
Aikakauslehtien jakelu
Elokuvien jakelu
Interaktiiviset palvelut



SWelcom

Toimitusjohtaja Tapio Kallioja

Liikevaihto 84,9 milj. euroa
Liiketappio 24,5 milj. euroa

Televisio
Laajakaista- ja kaapeli-
televisiopalvelut
Mobiili- ja internetpalvelut
AV-tuotanto

Rautakirja

Toimitusjohtaja Erkki Järvinen

Liikevaihto 696,5 milj. euroa
Liikevoitto 42,6 milj. euroa

Kioskit
Lehtitukkukauppa
Kirjakaupat
Elokuvateatterit
Ravintolat
Verkkoliiketoiminta

WSOY

Toimitusjohtaja Jorma Kaimio

Liikevaihto 211,0 milj. euroa
Liikevoitto 18,1 milj. euroa

Kirjat ja sähköiset kustanteet
Kalenterit
Painaminen

SanomaWSOY on Pohjoismaiden johtava mediakonserni, joka toimii 15:ssä Euroopan maassa. Konserni syntyi kombinaatiofuusiossa toukokuussa 1999 ja on ollut listattuna Helsingin Pörssiin perustamisestaan lähtien. Sen viisi liiketoimintaryhmää toimivat viestinnän eri alueilla tarjoten uutisia, viihdettä, kulttuuria ja tietoa.

Sanoma julkaisee kahta Suomen johtavaa sanomalehteä, Helsingin Sanomia ja Ilta-Sanomia. Ryhmä julkaisee lisäksi talouselämän päivälehteä, Taloussanomiamia, ja on Kymen Lehtimediam kautta merkittävä maakunta- ja paikallislehtien kustantaja Kaakkois-Suomessa. Sanomaan kuuluva Infosto julkaisee maan johtavaa ilmoita ilmaiseksi -lehteä, Keltaista Pörssiä. Sanoma tuottaa myös uutistoimistopalveluja, sähköisiä palveluja ja räätälöityjä tietopalveluja yritysasiakkailleen sekä omistaa kaupallisen kuvatoimiston. Sanomalla on painotoimintaa viidellä paikkakunnalla.

Sanoma Magazines syntyi Helsinki Median ja VNU:n aikakauslehtiliiketoiminnan yhdistyttyä ja aloitti toimintansa 1. lokakuuta 2001. Ryhmä on Euroopan viidenneksi suurin aikakauslehtikustantaja ja julkaisee noin 270 lehteä kymmenessä maassa. Sanoma Magazines on markkinajohtaja Belgiassa, Hollannissa, Suomessa, Tshekin tasavallassa ja Unkarissa. Lisäksi se toimii Ilossa-Britanniassa, Kroatiassa, Romaniassa, Ruotsissa ja Slovakiassa.

SWelcomiin on keskitetty konsernin sähköisen viestinnän toimintoja ja kehityshankkeita. SWelcomin televisiotoimintaan kuuluvat televisiokanava Nelonen sekä maksu-tv-palveluita ja laajakaistaisia internetpalveluja tarjoava kaapeli-tv-yhtiö Helsinki Televisio. SWelcomin 2ndhead kehittää palveluja ja järjestelmiä internet-, mobiili-, laajakaista- ja digi-tv-jakelukanaviin. SWelcom tarjoaa lisäksi televisio-, video-, ääni- sekä cd- ja dvd-tuotantopalveluja.

WSOY on Suomen suurin kirjankustantaja ja markkinajohtaja niin yleisessä kirjallisuudessa, oppimateriaaleissa kuin useissa erikoiskustanteissakin. WSOY on myös Pohjoismaiden suurin kirjanpainaja ja digitaalisen painamisen markkinajohtaja Suomessa. Yhtiö on lisäksi Pohjoismaiden johtava kalenterikustantaja. WSOY tuottaa myös karttoja ja sähköisiä paikkatietopalveluita.

Rautakirjan R-kioski on Suomen johtava kioskiketju ja Lehtipiste maan suurin lehtitukkuliike. Suomalainen Kirjakauppa on Suomen laajin kirjakauppaketju, ja elokuvatoimintaa harjoittava Finnkino on markkinajohtaja alallaan. Rautakirjalla on myös ravintolatoimintaa ja pelaamiseen keskittyntä verkkoliiketoimintaa. Rautakirja on laajentanut kioski-, lehtijakelu-, elokuva- ja kirjakauppatoimintojaan myös Baltian maihin. SanomaWSOY omistaa Helsingin Pörssissä noteerattavasta Rautakirjasta 57 prosenttia.

Kiinni tulevassa



Sanoma Osakeyhtiön, Helsinki Median ja WSOY:n sulautumisen tuloksena syntynyt SanomaWSOY aloitti toimintansa 1.5.1999 pörssiyhtiönä. Uuden yhtiön keskeisenä kehityskohteena oli strategia, jonka painopistealueiksi määriteltiin kasvu, kansainvälistyminen ja sisäinen kehitystyö. Asetimme tavoitteeksemme kasvattaa liikevaihtomme kaksinkertaiseksi vuoteen 2005 mennessä ja lisätä kansainvälisen liiketoiminnan osuutta yli 20 %:iin.

Kun viime heinäkuussa ostimme VNU:lta sen aikakauslehtiyksikön, kauppa toteutti kasvutavoitteemme jo vuonna 2001. Pro forma -liikevaihtomme miltei kaksinkertaistui ja ulkomaan toimintojemme osuus on nyt noin 40 % liikevaihdosta.

SanomaWSOY:stä tuli Pohjoismaiden johtava ja suurin media-yhtiö. Yrityskaupan onnistuneeseen toteutukseen tarvittiin merkittävä, lähes vuoden mittainen ponnistus. Kun samaan aikaan suhdanteet heikkenivät voimakkaasti, johdon haasteet ja työpanos haltuunoton aikana kasvoivat mittaviksi.

Sisäinen kehitystyö on näkynyt mm. ennätysellisenä panostuksena henkilöstön koulutukseen.

Historiallinen, arvoltaan noin 1,2 miljardin euron yritys-kauppamme synnytti uuden yksikön, Sanoma Magazinesin, joka on Euroopan viidenneksi suurin aikakauslehtikustantaja.

Sen lehdillä on johtava markkina-asema Hollannissa, Suomessa, Belgiassa, Unkarissa ja Tshekin tasavallassa. Yhtiö toimii myös Englannissa, Slovakiassa, Ruotsissa ja Romaniassa sekä aivan uusimpana aluelaajenuksena Kroatiaassa.

Kaupan myötä SanomaWSOY:n uusi yrityskoko ja läsnäolo useilla markkinoilla antavat aivan uudenlaisen pohjan tulevaisuuden kehitykselle. Joukkomme on vahvistunut kansainvälistä kokemusta hankkineella johtoresurssilla ja noin 3 700 eurooppalaisella aikakauslehtialan parhaalla ammattilaisella. Näistä lähtökohdista on laadittu uusi strategiamme, joka perustuu kannattavuuden parantamiseen, kasvuun painopistealueilla ja taseemme vahvistamiseen. Keskeinen strateginen tavoitteemme on johtavan aseman saavuttaminen valitsemillamme liiketoiminta-alueilla ja markkinoilla.

Viime vuoden aikana toimintaympäristössämme tapahtui erittäin raju muutos suhdanteiden kääntyessä jyrkkään laskuun, mikä näkyi erityisen selvästi ilmoitusmyynnissä. Eniten menettivät tv-mainonta ja sanomalehtien työpaikkailmoittelu, jolla on suuri merkitys Helsingin Sanomien tulokselle. Uudella painopistealueellamme, aikakauslehdissä, suhdanteiden vaikutus jäi vaimeammaksi, kuten olimme strategiassamme arvioineetkin. Julkisin varoin toimiva



Yleisradio hyödynsi suhdannetta pyrkimällä voimakkaaseen kasvuun suhdanteiden heikentämien kaupallisten televisio- ja radiokanavien kustannuksella.

Syyskuun 11. päivän terrori-isku osoitti median tärkeän merkityksen kriisiaikojen tiedonvälittäjänä. Sähköisen tiedonvälityksen täydentäjäksi tarvittiin painettua sanaa, mikä ilmeni sanoma- ja aikakauslehtien kasvaneina myyntilukuina ja levikkeinä. Myös nuorten kiinnostus painettua sanaa kohtaan kasvoi.

Vuosi 2001 ei ratkaissut median teknologisten kehitysprojektien ongelmatiikkaa. Saatettiin nähdä, että merkittävää kustantajille sopivaa liiketoimintamallia ei internetissä tai mobiiliviestinnässä vielä löydy. Tämä heijastunee kielteisesti internetin sisältökehitykseen, ja perinteisen median asema vahvistuu. Myös digitaalinen televisiotoiminta aloitettiin Suomessa aivan liian aikaisin, ennen kuin tekniset ja poliittiset ratkaisut olivat riittävän kypsiä. Tästä syystä digi-tv:stä uhkaa tulla mediayhtiöille internetin kaltainen ongelma, jossa kehitystyö syö panoksia, mutta ansaintamallit puuttuvat.

SanomaWSOY:n kannalta markkinoittemme laajentumisen ja uusi rakenteemme tarjoavat erittäin mielenkiintoisia kasvu- ja kehittymismahdollisuuksia niin perinteisen kuin uudenkin viestinnän alueella. Uusi tilanne inspiroi ja haas-

taa koko henkilöstömme luovan, luotettavan ja dynaamisen toimintamallimme pohjalta. Erytishaasteena on uuden kansainvälisen yksikkömme hyvin alkanut integrointi; suuri ansio ja lämpimät kiitokset kuuluvat jo nyt uusille työtovereillemme heidän myönteisestä suhtautumisestaan, tavoitteellisuudestaan ja korkeasta ammattitaidostaan.

Haluamme kehittää yhtymäämme tasapainoisesti niin, että asiakkaamme, henkilöstömme, omistajamme, palvelun ja tavarantoimittajamme sekä yhteiskunta kokevat toimintamme omalta kannaltaan menestykselliseksi.

Haluamme kiittää kaikkia SanomaWSOY:n työntekijöitä, joiden pitkäaikainen työpanos on tehnyt yrityksestämmme niin vahvan, että kykenimme ottamaan historiallisen askeleen Eurooppaan. Laskusuhdanteessa hyvien asiakassuhteiden merkitys korostuu. Olemme asiakkaistamme ylpeitä ja kiitollisia.

Helsingissä 27. helmikuuta 2002

Jaakko Rauramo
Hallituksen pj.

Hannu Syrjänen
Toimitusjohtaja



Luotettavuus

Minkä sanomme, sen pidämme – luotettavuus on lupauksemme asiakkaille ja yhteistyökumppaneille.



○ Sanoma kustantaa sanomalehtiä ja taloustietoa perinteisessä ja sähköisessä muodossa sekä harjoittaa kaupallista painotoimintaa. Helsingin Sanomat on Pohjoismaiden suurin päivälehti ja Ilta-Sanomat puolestaan

Suomen suurin iltapäivälehti ja toiseksi suurin sanomalehti. Kuten Helsingin Sanomien Verkkoliite, myös iltasanomat.fi on yksi Suomen suosituimmista verkkopalveluista. • Helsingin Sanomien Lehtipainolla on tuotantolaitokset Vantaan Sanomalassa, Forssassa ja Varkaudessa. Leijonajakelu Oy vastaa sanomalehtien varhaisjakelusta entisen Uudenmaan läänin alueella sekä huolehtii Helsingin Sanomien ja Taloussanomien valtakunnallisesta jakelusta ja kuljetuksista. • Kymen Lehtimedia kustantaa ja painaa sanoma-, paikallis- ja ilmaisjakelulehtiä Kaakkois-Suomessa sekä myy painopalveluita kotimaahan ja Venäjälle.

- Kuvatoimisto Lehtikuva Oy toimittaa uutiskuvia sekä yleis-, ajankohtais- ja erikoiskuvamateriaalia pääasiassa joukkoviestintää palveleville yrityksille.
- Infosto on Suomen johtava kuluttajien välisen kaupankäynnin palveluiden ja tuotteiden kehittäjä. Se julkaisee kolmea ilmoita ilmaiseksi -lehteä: Keltaista Pörssiä ja Palstaa Suomessa sekä Kuldne Börsiä Virossa.
- Taloustietoon erikoistunut Startel kustantaa Taloussanomiam ja tuottaa uutistoimistopalveluja ja verkkopalveluja yrityksille. Sen tytärkonserni Esmerk toimittaa räätälöityjä tietopalveluja.

Vaikea vuosi nosti uutisen esiin

Mainosmarkkinoiden heikentyminen iski työpaikkailmoitteluun

Talousskehityksen nopea heikkeneminen heijastui selvästi sanomalehtien ilmoitusmarkkinoiden kehitykseen ja erityisesti työpaikkailmoitteluun vuonna 2001. Alkuvuoden hyvän kasvun jälkeen mediamainonta heikkeni koko loppuvuoden ajan. Kaikkiaan sanomalehtien mediamainonta heikkeni Suomessa 6,6 % ja työpaikkailmoittelu 25 %.

Sanoman liikevaihto säilyi edellisvuotisella tasolla ja oli 459,3 (458,2) milj. euroa. Uuden konserniyhtiön Infoston tuoma kasvu ja Ilta-Sanomien voimakas kehitys korvasivat Helsingin Sanomien ilmoitusliikevaihdon heikkenemistä ja Kymen Lehtimedian painotyöviennin vähentymistä. Vertailukelpoinen liikevaihto laski 3 %.

Liikevoitto heikkeni 43,3 (55,7) milj. euroon monista sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta. Ilmoitusmyynnin laskun lisäksi liikevoittoa pienensivät tilikaudelle kirjattu valituksenalainen Helsingin käräjäoikeuden päätös 3 milj. euron vahingonkorvauksista sekä mm. paperin hintojen merkittävä nousu ja kasvaneet poistot. Eläkevastuita on katettu 3,7 milj. eurolla rahastojen välisin sisäisin siirroin. Liikevoittoon sisältyy osakkuusyhtiö Rautakirjan tulososuutta 7,3 (6,1) milj. euroa.

Investoinnit olivat yhteensä 76,5 (70,0) milj. euroa. Merkittävin investointi oli omistusosuuden kasvattaminen 100 %:iin Infosto-konsernista. Investointeihin sisältyi lisäksi mm. Sanomalan painolaitosinvestointeihin liittyviä hankintoja sekä tietojärjestelmäinvestointeja. Helmikuussa Lehtikuva Oy osti 60 %:n enemmistöosuuden kuvatoimisto

Compad Oy:stä, ja maalisi- ja elokuussa emoyhtiö osti yhteensä 25,07 %:n osuuden pietarilaisesta Smena-lehteä julkaisevasta ZAO Smena -yhtiöstä. Infosto Oy osti lokakuussa Free Ad Production Oy:n, joka julkaisee Palsta-nimistä ilmoita ilmaiseksi -lehteä. Marraskuussa Kymen Lehtimedia osti 25 % Uutisvuoksi Oy:stä, josta tuli täysin omistettu tytäryhtiö.

Sanoma myi marraskuussa 7,27 %:n osuuden Savon Mediat Oy:n osakkeista Keski-suomalainen Oyj:lle, ja omistusosuus laski 14,46 %:iin. Sanoman liikevoitto sisältää 2,9 milj. euroa kaupan myyntivoittoa.

New Yorkin tapahtumat nousivat Helsingin Sanomien etusivulle

Helsingin Sanomien liikevaihto laski 7 %, 266,4 milj. euroon. Liikevaihtoa heikensi ilmoitustuottojen ja erityisesti työpaikkailmoitteluun vähentyminen. Sen sijaan levikkituotot kasvoivat hieman. Vuonna 2000 Helsingin Sanomien ilmoitustuotoista 25 % tuli työpaikkailmoittelusta, mutta vuonna 2001 osuus putosi 15 %:iin. Liikevaihdon laskusta huolimatta lehden asema maan johtavana mediana vahvistui.

Liikevaihdon heikkenemisen vuoksi käynnistettiin useita säästöohjelmia, joiden vaikutuksien odotetaan näkyvän pitkällä aikavälillä. Säästöohjelmista huolimatta lehden liikevoitto jäi selvästi edellisestä vuodesta.

Helsingin Sanomien levikki laski runsaat 2 %. Lehden arkilevikki oli 436 009 ja sunnuntailevikki 507 011 kappaletta. Edellisen vuoden levikkitaso saavutettiin kuitenkin lokakuussa, ja loppuvuonna levikkikehitys kääntyi nousuun. Vuoden 2002 tavoitteena on positiivisen levikkikehityksen vakiinnuttaminen.

Uutisia etulinjasta

► **Parasta työssäni on mahdollisuus nähdä tapahtumien kehittyminen niiden keskipisteessä. Olen työskennellyt Helsingin Sanomien ulkomaan toimituksessa vuodesta 1998, hyviä vuosia kaikki. Kohokohta olivat kuitenkin viime syksyn tapahtumat: olin Heathrow'n lentokentällä matkalla tekemään erikoisreportaasia Afganistanista, kun kuulin, että edessä oli alkaneesta sodasta raportoiminen. Helsingin Sanomissa työskentelemisen etuja on, että myös ulkomaan uutisiin sitoudutaan ja käytetään voimavaroja.**

KAIUS NIEMI, HELSINGIN SANOMIEN ULKOMAAN OSASTON TOIMITTAJA



Vuoden 2001 merkittävin yksittäinen tapahtuma Helsingin Sanomille, kuten maailman muillekin tiedotusvälineille, oli New Yorkissa 11. syyskuuta tapahtunut terrori-isku. Toimitus sai poikkeuksellisesti käyttöönsä lehden etusivun, ja myös Verkkoliitteen kävijämäärät nousivat 200 000 erilliseen viikkokävijään. Syksyn uutisoinnin myötä sanomalehden merkitys korostui ja Helsingin Sanomien asema valtakunnan painettuna ykkösuutisvälineenä vankistui.

Myös sähköisten palveluiden kehittäminen eteni. Viisi vuotta täyttäneen Verkkoliitteen on line -uutiset vakiinnuttivat asemansa, ja syksyllä käynnistyi nyt.fi-verkkosivusto. Sähköisten palveluiden henkilökunnan määrä puolitettiin säästötoimien takia. Joulukuussa otettiin käyttöön tuotekonseptinsa ja teknisen alustansa uudistanut Oikotie-palvelu, jonka tavoitteena on saavuttaa johtavan luokitellun on line -palvelun asema.

Vuonna 2002 Helsingin Sanomien liikevaihdon ennakoidaan säilyvän vuoden 2001 tasolla. Alkuvuoden aikana erityisesti työpaikkailmoittelun kehitys tullee olemaan edelleen heikkoa. Mediamainonnan kokonaistilanteen parantuessa ilmoitusmyynnin arvioidaan kuitenkin palaavan normaaliin kasvuvauhtiin. Säästöohjelmien ansiosta tuloksen odotetaan paranevan selvästi.

Painolaitosinvestointi eteni suunnitellusti

Vuosi 2001 oli Helsingin Sanomien Lehtipainon ensimmäinen vuosi omana tuloksikönään. Yksikön liikevaihto oli 115,5 milj. euroa. Sanomalan painolaitosinvestoinnista valmistui postituksen osuus, joka otettiin tuotantoon. Kokonaisuudessaan painojen uudistus valmistuu vuonna 2003. Painolaitosinvestoinnin arvo on kaikkiaan noin 120 milj. euroa. Investointi sisältää Forsan painolaitoksessa painokoneen laajentamisen, Varkaudessa postitus- ja taittolaitteen laajentamisen sekä Sanomalassa kaksi painokonetta ympäryslaitteineen, postituksen ja liitteistykseen

välivaraston sekä painolaitoksen kiinteistön laajennuksen.

Leijonajakelu Oy:n liikevaihto oli 66,7 (67,1) milj. euroa. Vuoden suurimmat haasteet liittyivät hinnoittelujärjestelmän ja pääkaupunkiseudun jakeluverkon uudistamiseen sekä työvoiman saatavuuteen.

50-vuotisjuhlavuottaan viettäneen Lehtikuva Oy:n liikevaihto oli 7,2 (6,9) milj. euroa. Yhtiö laajensi toimintaansa ostamalla 60 % julkaisuvapaiden kuvien markkinajohtaja Compad Oy:n osakekannasta.

Ilta-Sanomien liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 12 %, 75,6 (67,7) milj. euroon, vaikka ilmoitusliikevaihto heikkeni. Ilmoitusliikevaihdon heikkeneminen johtui Ilta-Sanomien päätöksestä lopettaa ns. puhelinilmoitusten julkaiseminen. Muu ilmoitusmyynti säilyi mediamarkkinoiden yleisestä laskusta huolimatta edellisvuoden tasolla.

Liikevaihto parani hyvän levikkikehityksen, irtonumeron hinnannousun ja kulujen hallinnan seurauksena selvästi. Ilta-Sanomien osuus iltapäivälehtimarkkinoista oli 61,7 %.

Dramaattisten tapahtumien vuosi heijastui lehden kysyntään. Kappalemääräinen irtonumeromyynti kasvoi 2,4 %. Erityisesti viikonvaihdeneroiden myynti kasvoi hyvin. Merkittävimmät sisällönkehitystoimet olivat viikonvaihdeliitteen uudistaminen Viikkolehti Plussaksi ja urheilusivuston kasvattaminen erilliseksi, päivittäiseksi urheilulehdeksi.

Vuonna 2002 Ilta-Sanomien liikevaihdon ennakoidaan hieman kasvavan ja kannattavuuden edelleen paranevan.

Kymen Lehtimedia kärsi vientitöiden vähenemisestä

Kymen Lehtimedien liikevaihto pieneni 57,6 (62,9) milj. euroon. Liikevaihtoon vaikutti erityisesti vientitöiden väheneminen venäläisten painolaitosten merkittävästi alemman painohintatason vuoksi. Ilmoitusliikevaihto säilyi edellisvuoden



Uudistunut Oikotie-palvelu otettiin käyttöön joulukuussa. Jatkossa Oikotien tavoitteena on olla johtava luokiteltu on line -palvelu.

tisella tasolla. Levikkituotot sen sijaan kasvoivat hieman hinnankorotusten ansiosta. Liikevoitto oli edelleen hyvällä tasolla, vaikka se heikkenikin aloitetuista säästötoimenpiteistä huolimatta.

Päivälehtien levikit laskivat edelleen talousalueen melko korkeana pysyneen työttömyyden ja muuttotappion vuoksi. Lukijamäärissä ei kuitenkaan tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Vuonna 2002 Kymen Lehtimedian tavoitteena on hyvän kannattavuuden ohella Kouvolan Sanomien ja Kymen Sanomien levikkien laskun pysäyttäminen vuoden 2002 alussa tehtyjen lehtiuidistusten avulla. Liikevaihdon ja liikevoiton ennakoitaan laskevan Venäjän-viennin supistumisen vuoksi. Jatkossa Venäjän liiketoimintojen merkitys Kymen Lehtimedialle tulee edelleen vähentymään merkittävästi.

Infosto paransi kannattavuuttaan

Infoston asema Suomen ilmoituslehtimarkkinoilla säilyi vuonna 2001 vahvana. Liikevaihto oli 16,9 milj. euroa. Mediamainonnan heikosta tilanteesta huolimatta Keltaisen Pörssin ilmoitustuotot kasvoivat selvästi. Levikkituotot pysyivät edellisvuoden tasolla.

Myös kannattavuus parani selvästi. Vuoden aikana toimintaa keskitettiin kuluttajien välisen kaupan palveluiden ja tuotteiden kehittämiseen ja ydinliiketoimintaan kuulumattomia verkkopalveluita karsittiin. Keväällä lopetettiin uuden tavaran verkkokauppa ja Iso Elmo Oy:stä ja Smartit Finland Oy:stä luovuttiin. Vuoden lopulla Infosto osti Palsta-lehtä kustantavan Free Ad Production Oy:n koko osakekannan.

Vuonna 2002 Infosto panostaa kannattavuuden parantamiseen sekä ydinliiketoimintaan kuuluvien kohdennettujen ilmoituspalveluiden ja -tuotteiden kehitykseen ja markkinointiin.

Taloussanomien lisäsi levikkiään

Startel-konsernin liikevaihto kasvoi 19,7 (18,9) milj. euroon Taloussanomien ja Esmerk-konsernin kasvun myötä. Liikevaihdon kasvu ja myyntivoitot pienensivät liiketappiota. Vertailuvuoden liikevoittoa rasittivat kertaluonteiset kulurajukset. Liiketulos jäi kuitenkin tappiolliseksi, ja Startel aloitti tammikuussa 2002 yt-neuvottelut tuloksensa parantamiseksi.

Taloussanomien ilmoitustuotot paranivat, mutta kasvu pysähtyi yleisen taloustilanteen heikentymisen takia vuoden toisella puoliskolla. Levikki nousi 24 %, ja samalla lehden osuus taloussanomalehtien markkinoista nousi kolmannekseen. Viisipäiväisen lehden levikki oli 31 192 ja lauantailehden 40 019 kappaletta. Taloussanomien painaminen aloitettiin syyskuussa Vantaan Sanomalan ohella myös Varkaudessa. Vuoden 2002

alusta Taloussanomien alkoi tuottaa Nelosen Talousuutiset.

Uutistoimisto Startelin liikevaihto jäi taantumasta edellisen vuoden tasolle. Kilpailu uutistoimistomarkkinoilla kiristyi sähköisesti jaettavan taloustiedon tarjonnan kasvun myötä.

Esmerk Groupin toiminta linjattiin uudelleen vuoden 2001 aikana. Toimintaa keskitettiin entistä suurempiin yksiköihin ja viiden pienen maayhtiön toiminta päätettiin lopettaa. Esmerkin tavoitteena on jatkossa liiketoiminnan voimakas kasvattaminen erityisesti Keski-Euroopassa.

Vuonna 2002 Startelin liikevaihdon ennakoitaan nousevan erityisesti Taloussanomien ilmoitus- ja levikkituottojen kasvun ansiosta. Kannattavuuden arvioidaan kohenevan selvästi, vaikka liiketulos jääkin jatkuvien panostusten takia vielä tappiolliseksi.



Päätavoitteena kannattavuus

Toimitusjohtaja Seppo Kievari: "Vuosi 2001 oli Sanomalle kaksijakoinen. Vuoden alussa ilmoitusmarkkinat kehittivät hyvin, mutta kansantalouden ja sitä kautta mediamainonnan kasvu alkoi hiipua jo keväällä. Syksyisen taloustilanteen myötä lehtien ilmoitusmyynti putosi ja erityisen rajusti reagoi työpaikkailmoittelu. Sanomassa kehitys näkyi niin Helsingin Sanomien, Ilta-Sanomien, Taloussanomien kuin Kymen Lehtimediankin ilmoitusmyynnissä.

Uutisvuosi oli dramaattinen, ja maailman tapahtumat vaikuttivat osaltaan siihen, että erityisesti Ilta-Sanomien levikki parani. Myös Helsingin Sanomien levikki saavutti vuoden lopulla hyvän tason, vaikka koko vuoden levikki jäikin edellisvuodesta. Vuoden lopulla saatiin myös uusia tutkimustuloksia siitä, että nuoret ovat löytämässä sanomalehden uudella tavalla. Myllerrysten keskellä vahvistui usko siihen, että sanomalehti menestyy jatkossakin hyvin mediemarkkinoilla.

Vuoden 2002 näkökulma on epävarma ja vaikuttaa todennäköiseltä, että ilmoitusmarkkinoilla jäädytään alkuvuonna vuoden 2001 alun hyvästä tasosta. Markkinatilanteen käänteen odotetaan jäävän syksyyn. Sanomalle tämä merkitsee sopeuttamista markkinatilanteen mukaan. Vuoden päätavoite on kannattavuuden parantaminen, joka on pitkäaikainen työmaa, sillä yksinkertaisia keinoja parempaan kannattavuuteen ei ole. Tuloksia täytyy hakea kustannuskuria noudattamalla ja rakenteita keventämällä.

Vuonna 2002 arvioimme Sanoman liikevaihdon säilyvän nykytasollaan ja liikevoiton paranevan säästöjen seurauksena."

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN AVAINLUKUJA, milj. €
TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT

	31.12.2001	31.12.2000
Liikevaihto	459,3	458,2
Liikevoitto	43,3	55,7
% liikevaihdosta	9,4	12,2
Liikevoitto ilman liikearvon poistoja	49,4	61,2
% liikevaihdosta	10,8	13,3
Liikevoitto ilman osakkuusyhtiöitä	35,1	49,9
% liikevaihdosta	7,6	10,9
Taseen loppusumma	490,7	465,1
Bruttoinvestoinnit	76,5	70,0
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	12,8	17,5
Työsuhteessa oleva henkilöstö keskimäärin	4 929	4 704
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	3 563	3 396

Helsingin Sanomat

	2001	2000
Arkilevikki, kpl *)	436 009	446 972
Sunnuntailevikki, kpl *)	507 011	517 860
Ilmoitusvolyyymi (palstametriä)	46 165	49 868

Ilta-Sanomat

	2001	2000
Levikki, kpl *)	218 829	214 610
Ilmoitusvolyyymi (palstametriä)	6 853	6 916

Taloussanomat

	2001	2000
Levikki, kpl *)	31 192	25 162
Ilmoitusvolyyymi (palstametriä)	4 378	4 412

Muut päivälehdet

	2001	2000
Lehtien yhteislevikki, kpl	90 806	91 801
Ilmoitusvolyyymi (palstametriä)	21 937	21 328

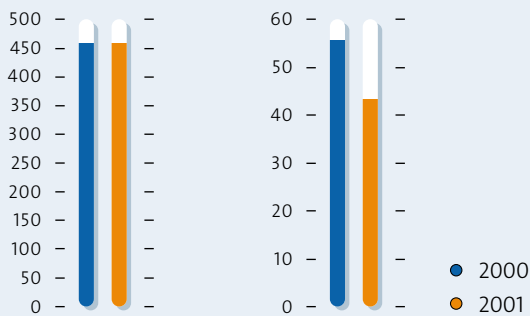
Paikallislehdet

	2001	2000
Lehtien yhteislevikki, kpl	33 563	33 446
Ilmoitusvolyyymi (palstametriä)	8 760	7 229

Paperin kulutus, tonneja

	2001	2000
	108 992	119 007

*) Levikit ovat tarkastettuja.

LIIVEVAIHTO JA -VOITTO, milj. €

TYTÄRYHTIÖITÄ
OSAKKUUSYHTIÖITÄ
SANOMA OSAKEYHTIÖN JOHTORYHMÄ

- Infosto Oy
- Free Ad Production Oy
- Kymen Lehtimedia Oy
- Baltic Media Oy (89 %)
- Etelä-Karjalan Jakelu Oy
- Etelä-Saimaan
- Sanomalehti Oy
- Kymen Sanomalehti Oy
- Kymen Viestintä Oy
- Lehtikanta Oy
- Saimaan Lehtipaino Oy
- Uutisvuoksi Oy
- Lehtikuva Oy
- Compad Oy (60 %)
- Leijonajakelu Oy
- Startel Oy (90 %)
- Esmerk Group

- Janton Oyj (21,37 %)
- NetWheels Oy (20,06 %)
- Rautakirja Oyj (22,94 %)
- Suomen Tietotoimisto Oy (22,14 %)
- ZAO Smena (25,07 %)
- Anjalankosken Painotalo Oy (48,2 %)
- Maakuntien Viestintä Oy (45,97 %)
- Ecovision AB (33,39 %)

- **Seppo Kievari**, toimitusjohtaja
- **Martti Ojares**, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtaja, Startel Oy
- **Veli-Pekka Elonen**, johtaja, lakiasiat ja vt. hallintojohtaja
- **Pekka Harju**, markkinointijohtaja, Ilta-Sanomat
- **Antti Kivimaa**, kehitysjohtaja
- **Eija Rinta**, talouspäällikkö
- **Pekka Soini**, markkinointijohtaja, Helsingin Sanomat

○ *Sanoma Magazines -aikakauslehtiryhmä aloitti toimintansa 1. lokakuuta 2001. Ryhmä muodostui, kun Helsinki Media ja hollantilaiselta VNU:lta ostettu aikakauslehtiliiketoiminta yhdistettiin.* • *Sanoma Magazines on Euroopan*

viidenneksi suurin aikakauslehtikustantaja, joka julkaisee noin 270 lehteä kymmenessä Euroopan maassa. Ryhmä on markkinajohtaja Belgiassa, Hollannissa, Tshekin tasavallassa, Suomessa ja Unkarissa. Lisäksi se toimii Isossa-Britanniassa, Kroatiaassa, Romaniassa, Ruotsissa ja Slovakiassa. Sanoma Magazinesin lehdet tavoittavat laajan kohderyhmän lapsista eläkeläisiin. Pääkonttori on Amsterdamissa. • *Sanoma Magazinesin suurin toimintamaa on Hollanti, jossa Sanoma Uitgevers julkaisee noin 50 aikakauslehteä ja 70 ristikko- ja harrastelehteä. Maassa ilmestyy myös SanomaWSOY:n suurilevikkisin lehti, Libelle, jonka levikki on noin 625 000. Sanoma Magazines omistaa Hollannin suurimman aikakauslehtien jakeluyhtiön, Aldipressin. Multi-mediatoinnot on keskitetty ilse Mediaan (omistusosuus 58,7 %), jonka portaali www.startpagina.nl ja hakukone www.ilse.nl ovat maan suosituimmat.* • *Toiseksi suurimmalla markkina-alueellaan Suomessa Sanoma Magazines Finland julkaisee yli 40 lehteä ja on markkinajohtaja naistenlehdissä, lasten ja nuorten lehdissä, tietotekniikkalehdissä ja yritysjulkaisuissa. Vuodesta 1951 ilmestynyt Aku Ankka on Suomen luetuin viikkolehti.* • *Belgiassa Sanoma Magazines Belgium (Mediaxis) julkaisee 20 lehteä. Erityisen vahvoja ovat naisten- ja tv-lehdet. Suurin lehdistä on tv-lehti Humo.* • *Sanoma Magazinesin toiminnasta muissa maissa vastaa Sanoma Magazines International. Sanoma Magazines International julkaisee 24 aikakauslehteä Unkarissa ja 15 yritysjulkaisua sekä 16 aikakauslehteä Tshekin tasavallassa ja Slovakiassa.*

Aikakauslehdet nousivat Euroopan-sarjaan

Yli 220 uutta lehteä konserniin

Vuoden 2001 aikana SanomaWSOY:stä tuli Euroopan viidenneksi suurin aikakauslehtikustantaja, jolla on johtava markkina-asema viidessä Euroopan maassa. Kasvu syntyi mittavalla yrityskaupalla, jolla SanomaWSOY osti hollantilaisen VNU:n aikakauslehtiliiketoiminnan (CIG), kaikkiaan yli 220 lehteä seitsemässä eri maassa. Velaton ja kassaton kauppahinta oli 1 250 milj. euroa. Kaupasta sovittiin heinäkuussa, ja se toteutui 1.10.2001, josta alkaen myös CIG:n luvut on yhdistetty SanomaWSOY:n lukuihin.

Samassa yhteydessä muodostettiin aikakauslehtiryhmä Sanoma Magazines, johon yhdistettiin CIG:n ja Helsinki Median toiminnot. Ryhmään kuuluu viisi eri liiketoimintaa: Sanoma Uitgeversillä on Hollannissa aikakauslehtikustantamisen lisäksi myös uuden median liiketoimintoja ja elokuvien jakelua. Aldipress on puolestaan hollantilainen aikakauslehtien jakeluyhtiö. Sanoma Magazines Belgium (Mediaxis) toimii Belgian ranskan- ja flaaminkielisillä markkinoilla. Sanoma Magazines Finland, entinen Helsinki Media, toimii Suomen ja Ruotsin markkinoilla ja Sanoma Magazines International puolestaan Isossa-Britanniassa, Kroatiaassa, Tshekin tasavallassa, Unkarissa, Romaniassa ja Slovakiassa.

Vuonna 2001, jolloin VNU:lta ostetut toiminnot kuuluivat SanomaWSOY-konserniin vain viimeisen neljänneksen ajan, ryhmän liikevaihto oli 394,3 milj. euroa ja liikevoitto 41,7 milj. euroa. Liikevoitto ilman konserniliikearvon ja liikearvon poistoja (EBITA) oli 59,9 milj. euroa. Sanoma Magazinesin koko vuoden pro forma -liikevaihto vuonna 2001 kasvoi hieman ja oli 986,2 milj. euroa.

SanomaWSOY:n tilinpäätökseen vuodelta 2001 sisältyvät

Sanoma Magazines Finlandin luvut koko vuodelta sekä VNU:lta ostettujen liiketoimintojen luvut vuoden viimeiseltä neljännekseltä. Muut esitetyt luvut ovat pro forma -lukuja.

Sanoma Magazines Finland kasvatti markkinaosuuttaan

Sanoma Magazines Finlandin liikevaihto kasvoi 3 %, 165,4 (159,8) milj. euroon. Levikkituotot kasvoivat 4 % ja mainos-tuotot 3 %, vaikka aikakauslehtimainonta pieneni vuoden aikana Suomessa 3 %. Liikevaihtoa heikensi kirjamyynnin jääminen vuoden 2000 tasosta.

Liikevoitto kasvoi 17,6 (10,2) milj. euroon. Kasvuun vaikuttivat kustannustoiminnan liikevoiton parantumisen lisäksi osakkuusyhtiö Hansaprintin hyvä menestys ja poistojen alentuminen. Liikevoitto ilman konserniliikearvon ja liikearvon poistoja (EBITA) oli 18,1 (13,5) milj. euroa.

Investoinnit nousivat 6,1 (4,2) milj. euroon. Suurimpia investointeja olivat julkishallinnon hakemistoliiketoiminnan osto Stellatum Oy:lta maaliskuussa ja 60 %:n enemmistö-osuuden osto Suomen Rakennuslehti Oy:stä heinäkuussa.

Sanoma Magazines Finlandin levikkimarkkinaosuus kasvoi edelleen. Tarkastettu yhteislevikki kasvoi vuoden aikana 5,2 % ja saavutti ennätyskellisen yli kahden miljoonan kapaleen tason. Levikkiään lisäsivät erityisesti Aku Ankka, Hyvä Terveys, ET-lehti, Mikrobitti ja ITviikko. Keväällä 2001 julkaistun Kansallisen mediatutkimuksen mukaan yhtiön lehtien lukijamäärä kasvoi 4,5 %, 6,8 miljoonaan lukijaan.

Vuoden 2001 aikana Sanoma Magazines Finland nousi 20 %:n markkinaosuudellaan aikakauslehtimainonnan markkinajohtajaksi Suomessa. Markkinaosuus kasvoi 2 prosenttiyksikköä. Tietotekniikkalehtien mainonnassa yhtiö

Ankkalinnan 50-vuotisjuhlat

☞ *Olen ollut Disney-fani lapsesta saakka ja töissä Aku Anka -lehdessä yli 31 vuotta. En vaihtaisi työtäni mihinkään. Vaikka paljon on vuosien varrella muuttunut, suhteemme lukijoihin on säilynyt entisellään. Aku Anka on Suomen laajalevikkisin viikkolehti, jota lukee yli 1,2 miljoonaa lasta ja aikuista. Tämän takia myös työmme laadulta vaaditaan paljon. Hyvät vuorosanat ovat minulle Aku Ankassa kaikki kaikessa, ja olen erityisen ylpeä siitä, että Helsingin yliopiston suomen kielen laitos valitsi meidät viime vuonna vuoden kielihelmeksi.*

MARKKU KIVEKÄS, PÄÄTOIMITTAJA, AKU ANKKA



onnistui kasvattamaan markkinaosuuttaan 8 prosenttiyksiköä, vaikka tietotekniikkalehtien kokonaismainonta supistui voimakkaasti talouden taantumien takia. Mainonta kehittyi hyvin myös Kodin Kuvalehdessä, Cosmopolitanissa ja Aku Ankassa.

Aikakauslehtien ja sarjakuvien kannattavuus parani

Huhtikuussa 2001 muodostetun Aikakauslehdet-yksikön lehdet menestyivät vuoden aikana hyvin, ja yksikön liikevaihto ja kannattavuus paranivat. Maaliskuussa uudistetun Kodin Kuvalehden irtonumeromyynti parani yli 30 %, ja lehti nousi mainosmyynnillä mitattuna Suomen kuudenneksi suurimmaksi aikakausleheksi ja johtavaksi naistenleheksi. ET-lehti vahvisti edelleen asemaansa kohderyhmässään, ja myös Cosmopolitan, Glorian Koti ja GTi Magazine menestyivät.

Vuonna 1998 aloitettu miesten elämäntapalehti MG lakkautettiin vähäisen kysynnän takia. Vuoden lopussa Lemmikit & Eläinmaailma sekä Skimbaaja siirrettiin yhteisyritys Egmont Kustannukselle.

Yrityksille suunnattu kustantaminen ja tietotekniikka-lehdet keskitettiin huhtikuussa Business Media -yksikköön. Yksikkö laajensi toimintaansa ostamalla 60 %:n enemmistöosuuden Suomen Rakennuslehti Oy:stä ja julkishallinnon hakemistoliiketoiminnan Stelletum Oy:ltä. Ostettu hakemistoliiketoiminta täydentää Blue Book -tuotteita, kun taas Suomen Rakennuslehti Oy vahvistaa Sanoma Magazines Finlandin asemaa ammattilehtien kustantajana.

Vuoden aikana lanseerattiin SalesLeads-osoitepalvelun on line -versio WebSalesLeads sekä kaksi aikaisempaa pelilehteä yhdistänyt Pelit, joka vahvisti edelleen asemaansa Suomen suurimpana pelilehtenä.

Sanoma Magazines Finlandin markkinaosuus tietotekniikkalehdistä nousi vuoden aikana 60 %:iin alan taantu-

masta huolimatta. Kasvuun vaikutti erityisesti ITviikon ja Mikrobitin hyvä menestys.

Lasten ja nuorten viihde -yksikön myynti ja kannattavuus paranivat, ja erityisen hyvin menestyivät sarjakuvat. 50-vuotisjuhlavuottaan viettäneen Aku Ankan levikki- ja mainostuotot kasvoivat. Aku Anka on Suomen luetuin viikkolehti. Kirjamyynti jäi sitä vastoin edellisvuoden tasosta lastenkirjamarkkinoiden kovan kilpailun ja huonon markkinatilanteen takia. Kaksi pientä kirjakerhoa lopetettiin, ja kerhohenkehittämisessä keskityttiin suurempiin kerhoihin kuten Lasten Omaan Kirjakerhoon ja Sisters Clubiin.

Myös yhteisyritykset Kirjalito ja Egmont Kustannus menestyivät hyvin. Kirjaliton menestystä siivittivät Puuha-Pete-tuotteet, ja Egmont Kustannus kasvatti markkinaosuuttaan nuorten ja aikuisten harrastelehdissä.



Hyvä kehitys jatkuu Suomessa

Sanoma Magazines Finlandin toimitusjohtaja ja Sanoma Magazinesin varatoimitusjohtaja Eija Ailasmaa: "Vuosi 2001 oli Sanoma Magazines Finlandille menestyksellinen, ja vahvistimme asemaamme maan johtavana aikakauslehtikustantajana niin liikevaihdolla, levikillä kuin mainostuotoillakin mitattuna. Kasvu onnistui siinäkin huolimatta, että aikakauslehtimainosmarkkinat kärsivät talouden taantumasta. Etenkin monet suurimmista lehdistämme kehittyivät hyvin, ja menestyjiä olivat muun muassa Kodin Kuvalehti, ET-lehti ja Aku Anka. Myös hiljattain aloitetut uudet tuotteet paransivat kannattavuuttaan.

Vuosi 2001 oli ensimmäinen kokonainen toimintavuotemme SWelcomin perustamisen jälkeen. Huhtikuussa organisoimme liiketoimintamme kolmeen yksikköön –



Sanoma Magazines kustantaa noin 270 aikakauslehteä. Koko konsernin laajalevikkisin lehti on naistenlehti Libelle.

Aikakauslehdet, Lasten ja nuorten viihde sekä Business Media – keskittääksemme tuotevalikoimaamme ja kehittäksemme yrityksille suunnattua kustantamista.

Olemme sitoutuneet kehittämään vahvoja tuotemerkkejämme ja sisältöjämme myös toimiessamme Sanoma Magazines Finlandina. Tärkeä vahvuutemme on uusien tuotteiden lanseeraaminen ja uskomme liikkuville naisille suunnatun Sport-lehden jatkavan tätä perinnettä ilmestymistään, huhtikuusta 2002, lähtien.

Sanoma Magazines tuo meille vuosien kuluessa lukuisia uusia mahdollisuuksia, ja ryhmän toiseksi suurimpana yksikönä myös Sanoma Magazines Finlandilla on ryhmän toimintaan paljon annettavaa.

Arvioimme, että Sanoma Magazines Finlandin liikevaihto kasvaa vuonna 2002 ja liiketoimintojemme hyvä kehitys jatkuu. Suomen talouskehityksen ja mainosmarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta uskomme, että aikakauslehdet ja erityisesti omat lehtemme menestyvät edelleen muita mediamarkkinoita paremmin.”



Naistenlehdet pitivät pintansa Hollannissa

Sanoma Magazinesin suurimmalla markkina-alueella Hollannissa Sanoma Uitgeversin koko vuoden pro forma -liikevaihto parani hieman ja oli 485,1 milj. euroa. Levikkituotot kasvoivat noin prosentin. Mainostuotot pienenevät hieman mainosmarkkinoiden heikentymisen myötä. Mainostuotot vähenivät erityisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä tietotekniikka- ja telealan yritysten vähentäessä mainontaansa. Vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 139,6 milj. euroa ja EBITA 34,2 milj. euroa. Tilattujen lehtien jakelua hoidettavan MX-järjestelmän toimintoja alettiin siirtää asteittain Hollannin postille.

Naistenlehdet menestyivät hyvin mainonnan vähentymisestä huolimatta. Myös suoramarkkinointia harjoittava Geomatic International ja elokuvien jakelija RCV Entertainment menestyivät ennakoitua paremmin. Vuoden aikana ilse Median internettoimintoja rationalisoitiin ja siirrettiin lähemmäs perinteisiä liiketoimintoja.

Suurin osa investoinneista kohdistui SAP-projektiin ja laajaan sähköiseen asiakashallintajärjestelmään (CRM).

Sanoma Uitgeversin osuus levikkimarkkinoista säilyi lähes edellisvuoden tasolla kilpailijoiden uusista lanseerauksista huolimatta. Kokonaislevikki kuitenkin pieneni hieman. Sanoma Uitgevers lanseerasi vuoden aikana viisi uutta lehteä – More Than Classic, Health, Young & Famous, Celebrity ja Avenue – sekä lakkautti miesten elämäntapalehti ZSM:n.

Vuonna 2002 Sanoma Uitgeversin liikevaihdon ja -voiton ennakoidaan kehittyvän positiivisesti. Kehitystä vaimentavat Hollannin mainosmarkkinoiden heikkeneväksi ennakoitu kehitys sekä vuonna 2001 ja 2002 aloitettujen tuotteiden lanseeraamiskustannukset. Levikkituottojen odotetaan kuitenkin paranevan, ja tulosta parantaa myös kustannusrakenteen keveneminen.

Aldipress avaa uuden jakelukeskuksen

Aldipressin pro forma -liikevaihto säilyi lähes edellisvuoden tasolla ja oli 206,5 milj. euroa. Vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 52,8 milj. euroa ja EBITA 1,0 milj. euroa. Vuoden aikana Aldipress kehitti erityisesti logistiikkajärjestelmäänsä. Järjestelmän kehittämisen myötä Duiveniin avataan uusi jakelukeskus heinäkuussa ja Amsterdamiin palautuskeskus syyskuussa.

Aldipressin jakelupisteiden määrä säilyi noin 9 000:ssa ja markkinaosuus liikevaihdolla mitattuna 72 %:ssa. Lehtiä myytiin kaikkiaan 106 milj. kappaletta. Jaetuista lehdistä noin puolet oli Sanoma Magazinesin omia. Aldipress sai joulukuussa IDG:n tietotekniikkalehtien jakeluoikeudet. Suurten jälleenmyyjien osuus asiakaskunnasta kasvoi ja aiheutti hintapaineita lehtijakelulle.

Päänimikkeet säilyttivät asemansa Belgiassa

Sanoma Magazines Belgiumin pro forma -liikevaihto säilyi edellisvuoden tasolla ja oli 148,2 milj. euroa. Vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 39,4 milj. euroa ja EBITA 0,4 milj. euroa. Lukuun sisältyy 0,8 milj. euroa kiistanalaisen peli- ja arpajaisveron viivästysseuraamuksia.

Kokonaislevikki pieneni hieman edellisvuodesta, mutta Story ja TeVe-Blad kehittyivät hyvin. Myös Flair ja Humo menestyivät kilpailijoitaan paremmin. Markkinaosuus parani hieman ja oli flaaminkielisissä lehdissä hieman alle 50 % ja ranskankielisissä hieman alle 25 %.

Myös mainostuotot paranivat hieman. Kehitys oli hyvää vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mutta mainostuotot heikkenivät varsinkin vuoden viimeisellä neljänneksellä erityisesti flaaminkielisiin viikkolehtiin vaikuttaneen talouden taantuman takia. Sisustuslehtien mainostuotot kasvoivat kummallakin kielialueella.

Vuonna 2002 Sanoma Magazines Belgiumin liikevaihto jää hieman edellisvuodesta, sillä tv- ja radio-opas Express myytiin vuoden 2001 lopussa. Kasvua heikentää mainosmarkkinoiden taantuma, jonka vaikutus on suurin vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Liikevaihtoa parantaa kuitenkin osaltaan levikkituottojen hyvä kehitys.

Valoisa tulevaisuus

☞ *Olimme tyytyväisiä kuullessamme, että SanomaWSOY valittiin Unkarin yksikkömme ja muiden VNU:n aikakauslehtien ostajaksi. SanomaWSOY:n sitoutuminen aikakauslehtiin ydinliiketoimintana antaa meille vahvan ja rohkaisevan perustan kehittää yksikköämme. Muutosta on helpottanut yritystemme kulttuurin ja arvojen samankaltaisuus. Vuoden aikana olen iloinnut myös niistä haasteista ja mahdollisuuksista, joita nimitykseni toimitusjohtajaksi vuoden alussa on tuonut.*

NÓRA RUSZKAI, TOIMITUSJOHTAJA, SANOMA BUDAPEST KIADÓI RT.



Sanoma Magazines International onnistui formaattien laajentamisessa

Sanoma Magazines Internationalin pro forma -liikevaihto kasvoi 102,3 milj. euroon. Liikevaihtoa paransi erityisesti levikkituottojen hyvä kehitys, mutta myös mainostuotot paranivat hieman. Vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihto oli 28,9 milj. euroa ja EBITA 7,0 milj. euroa. Vuoden lopussa perustettiin tytäryhtiö uudelle alueelle, Kroatiaan, ja katsauskauden jälkeen helmikuussa 2002 solmittiin aiesopimus Ison-Britannian yksikön (British European Associated Publishers Ltd, BEAP) myymisestä toimivalle johdolle.

Levikkituotot kasvoivat eniten Unkarissa ja Romaniassa. Ison-Britanniassa ja Tshekin tasavallassa myynti sen sijaan heikkeni. Erityisen hyvin menestyi Unkarin suurimmaksi viikkolehdeksi noussut Story, joka lanseerattiin maassa kaksi vuotta sitten. Unkarissa Storyn levikki oli 435 000. Hollannissa vuonna 1974 aloitettu Story ilmestyy myös Belgiassa ja Tshekin tasavallassa ja on yksi esimerkki Sanoma Magazinesin kyvystä siirtää menestyviä formaatteja uusille markkinoille. Keväällä 2002 Story lanseerataan myös Kroatiassa ja Romaniassa, jossa lanseerattiin Beau Monde -lehti vuonna 2001.

Mainostuotot kasvoivat erityisen selvästi Romaniassa. Tshekin tasavallassa kasvu jäi vaatimattomaksi. Mainostuottojen kasvu oli vähäistä myös Unkarissa, jossa lakkautettiin kaksi lehteä, Playboy ja Easy PC. Slovakiassa kehitys oli vakaata ja maahan perustettiin Sanoma Magazinesin ensimmäinen paikallinen kuluttajille suunnattu lehti, Prekvapeni.

Kilpailu Tshekin tasavallan aikakauslehtimarkkinoilla kiristyi huomattavasti, ja Sanoma Magazinesin Tshekin tasavallan yksikössä käynnistettiin useita säästötoimenpiteitä. Tuotevalikoimaa uudistettiin ja osa yksikön henkilökunnasta irtisanottiin tuloksen parantamiseksi.

Sanoma Magazines Internationalin vertailukelpoisen liikevaihdon odotetaan kasvavan selvästi vuonna 2002 lähinnä uusien lehtilanseerausten ja Tshekin tasavallassa tehtyjen uudelleen järjestelyjen takia.



Vuosi 2002 tuo uusia lanseerauksia

Sanoma Magazinesin toimitusjohtaja Theo Bouwman: "SanomaWSOY:n päätös ostaa VNU:n aikakauslehdet on merkinnyt meille kaikille paljon. Uskomme, että meillä on mahdollisuuksia, kykyä, taitoa ja oikeita ihmisiä lunastaa meihin kohdistetut odotukset.

Tavoitteenamme on parantaa asemaamme Euroopan johtavien aikakauslehtikustantajien joukossa keskittyen erityisesti keskikokoisille markkinoille. Haemme kasvua sekä nykyisistä liiketoiminnoistamme että yritysostoin ja allianssein alueilla, joilla merkittävän markkinaosuuden saavuttaminen on mahdollista.

Ensimmäinen yrityskauppamme lokakuun jälkeen oli 65-prosenttisesti omistetun yrityksen perustaminen Kroatiaan. Kroatia itsessään on melko pieni markkina-alue, mutta se voi tarjota laajentumismahdollisuuden entisen Jugoslavian serbokroatiankielisille alueille. Keväällä 2002 aiomme lanseerata uusia nimikkeitä näillä alueilla, kuten toki muillakin Euroopan keskikokoisilla markkinoilla.

Vuoden 2002 aikana on tärkeää yhdistää liiketoiminnot yhteisen strategian alle ja kannustaa innovaatioiden ja kasvumahdollisuuksien etsimiseen. Sanoma Magazinesin sisällä meillä on tärkeää vertailla ja jakaa tuotteita, toimintatapoja ja osaamista sekä työskennellä yhdessä laajentaaksemme konseptejämme, formaattejamme ja uuden median toimintojamme.

Kokemuksemme useissa maissa lanseeratuista lehdistä, kuten Storystä, vahvistavat uskoamme siihen, että meillä on kykyä tämänkaltaisten lehtien menestyksekkääseen kehittämiseen. Vaikka Sanoma Magazinesin perustamista ei laskettu synergioiden syntymisen varaan, nopeita synergiamahdollisuuksiakin on olemassa. Tällaisia ovat esimerkiksi painaminen, paperin ostaminen ja tietotekniikka.

Vuonna 2002 tärkein kehitykseemme vaikuttava tekijä on Euroopan talustilanteen kehittyminen, sillä EU-alueen talouskasvun on arvioitu jäävän noin prosenttiin vuonna

2002. Itäisen Keski-Euroopan alueella kasvun ennakoidaan olevan Länsi-Eurooppaa voimakkaampaa. Länsi-Euroopan näkymän ennakoidaan kuitenkin paranevan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla.

Sanoma Magazinesin liikevaihto kasvanee noin miljardiin euroon vuonna 2002. Kasvua tuovat etenkin Sanoma Uitgeversin ja Sanoma Magazines Internationalin uudet liiketoiminnot. EBITA-prosentin arvioidaan olevan noin 12, mutta liikevoittoprosentti jäänee suurten liikearvopoistojen takia hieman alle kuuden.”

SANOMA MAGAZINES

TYTÄRYHTIÖITÄ

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN

AVAINLUKUJA, milj. €	31.12.2001	31.12.2000
Liikevaihto	394,3	159,8
Liikevoitto	41,7	10,2
% liikevaihdosta	10,6	6,4
Liikevoitto ilman		
liikearvopoistoja	59,9	13,5
% liikevaihdosta	15,2	8,5
Liikevoitto ilman		
osakkuusyhtiöitä	31,4	3,5
% liikevaihdosta	8,0	2,2
Taseen loppusumma	1 766,0	56,9
Bruttoinvestoinnit	1 314,8	4,2
Sijoitetun pääoman		
tuotto-% (ROI)	14,8	71,5
Työsuhteessa oleva		
henkilöstö keskimäärin	1 828	814
Henkilöstö keskimäärin		
(kokoaikaisiksi muutettuna)	1 707	779

Vuoden 2000 tunnusluvut on laskettu pelkästään Sanoma Magazines Finlandin pro forma -tuloslaskelman ja -taseen pohjalta. Muut liiketoiminnot sisältyvät virallisiin lukuihin vain 1.10.–31.12.2001 ja niiden pro forma -luvut on laskettu pääosin VNU:n laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Sanoma Magazines International B.V.

Sanoma Hearst Romania s.r.l., 65 % (VNU Hearst Romania s.r.l.)
 Sanoma Budapest Kiadó Rt. (VNU Budapest Lapkiadó Rt.)
 Sanoma Magazines Zagreb d.o.o., 65 %
 Sanoma Magazines Slovakia s.r.o.(Strategie na Slovensku s.r.o.)
 Sanoma Magazines Praha Spol sr.o (Mona Spol sr.o)
 BEAP British European Associated Publishers Ltd

Sanoma Uitgevers B.V.

Accres Uitgevers B.V.
 Geomatic International B.V.
 RCV Entertainment B.V.
 ilse Media Group, 58,7 %
 HPR Holding B.V., 75 %
 Uitgeverij Woudestein B.V.
 Uitgeverij Veldhuis B.V.

Aldipress B.V.

Sanoma Magazines Belgium N.V. (Mediaxis N.V.)

Sanoma Magazines Finland Oy (suoraan SanomaWSOY Oyj:n omistama)

OSAKKUUSYHTIÖITÄ

MANAGEMENT BOARD

Sanoma Magazines International B.V.

Hearst Sanoma Press Publishing Kft., 50 % (Hearst-VNU Budapest Lapkiadó Kft.)

Sanoma Uitgevers B.V.

Sportweek Media B.V., 50 %
 B.V. Programmabladen AKN, 25 %

- **Theo Bouwman**, toimitusjohtaja
- **Eija Ailasmaa**, varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtaja, Sanoma Magazines Finland Oy
- **Eelco de Boer**, talousjohtaja (1.4.2002 asti)
- **Koos Guis**, toimitusjohtaja, Sanoma Magazines International B.V.
- **Edo Meerloo**, toimitusjohtaja, Aldipress B.V.
- **Jan Vandenwyngaerden**, toimitusjohtaja, Sanoma Magazines Belgium N.V. (Mediaxis N.V.)
- **Pim de Wit**, toimitusjohtaja, Sanoma Uitgevers B.V.
- **Elina Männikkö**, johtoryhmän sihteeri, kehitysjohtaja, Sanoma Magazines Finland Oy

SANOMA MAGAZINES FINLAND

SANOMA UITGEVERS

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN

AVAINLUKUJA, milj. €	31.12.2001	31.12.2000
Liikevaihto	165,4	159,8
Liikevoitto	17,6	10,2
% liikevaihdosta	10,6	6,4
Liikevoitto ilman liikearvopoistoja	18,1	13,5
% liikevaihdosta	11,0	8,5

Vuoden 2000 tunnusluvut on laskettu pro forma -tuloslaskelman pohjalta.

TOIMINNALLISET

TUNNUSLUVUT 1.1. – 31.12.	2001	2000
Julkaistuja aikakauslehtiä, kpl	41	49
Aikakauslehtien tarkastettu yhteislevikki, tuhansia	2 009	1 909
Myydyt aikakauslehdet, tuhansia	41 020	38 422
Aikakauslehtien myytyjen ilmoitussivujen määrä	8 464	8 574
Julkaistuja kirjoja, kpl	155	176
Kirjakerhojen jäsenmäärä, tuhansia	109	112

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN

AVAINLUKUJA, *) milj. €	1.10. – 31.12.2001
Liikevaihto	139,6
Liikevoitto	20,4
% liikevaihdosta	14,6
Liikevoitto ilman liikearvopoistoja	34,2
% liikevaihdosta	24,5

TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT 1.1. – 31.12.

	2001
Julkaistuja aikakauslehtiä, kpl	112
Aikakauslehtien yhteislevikki, tuhansia	5 683
Myydyt aikakauslehdet, tuhansia	172 574
Aikakauslehtien myytyjen ilmoitussivujen määrä	14 064

SANOMA MAGAZINES BELGIUM

SANOMA MAGAZINES INTERNATIONAL

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN

AVAINLUKUJA, *) milj. €	1.10. – 31.12.2001
Liikevaihto	39,4
Liikevoitto	0,4
% liikevaihdosta	1,1
Liikevoitto ilman liikearvopoistoja	0,4
% liikevaihdosta	1,1

TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT 1.1. – 31.12.

	2001
Julkaistuja aikakauslehtiä, kpl	20
Aikakauslehtien yhteislevikki, tuhansia	1 900
Myydyt aikakauslehdet, tuhansia	75 406
Aikakauslehtien myytyjen ilmoitussivujen määrä	11 925

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN

AVAINLUKUJA, *) milj. €	1.10. – 31.12.2001
Liikevaihto	28,9
Liikevoitto	6,7
% liikevaihdosta	23,3
Liikevoitto ilman liikearvopoistoja	7,0
% liikevaihdosta	24,1

TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT 1.1. – 31.12.

	2001
Julkaistuja aikakauslehtiä, kpl	96
Aikakauslehtien yhteislevikki, tuhansia	5 424
Myydyt aikakauslehdet, tuhansia	155 155
Aikakauslehtien myytyjen ilmoitussivujen määrä	10 282

ALDIPRESS

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN

AVAINLUKUJA, *) milj. €	1.10. – 31.12.2001
Liikevaihto	52,8
Liikevoitto	0,4
% liikevaihdosta	0,8
Liikevoitto ilman liikearvopoistoja	1,0
% liikevaihdosta	1,9

TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT 1.1. – 31.12.

	2001
Myydyt kpl:t lehtitukkukaupassa, tuhansia	106 293
Tavarataloihin	55,1 %
Kirjakauppoihin	28,9 %
Tupakkakauppoihin	10,5 %
Huoltoasemille	4,8 %
Muut kanavat	0,8 %

*) Sisältyy SanomaWSOY-konsernin virallisiin lukuihin vain 1.10.–31.12.2001.

○ SWelcom on SanomaWSOY-konsernin sähköisen viestinnän liiketoimintaryhmä. Ryhmään kuuluvat SWelcom Oy, Oy Ruutunelonen Ab, Oy Suomen Medianelonen Ab, Helsinki Televisio Oy, 2ndhead Oy,

Tuotantotalo Werne Oy sekä Måndag Oy. • Valtakunnallista mainosrahoitteista televisiotoimintaa harjoittava Nelonen on Suomen kolmanneksi suurin mainosmedia mainosmyynnillä mitattuna. Nelosen ohjelmisto on suunnattu etenkin kaupunkilaisille. • Helsinki Televisio Oy (HTV) on Suomen suurin kaapelitelevisioyhtiö. HTV tarjoaa kaapelitelevisioverkkoon liittyneille maksu-tv-tuotteita ja laajakaistaisia internetpalveluja. • 2ndhead Oy kehittää internet-, mobiili-, laajakaista- ja digi-tv-jakelukanaviin suunnattuja palveluja ja järjestelmiä sekä vastaa SanomaWSOY-konsernin Lumeveräjä-hankkeen toteutuksesta. • Tuotantotalo Werne Oy tarjoaa televisio-, video- ja ääniohjelmien tuottajille teknisiä palveluja. Måndag Oy tuottaa videokopiointipalveluja sekä cd- ja dvd-tuotantopalveluja. • SWelcom on mukana digi-tv-toiminnassa Nelosen, Suomen Urheilutelevisio Oy:n, Platco Oy:n sekä digitaalisen maksutelevisiotoiminnan kautta.

Nelonen vahvisti asemaansa

Laajakaististen internetpalvelujen menestys lisäsi liikevaihtoa

Vuosi 2001 oli Suomen kaupalliselle televisiotoiminnalle vaikea, sillä tv-mainonnan kokonaismarkkinat supistuivat 9 %. Nelonen säilytti kuitenkin mainosajan myynnin lähes vuoden 2000 tasolla hyvän kohderyhmästrategiansa ansiosta. Vuoden onnistumisia oli myös HTV:n laajakaististen internetpalvelujen kysynnän voimakas kasvu.

SWelcom-konsernin liikevaihto kasvoi 84,9 (78,5) milj. euroon. Kasvuun vaikuttivat erityisesti HTV:n laajakaististen internetpalvelujen hyvä menestys sekä SanomaWSOY-konsernin eri yksiköille tehtyjen internetpalvelujen kehitys- ja ylläpitoprojektien lisääntyminen.

Liiketappio oli 24,5 (16,7) milj. euroa. Tulosta heikensivät etenkin Nelosen ohjelmistopannostukset, Nelosen omistussuuden kasvattamisesta aiheutuneet liikearvopoistot ja panostukset digitaaliseen televisiotoimintaan. Edellisvuoteen verrattuna tulosta laski myös 2ndheadin kirjaaminen SWelcomin tulokseen 1.10.2000 alkaen.

SWelcomin investoinnit olivat yhteensä 12,5 (33,7) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset investoinnit liittyivät HTV:n kaapeliverkon rakentamiseen ja kaksisuuntaistamiseen sekä kaapelimodeemijärjestelmän kehittämiseen. Vuoden 2000 investointeihin sisältyi Nelosen omistussuuden nostaminen.

Nelonen kasvatti markkinaosuuttaan kolmanneksi suurimpana mainosmedianana

Nelosen liikevaihto säilyi lähes vuoden 2000 tasolla, vaikka tv-mainonnan kokonaismarkkinat supistuivat samalla ajan-

jaksolla 9 %. Liikevaihto oli 51,1 (51,7) milj. euroa. Liikevaihtoon sisältyy 0,25 (1,69) milj. euroa Yleisradion ohjelmiin myytyä mainontaa. Nelosen oman kanavan mainosmyynti kasvoi 1,5 %.

Nelosen liiketappio oli 15,3 (15,4) milj. euroa. Tulonkehitystä rasittivat kilpailutilanteen vaatimat lisäpanostukset ohjelmistoon sekä lisääntyneet musiikin esittämiskustannukset. Nelosen toimilupamaksu vuodelta 2001 oli 10,7 milj. euroa.

Nelonen on mainosmyynnillä mitattuna Suomen kolmanneksi suurin media. Kanavan markkinaosuus tv-mainonnasta nousi edellisen vuoden 24,5 %:sta 26,6 %:iin.

Nelosen mediavoima kasvoi vuonna 2001 selvästi. Keskimäärin kanava tavoitti suomalaisista päivittäin 42 % (40 %) ja viikoittain 73 % (70 %). Valtakunnallinen katseluosuus oli 11,6 % (11,5 %). Kaupallinen katseluosuus kasvoi 22,6 %:iin (21,9 %) lisääntyneestä kanavatarjonnasta huolimatta.

Katsojakunta koostui kanavan strategian mukaisesti pääosin kaupunkilaisista ja nopeiden omaksujien kohderyhmistä. Katsojista keskimäärin 71 % oli kaupunkilaisia.

Nelonen rikkoi vuoden aikana katsojaennätyksiään. Kanavan katsotuin ohjelma oli menestysvisailu "Haluatko miljonääriksi?", joka sai parhaimmillaan 878 000 katsojaa, kun edellisvuoden vastaava luku oli 640 000. Kahdeksan Uutiset näki parhaimmillaan 630 000 katsojaa.

Vuonna 2002 Nelosessa keskitytään kannattavuuden parantamiseen sekä liikevaihdon ja markkinaosuuden kasvattamiseen. Ohjelmistokehityksessä keskitytään edelleen prime time -ohjelmiston kaupallisen kiinnostavuuden ja laadun parantamiseen. Nelonen panostaa myös muihin sähköisiin

Parempia juttuja, enemmän vaihtelevuutta

➤ **Suurin muutos työssäni Nelosen uutisissa tapahtui vuoden 2001 alussa, jolloin siirryin Mikko Hirvosen työpariksi toiseksi uutisankkuriksi. Syksyllä uutislähetystyksiä uudistettiin ja kello kahdeksan uutiskoostetta pidennettiin, jolloin sain jälleen mahdollisuuden tehdä myös toimittajan työtä. Nautin näiden kahden työn erilaisuudesta ja pidemmän lähetysten antamasta mahdollisuudesta käsitellä päivän tapahtumia entistä yksityiskohtaisemmin. Uutistemme uudistumisesta ovat uskoakseni nauttineet myös katsojamme.**

BABA LYBECK, UUTISANKKURI, TOIMITTAJA, NELOSEN UUTISET



jakeluteihin, erityisesti digitaaliseen televisioon, kehittämällä uusia palveluita sekä katsojille että mainostajille.

Vuoden 2002 aikana odotetaan päätöstä kaupallisten tv-kanavien toimilupamaksujen alenemisesta. Uuden viestintämarkkinoita koskevan lakiesityksen mukaan analogisen televisiotoiminnan toimilupamaksu puolittuisi 1.7.2002 lukien ja digitaalisen televisiotoiminnan harjoittajat vapautuisivat toimilupamaksusta kokonaan ensimmäisenä toimilupakautenaan.

Kaapelimodeemien kysyntä jatkui vilkkaana

HTV:n liikevaihto kasvoi 18 %, 22,4 (19,0) milj. euroon ja kannattavuus parani selvästi. Vuonna 2001 HTV panosti voimakkaasti kaapeliverkon kaksisuuntaistamiseen ja laajentamiseen sekä kaapelimodeemijärjestelmän kehittämiseen. Investoinnit tukevat HTV:n tuloskehitystä lähivuosina.

HTV:n kaapeliverkkoon oli vuoden lopussa kytkettyä 219 052 taloutta, joista yli 8 600 oli vuoden aikana liitettyjä uusia asiakastalouksia. Vuoden aikana tehtiin sopimukset yli 16 200 uuden talouden liittämiseksi verkkoon. Merkittävimpiä liittymäkasvun vauhdittajia olivat digitalisointi ja laajakaistaisten internetpalvelujen suosio. Tilauskannan ennätyskellisen kasvun mahdollisti kesäkuussa voimaan astunut asunto-osakeyhtiölain muutos, jonka mukaan kaapeliverkkoon liittyminen tapahtuu yhtiökokouksen enemmistöpäätöksellä. Verkon kaksisuuntaistaminen saatiin vuoden aikana päätökseen.

HTV:n laajakaistaisten internetliittymien kysyntä jatkui edelleen vilkkaana. Vuoden lopussa asiakkaille oli toimitettu 19 668 kaapelimodeemia, mikä merkitsee liittymien määrän kasvua yli kaksinkertaiseksi. HTV harjoittaa oman verkon lisäksi maksu-tv-toimintaa kahdeksassa muussa kaapeliverkossa, ja sillä oli vuoden lopussa yhteensä 39 602 maksu-tv-

tilausta. Maksu-tv-kanavien tilauskanta on pienentynyt hieman viime vuosina, mutta televisiolähetysten digitalisoinnista odotetaan uutta piristysruisketta myös maksu-tv-toiminnalle.

HTV:n kasvunäkymiin vaikuttaa oleellisesti televisiolähetysten digitalisoituminen. Kaapeliverkot ovat merkittävä jakelutie, kun digitaalitelevision katsojapeittoa rakennetaan lähivuosina. Digitalisoinnin myötä myös kaapelitelevision ohjelmisto monipuolistuu. Analogisten ja digitaalisten ohjelmien rinnakkainen jakelu verkossa on siirtymäkauden keskeinen haaste, joka koskee sekä kanavatarjontaa että tekniikkaa. Painopiste siirtyy digitaalisen ohjelmatarjonnan puolelle asteittain vuosien 2002–2003 aikana.

Digitaaliseen aikaan siirrytään asteittain

Digitaalinen televisiolähetystoiminta alkoi Suomessa 27. elokuuta, ja Nelosen digitaaliset lähetykset alkoivat suunnitellulla tavalla. SWelcomin Elokuvakanava aloitti maanpäällisessä digitaalisessa verkossa jaettavan maksu-tv-kanavansa lähetystoiminnan katsojille maksuttomilla, ohjelmistoa esittelevillä lähetyksillä. Joulukuussa SWelcom siirsi kanavan käynnistämistä, koska useat maanpäälliseen digitaaliseen maksutelevisiotoimintaan olennaisesti vaikuttavat kysymykset olivat edelleen auki. Mikäli tilanne kehittyy myönteisesti, kanava pyritään käynnistämään syksyllä 2002.

Maanpäällisen digitaalisen television käynnistyminen osoittautui arvioitua hitaammaksi, sillä tarvittavien MHP-vastaanottimien markkinoilletulo viivästyi. Lisäksi sekä maanpäällisten maksutelevisiokanavien kaapeli-tv-verkon kautta tapahtuvaan jakeluun että koko maan kattavaan maanpäälliseen jakeluverkkoon liittyi avoimia kysymyksiä.

Lähetystoiminnan käynnistyessä Suomessa tarjolla olleilla digi-muuntimilla ei voinut käyttää esimerkiksi



HTV:n uudessa myymälässä Sanomatalossa voi tutustua Welholaajakaistapalveluihin ja digitaalisiin ohjelmapaketteihin.

sähköisen ohjelmaoppaan tai digitaalisen teksti-tv:n palveluita tai vuorovaikutteisia palveluita. Laitetilannetta vaikeutti myös se, etteivät kaapeli-tv-verkoissa käytettävät vastaanottimet toimineet verkkojen ulkopuolella ja päinvastoin.

Telehallintokeskus antoi kesällä 2001 lausunnon, jonka mukaan alueelliset televisiokanavat ja valtakunnalliset maksulliset kanavat eivät kuulu kaapeli-tv-verkkojen ns. jakeluvuorituksen piiriin. Alueellisten ja maksullisten kanavien on tämän vuoksi sovittava erikseen kaapeli-tv-yhtiöiden kanssa kanavien jakelusta ja siitä mahdollisesti maksettavasta korvauksesta. Koska korvaus saattaisi muuttaa maksu-tv-toiminnan taloudellisia toimintaedellytyksiä ratkaisevasti, jouduttiin digitaalisten maksu-tv-kanavien toimintamahdollisuuksia tarkastelemaan uudelleen.

Suomessa digitaalitelevision teknologisia palvelualueita tarjoaa Platco Oy, josta SWelcom omistaa kolmanneksen. Digitaalisten kanavanippujen hallinnoijat, Oy Yleisradio Ab, MTV Oy ja SWelcom Oy, perustivat Platcon helmikuussa 2001. Platco vastaa kansallisen käyttöliittymäsovelluksen ja salausjärjestelmän hankkimisesta ja ylläpidosta.

Vuonna 2002 SWelcom keskittyi televisiotoiminnassa erityisesti Nelosen digitalisointiin, digitaalisten kanavien jakeluun HTV:n kaapeliverkossa sekä MHP-pohjaisten sovellusten kehittämiseen. SWelcom on lisäksi osakkaana toimintansa aloittaneessa Urheilukanavassa.

2ndheadin toimintaa suunnattiin uudelleen

SWelcom yhdisti internetstandardin mukaisia palveluja ja tuotteita kehittävät toimintonsa Swwap Oy:öön kesällä 2001, ja vuoden lopulla yhtiön nimeksi muutettiin 2ndhead Oy. Yhtiön toimintaa suunnattiin uudelleen ja sopeutettiin vallitsevaan markkinatilanteeseen. Syksyllä yhtiössä käytiin yt-neuvottelut, joiden seurauksena henkilöstön määrä väheni 19:llä. Uusi 2ndhead kehittää internet-, mobiili-, laajakaisla- ja digi-tv-jakelukanaviin suunnattuja palveluja ja järjestelmiä sekä vastaa SanomaWSOY-konsernin Lumeveräjä-hankkeen toteutuksesta.

Lumeveräjä-hanke eteni suunnitellulla tavalla, ja konsernin yhteiseen internetalustaan oli vuoden loppuun mennessä liitetty yhteensä 58 konsernin www-palvelua. Lumeveräjä-hankkeessa aloitettiin myös sähköisen asiakashallintajärjestelmän (eCRM) levittäminen konsernin www-palveluihin.

Werne-alakonsernin liikevaihto vuonna 2001 oli 8,6 (9,4) milj. euroa ja kannattavuus heikkeni hieman. Liikevaihdon pieneneminen johtui digi-tv-toiminnan arvioitua hitaam-

masta aloituksesta sekä kopioiden ja tallenteiden kysynnän heikkenemisestä. Monikameratuotantopalvelujen kysyntä siirtyi vuoden aikana voimakkaasti studiotuotannoista ulkotuotantoon. Monistuspalveluissa kysyntä siirtyi entistä voimakkaammin dvd-tuotantopalveluihin.



Vuonna 2002 hyödynnetään jo tehtyä työtä

SWelcomin toimitusjohtaja Tapio Kallioja: "Vuosi 2001 oli SWelcomin ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Vuotta leimasi kolme muutosta: Internet- ja mobiilitoiminta oli myllerryksessä, ja SWelcom sopeutti panostuksiinsa tarvittavalla tavalla.

Toisekseen myös mainosmarkkinat – ja erityisesti televisiomainosmarkkinat – käyttäytyivät eri tavoin kuin vuoden alussa odotettiin. Kehitys oli arvioitua hitaampaa, ja markkinoiden koko pieneni, vaikka Nelonen onnistuikin kasvattamaan markkinaosuuttaan ja parantamaan tulostaan.

Kolmas odottamaton käänne liittyi digitaaliseen televiisioon, jonka kehitys osoittautui arvioitua hitaammaksi. Uskomme kuitenkin edelleen television digitalisoitumiseen, koska sen tuomat edut ovat lopulta huomattavia. Arvioimme, että televisiotoiminta on kokonaan digitalisoitunutta ensi vuosikymmenen alkupuolella. SWelcom aikoo olla myös jatkossa mukana edistämässä digitaalisen television kehittämistä Suomessa.

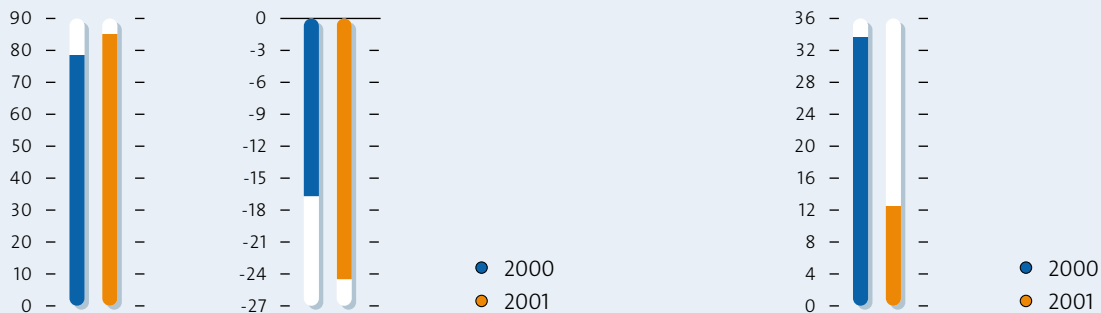
Vuonna 2002 odotamme niin SWelcomin liikevaihdon kuin tuloksenkin kehityssuunnan kääntyvän ylöspäin. Arvioimme liikevaihdon kasvavan noin 15 % ja liiketappion pienenevän selvästi. Nelosen kasvun odotetaan tulevan markkinaosuuden kasvuna. Kanavan kannattavuuden parantamiseen vaikuttaa oleellisesti toimilupamaksun mahdollinen puoliintuminen 1.7.2002 alkaen. Myös kaapeli-tv-palveluiden kysynnän uskotaan jatkuvan hyvänä.

Digitalisoitumisen jatkumista lukuun ottamatta vuosi ei tule olemaan suurten panostusten vuosi, vaan kaapeli-, internet- ja mobiilitoiminnan investoinnit ja kehitystyö on tehty pitkälti vuoden 2001 aikana. Vuonna 2002 edessä on jo tehdyn työn hyödyntäminen. SWelcomissa jatketaan kulujen sopeuttamista ja kehityspanoksia suunnataan markkinatilanteen mukaan. Kriittisintä vuoden onnistumiselle on televisiomainonnan kokonaiskehitys, josta ennusteidemme toteutuminen riippuu."

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN AVAINLUKUJA, milj. €
TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT

	31.12.2001	31.12.2000		2001	2000
Liikevaihto	84,9	78,5	Nelosen osuus televisiomainonnasta	26,6 %	24,5 %
Liikevoitto	-24,5	-16,7	Nelosen päiväpeitto	42,0 %	40,0 %
% liikevaihdosta	-28,8	-21,3	Nelosen 10 katsotuimman ohjelman keskikatsojamäärä	768 000	589 000
Liikevoitto ilman liikearvon poistoja	-21,7	-15,7	Nelosen valtakunnallinen katsojaosuus	11,6 %	11,5 %
% liikevaihdosta	-25,6	-19,9	Kaapeli-tv-liittymiä, 1 000 kpl	219	210
Liikevoitto ilman osakkuusyhtiöitä	-23,2	-16,7	Maksu-tv-tilauksia, 1 000 kpl	40	45
% liikevaihdosta	-27,4	-21,3	Laajakaistaisia internetliittymiä, 1 000 kpl	20	8
Taseen loppusumma	152,4	131,0			
Bruttoinvestoinnit	12,5	33,7			
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	-20,3	-22,1			
Työsuhteessa oleva henkilöstö keskimäärin	441	325			
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	403	310			

Vuoden 2000 tunnusluvut on laskettu suoraan tytärkonsernin pro forma -tuloslaskelman ja -taseen pohjalta.

LIKEVAIHTO JA -VOITTO, milj. €
BRUTTOINVESTOINNIT, milj. €

TYTÄRYHTIÖITÄ
OSAKKUUSYHTIÖITÄ
SWELCOMIN JOHTORYHMÄ

- Helsinki Televisio Oy
- Oy Ruutunelonen Ab (90,55 %)
- Oy Suomen Medianelonen Ab
- 2ndhead Oy
- Tuotantotalo Werne Oy
- Måndag Oy

- Maxisat Oy (46,21 %)
- Platco Oy (33,33 %)
- Suomen Urheiluradio Oy (30 %)
- Suomen Urheilutelevisio Oy (35 %)

- **Tapio Kallioja**, toimitusjohtaja
- **Pekka Jaakola**, teknologiajohtaja
- **Pirkko Jokinen**, toimitusjohtaja, 2ndhead Oy
- **Juha-Pekka Louhelainen**, toimitusjohtaja, Oy Ruutunelonen Ab
- **Merja Rinne**, projektijohtaja, Elokuvanava (31.3.2002 asti)
- **Marja-Leena Tuomola**, hallintojohtaja
- **Markku Tuomola**, toimitusjohtaja, Helsinki Televisio Oy
- **Pia Huhdanmäki**, johtoryhmän sihteeri, lakimies



WSOY on Suomen suurin kirjankustantaja ja markkinajohtaja niin yleisessä kirjallisuudessa, oppimateriaaleissa kuin useissa erikoiskustanteissakin. WSOY on myös Pohjoismaiden suurin kirjanpainaja ja digitaalisen painamisen markkinajohtaja Suomessa. Yhtiö on lisäksi Pohjoismaiden johtava kalenterikustantaja. • Yleisen kirjallisuuden yksikkö julkaisee kotimaista ja käännöskirjallisuutta sekä tietokirjoja. Oppimateriaalit-yksikkö kustantaa pedagogisia viestintä-tuotteita painetussa ja sähköisessä muodossa. Business Information -yksikkö tuottaa yritysjulkaisuja, yrityskoulutusta, juridista kirjallisuutta, sanakirjoja, paikkatietopalveluja ja karttoja (Genimap) sekä tietotekniikkakirjallisuutta (Docendo). Everscreen tuottaa yritysten verkko-opetuspalveluita. eWSOY-yksikkö kehittää internetissä toimivaa Opit-palvelua ja myy kuluttajamultimediaa. Weilin+Göös Oy kustantaa suurteoksia Suomessa ja Pohjoismaissa. • Painotoiminta on organisoitu kolmeen tytäryhtiöön. WS Bookwell Oy on erikoistunut kirjanpainamiseen ja Lönnberg Painot Oy mainospainotuotteisiin, vuosikertomuksiin, myymälämainontaan sekä lahjapakkauksiin. Tummavuoren Kirjapaino Oy – Dark on digitaaliseen painotekniikkaan erikoistunut painotalo. • Kalenteri-ryhmään kuuluvat Suomen johtavan kalenterikustantajan Ajasto Osakeyhtiön lisäksi kalenterin kansia valmistava Nummi-Plast Oy, Ruotsin johtava kalenterikustantaja Almanacksförlaget AB ja Norjan johtava kalenterikustantaja Emil Moestue as.

Perinteinen kustantaminen kannatti

Kirjojen joulumyynti vilkasta

Kirjojen myynti kasvoi vuonna 2001. Suomen Kustannus-yhdistyksen ennakkotietojen mukaan kustantajien jälleennynti kirjakaupoille ja muille vähittäiskaupoille kasvoi 4 (9) %. Kerhomyynti lisääntyi 2 (8) % ja oppimateriaalien myynti 5 (5) %. Suurteosmarkkinat supistuivat 16 %.

WSOY-konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 4 % ja oli 211,0 (203,4) milj. euroa. Yritysostoilla oikaistu vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 3,6 %. Talouden taantuma hiljensi selvästi loppuvuoden myyntiä ja heikensi samalla konsernin kannattavuutta. Kirjamyynnin joulusesonki oli ennätyskellisen vilkas, mutta tavanomaista lyhyempi.

WSOY:n liikevoitto oli 18,1 (18,3) milj. euroa. Perinteisen kirjankustantamisen ja -painamisen tulos ylsi edellisen vuoden hyvälle tasolle, mutta tulosta rasittivat sähköisen kustannustoiminnan tappiot ja tietotekniikkakustantamisen markkinoiden heikko kehitys etenkin Ruotsissa. Kalenteri-toiminnan liiketulos nousi tervehdyttämistoimien ansiosta voitolliseksi. Liikevoittoon sisältyy osakkuusyhtiö Rautakirjan tulososuutta 9,7 (8,1) milj. euroa.

Vuoden investoinnit olivat yhteensä 14,7 (25,5) milj. euroa. Suurimpia investointeja olivat omistussuosuuden kasvattaminen 29,1 %:sta 49 %:iin puolalaisesta uusmediayhtiö Young Digital Poland S.A:sta ja painotoiminnan korvausluonteiset konehankinnat. Merkittävimmät konehankinnat olivat WS Bookwell Oy:lle Porvooseen asennettu uusi kovakansilinja ja Lönnberg Painojen A0-formaattinen nelivärioffsetkone.

Huhtikuussa Karttakeskus Oy ja WSOY:n tytäryhtiö Geodata Oy fuusioitiin. Uuden yhtiön nimeksi tuli Genimap

Oy, ja se tuottaa sekä perinteisiä painettuja karttoja että sähköisiä paikkatietosovelluksia. WSOY:n osuus yhtiöstä on 90 %. Lokakuussa WSOY nosti omistussuosuutensa Everscreen Mediateam Oy:stä 25 %:sta 64 %:iin. Samalla Everscreen osti WSOY:n tytäryhtiöiden Docendo Finland Oy:n ja Docendo Sverige AB:n e-learning liiketoiminnot.

Peruskoulukirjojen markkinaosuus kasvoi

Kustantaminen-toimialan liikevaihto oli 131,8 (127,4) milj. euroa ja liikevoitto 6,3 (8,3) milj. euroa.

Yleisen kirjallisuuden myynti oli 35,7 (34,9) milj. euroa ja tulos parani. WSOY:n kirjakauppamynti oli edellisen ennätysvuoden tasoa. Myynninkasvu taittui koko alaa vaille vanneeseen heikkoon loka–marraskuun menekkiin. Vahvoja menestyjiä olivat kaunokirjallisuus ja lastenkirjat. Myyntilistojen kärjessä olivat Finlandia-voittaja Hannu Raittilan, Arto Paasilinnan, Ilkka Remeksen, Eeva Kilven ja Jari Tervon romaanit. J.R.R. Tolkienin Taru sormusten herrasta -fantasia-kirjaklassikkoa myytiin lähes 90 000 kappaletta.

Kerhomyynti lisääntyi 12 % ja WSOY:n markkinaosuus kasvoi. Myyntiä kasvatti 200 000 jäsenen tasolle kohonnut jäsenmäärä. Uusi Uppo-Nallen kirjakerho sai hyvän vastaanoton. Edellisvuonna perustettu internetkirjakerho Bookmark ei sen sijaan saavuttanut tavoitteitaan, ja se yhdistettiin Uudet Kirjat -kerhoon. Verkkokauppa kuitenkin lisäsi suosioita kerhojen myyntitapana. Lisäksi WSOY toi ensimmäisenä Suomessa markkinoille sähkökirjat.

Taskukirja Loisto Oy ylsi tavoitteeseensa ja myi vuoden aikana yli 300 000 kirjaa. Suomen johtavat kustantajat

Välineitä laadukkaaseen opetukseen

☞ *"Opetajataustani on vaikuttanut siihen, että haluan tuottaa materiaalia, jota haluaisin itekin luokassa käyttäjä ja joka motivoi sekä opettajia että oppilaita. Erilaiset projektit, kuten internetissä toimiva oppimisympäristö Opit, tarjoavat meille uusia mahdollisuuksia laajentaa materiaali-tarjoantaamme", Katja sanoo. "Nykyään Opit tarjoaa esimerkiksi kielten harjoitustehtäviä ja taustatietoa. Jatkossa sen suuri mahdollisuus on kuitenkin uudenlaisten opettamistapojen ja oppimiskokemusten tarjoaminen", Otto jatkaa.*

KATJA MERONTAUSTA, TOIMITTAJA, OPPIMATERIAALIT-YKSIKKÖ JA OTTO MATTSSON, KUSTANNUSPÄÄLLIKKÖ, eWSOY



perustivat Loiston tasaosuuksin (25 %), ja yhtiö aloitti toimintansa huhtikuussa.

WSOY:n Oppimateriaalit-yksikön myynti kasvoi 6 %, 35,6 (33,6) milj. euroon. Yksikön tulos parani edellisvuodesta ja markkinaosuus kasvoi noin 55 %:iin. Etenkin peruskoulukirjat kouluvuodelle 2001/2002 menestyivät hyvin, ja vuosimyynti parantui noin 9 %. Vuonna 2001 jatkettiin oppimateriaalien uudistustyötä: Koulut siirtyvät vuodesta 2001 alkaen uusiin opetussuunnitelmiin asteittain, esiopetuksesta alkaen. Uudistuksen myötä kaikki peruskoulukirjat saavat uudet sisällöt. Myös lukion tulevat uudet opetussuunnitelmat käynnistävät uudistamisprosessin, joka jatkuu lähivuosien ajan.

Genimapilla hyvä aloitusvuosi

WSOY Erikoiskustantaminen -yksikön nimeksi muutettiin Business Information. Yksikön myynti kasvoi 15 % ja oli 28,4 (24,8) milj. euroa. Yrityskirjat menestyivät hyvin, ja Genimap Oy nousi rakennejärjestelyin voitolliseksi, mutta heikoista tietotekniikkakustantamisen markkinoista kärsinyt Docendo Group pudotti yksikön tuloksen tappiolliseksi.

WSOY Yritysjulkaisujen myynti säilyi hyvänä ja kannattavuus parani. Päivitettävien julkaisujen yrityksille suunnattu on line -palvelu kasvatti hyvin asiakaskantaansa. Vuosi oli hyvä myös edellisvuonna aloittaneelle WSOY Yrityskoulutukselle.

Geodata Oy:n ja Karttakeskus Oy:n fuusiossa syntyneen Genimap Oy:n vuosi sujui hyvin ja yhdistämishyötyjen seurauksena tulos parani tavoitteiden mukaisesti voitolliseksi. Toimintavuotensa aikana yhtiö sopi mm. osoitehakupalvelun toimittamisesta Nokian uusimpiin kommunikaattorimalleihin, metsäteollisuuden globaalien sovellusten kehittämisestä yhdessä TietoEnatorin kanssa ja Suomen kattavan autonavigoinnin kartta-aineiston tuottamisesta yhdessä Tele Atlaksen kanssa.

Docendo Groupin vuosi oli tappiollinen, sillä sekä kirjat että verkko-opetusmarkkinat kärsivät it-alan lamasta etenkin Ruotsissa. Markkinatilanteeseen sopeuduttiin organisaatioita keventämällä ja vuoden lopulla toteutettiin rakennejärjestely, jossa Docendo Group myi tietotekniikan verkko-opetusliiketoimintansa Suomessa ja Ruotsissa Everscreen Oy:lle. Samassa yhteydessä WSOY nosti omistusosuutensa Everscreen Mediateam Oy:ssä 25 %:sta 64 %:iin. Toiminnot yhdistettiin Everscreen-nimiseksi konserniksi, joka muodostuu suomalaisesta emoyhtiöstä Everscreen Oy:stä ja ruotsalaisesta tytäryhtiöstä Everscreen AB:sta. Everscreen suuntautuu yritysten verkko-opetuksen sisältöjen ja palvelujen tuottamiseen. Docendo Group keskittyy puolestaan tietotekniikkakustantamiseen.

Opit avattiin internetissä

Uusmediayksikkö eWSOY:n myynti vuonna 2001 oli 1,7 (2,2) milj. euroa. Tulos oli kehityspanostusten ja kuluttajamultimedian supistamiskustannusten takia tappiollinen. Jatkossa eWSOY keskittyy sähköisen oppimisen ratkaisuihin.

Sähköisen oppimisen päähanke, Opit-oppimisportaali, avattiin lokakuussa internetissä ja ensimmäiset peruskouluille suunnatut digitaaliset opetustuotteet tuotiin markkinoille. Palvelun ensimmäiset käyttösovimukset on solmittu, ja kaupallisesti merkittävät markkinat pääsivät vauhtiin 1–2 vuoden kuluessa. Sisältöjä laajennetaan jatkossa myös ammatilliseen opetukseen ja sisältöjen kehittämisessä lisätään yhteistyötä yksikön hallinnoiman osakkuusyhtiö Young Digital Polandin kanssa. Teknisten rajoitteiden takia WSOY luopui toistaiseksi digitaalisen television toimiluvasta ja sen käytöstä oppimateriaalinsa jakelussa.

WSOY:n osuus Young Digital Polandista kasvoi 49 %:iin helmikuussa 2001. Kaupan yhteydessä sovittiin myös



"Kuudesta ehdokkaasta mielestäni Hannu Raittilan Canal Grande on paras ja saa tämän vuoden Finlandia-palkinnon", Claes Andersson totesi. Myös Daniel Katzin ja Asko Sahlbergin teokset olivat ehdolla palkinnon saajaksi.

WSOY:n optiosta enemmistöosuuteen vuoden 2004 alussa. Puolalaisyhtiön liikevaihto oli 3,5 milj. euroa ja tulos jäi kehityspanostusten ja heikon syksyn takia tappiolliseksi. Yhtiö tuottaa digitaalisia oppimissisältöjä ja sillä on tuotealueiltaan vahva markkina-asema Keski-Euroopassa.

Weilin+Göös-konsernin liikevaihto oli 30,5 (32,0) milj. euroa ja tulos heikkeni. Suomen toimintojen liikevaihto laski 12 %, vaikka vuoden uutuussarjat menestyivät hyvin. Organisaatiota sopeutettiin ja tietokirjojen toimitustyö siirrettiin emoyhtiöön markkinatilanteen takia. Vuoden lopulla yhtiön tilausmäärät kääntyivät kasvuun. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa toimivan Bertmarkin liikevaihto kasvoi 17 % ja tulos pysyi hyvällä tasolla.

Klassisen kustannustoiminnan tulospäätökset ovat vakaat, ja uusien sähköisten liiketoimintojen tulos paranee vuonna 2002.

Painotoiminnan tulos pysyi hyvänä

Painotoimialan liikevaihto oli 62,2 (61,4) milj. euroa. Liikevoitto laski 7,4 (9,3) milj. euroon, mutta pysyi edelleen hyvällä tasolla toimintaympäristön lisääntyneestä epävarmuudesta huolimatta.

Perinteinen kirjanpainaminen selvisi parhaiten graafisen alan taantumasta. WS Bookwell Oy:n liikevaihto oli 37,2 (37,1) milj. euroa, ja kirjoja painettiin 22 milj. kappaletta. Yhtiön tulos oli hyvä, vaikka putosikin edellisvuodesta. Vienti oli 18,8 milj. euroa, mutta valuuttojen ja paperin hintakehitys heikensi viennin kannattavuutta.

Lönnberg Painot Oy:n liikevaihto oli 20,6 (20,0) milj. euroa. Mainospainoalan heikentyneestä markkinatilanteesta huolimatta tulos säilyi edellisvuoden tasolla. WSOY-konserniin hankitun Karttakeskus Oy:n karttapainotoiminta yhdistettiin vuoden alussa Lönnberg Painoihin.

Tummavuoren Kirjapaino kärsi alan taantumasta. Liikevaihto kasvoi 4,4 (4,3) milj. euroon, mutta tulos oli vain niukasti voitollinen.

Painotoiminnan näkymät vuodelle 2002 ovat hyvät ja tuloksen ennakoidaan paranevan.

Kalenteritoiminnan tervehdyttäminen onnistui

Kalenteriliiketoiminnan liikevaihto oli 35,8 (36,7) milj. euroa ja liiketulos 0,3 (-1,8) milj. euroa.

Ajasto-konsernin kotimaan liiketoimintojen tulos oli hyvä ja parani hieman edellisestä vuodesta. Kehitystoimet käännsivät Ruotsin ja Norjan yksikköjen tulokset selvään nousuun.

Ryhmän johtava markkinaosuus pysyi Suomessa edellisen vuoden tasolla. Ruotsissa markkinaosuus pienentyi hieman, mutta Norjassa markkinaosuus kasvoi.

Kalenterien kokonaismarkkinat säilyivät ennallaan vuonna 2002. Kehitystoimien vaikutuksesta kalenteriryhmän tuloksen odotetaan paranevan edelleen vuonna 2002.



Ydintämme on kirjankustantaminen

Toimitusjohtaja Jorma Kaimio: "Kirjavuosi 2001 sujui suunnitellun hyvin syksyyn, jolloin myös kirjakauppa hiljeni yleisen mielialan myötä. Vuonna, jona ihmiset eivät investoineet suuriin hankintoihin, kirja havaittiin kuitenkin hyväksi joululahjaksi. WSOY:n kirjat olivat jälleen vuoden kärkeä.

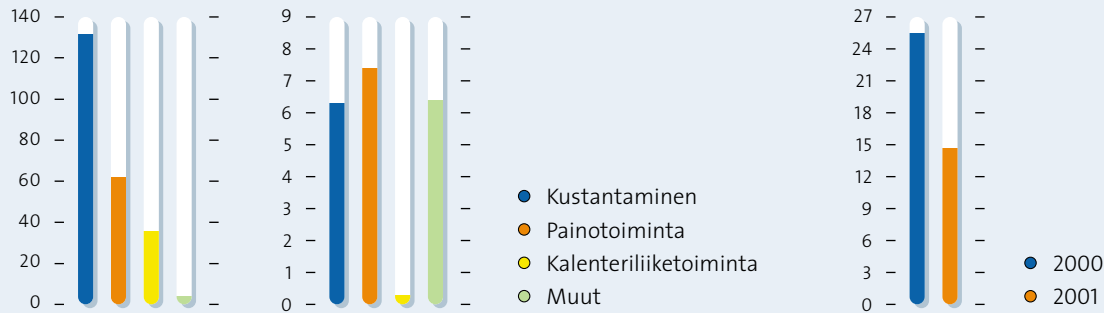
Vuoden kohokohtia olivat oppimateriaaliyksikön ja kalenteriliiketoiminnan kehitys: Peruskoulujen oppikirjamarkkinointi onnistui erinomaisesti, ja Suomen ekaluokkalaiset oppivat lukemaan Salaisen aapisen parissa. Työ, jota kalenteriryhmän tervehdyttämiseksi on tehty, on alkanut tuottaa tulosta. Myös Finlandia-palkinto ja kolme ehdokkuutta merkitsevät kustantamolle henkisesti paljon; ne kertovat hyvästä työstä kirjan parissa. Vuoden suurin pettymys oli kuluttajille suunnattujen cd-romien markkinoiden sulaminen.

Myös monien kehityshankkeiden eteenpäinviennissä onnistuttiin. Internetissä avatun Opit-oppimisportaalin ensimmäinen vaihe onnistui vaativaksi projektiksi erittäin hyvin. Genimap on kehittynyt perustamisestaan lähtien suunnitellusti.

Vuonna 2002 arvioimme WSOY:n liikevaihdon kasvavan 5 % ja kannattavuuden paranevan. Tulosta parantavat etenkin vuoden 2001 aikana aloitetut tervehdyttämis-toimet. Merkittävimpiä panostuskohteitamme on oppimisen alue eri muodoissaan. Kirjat ovat jatkossakin WSOY:n ydintä."

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN AVAINLUKUJA, milj. €
TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT, 1.1. – 31.12.

	31.12.2001	31.12.2000		2001	2000
Liikevaihto	211,0	203,4	Julkaistut uutuudet		
Liikevoitto	18,1	18,3	Kirjat, kpl	622	612
% liikevaihdosta	8,6	9,0	Sähköiset tuotteet, kpl	123	175
Liikevoitto ilman liikearvon poistoja	21,1	22,4	Julkaistut uusintapainokset		
% liikevaihdosta	10,0	11,0	Kirjat, kpl	1 213	1 261
Liikevoitto ilman osakkuusyhtiöitä	9,5	10,5	Sähköiset tuotteet, kpl	257	260
% liikevaihdosta	4,5	5,2			
Taseen loppusumma	281,3	277,1	Painetut kirjat, milj. kpl	22	23
Bruttoinvestoinnit	14,7	25,5	Paperin kulutus, tonnia	13 139	12 174
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	8,9	8,9			
Työsuhteessa oleva henkilöstö keskimäärin	1 971	1 899			
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 863	1 803			

LIKEVAIHTO JA -VOITTO TOIMIALOITTAIN, milj. €
BRUTTOINVESTOINNIT, milj. €

TYTÄRYHTIÖITÄ
OSAKKUUSYHTIÖITÄ
WSOY:N JOHTORYHMÄ

- Ajasto Osakeyhtiö
- Almanacksförlaget AB
- Emil Moestue as
- Nummi-Plast Oy
- Docendo Finland Oy
- Docendo Sverige AB
- Everscreen Oy (64 %)
- Everscreen AB
- Genimap Oy (90 %)
- (1.3.2002 alkaen 100 %)
- Lönnberg Painot Oy
- Tummavuoren Kirjapaino Oy (80 %)
- Weilin+Göös Oy
- Kustannusperintä Oy
- Bertmark Media AB
- WS Bookwell Oy
- WSOY Koulukanava Oy

- Rautakirja Oyj (31,73 %)
- Taskukirja Loisto Oy (25 %)
- Young Digital Poland S.A. (49 %)

- Jorma Kaimio**, toimitusjohtaja
- Jyri Ahti**, kehitysjohtaja
- Yrjö Franssila**, toimitusjohtaja, Ajasto Osakeyhtiö
- Jaana Korpi**, toimitusjohtaja, Weilin+Göös Oy
- Mikko Laine**, johtaja, eWSOY
- Hannu Laukkanen**, johtaja, Oppimateriaalit
- Jorma Mikkonen**, johtaja, Talous ja konsernipalvelut
- Pekka Pätynen**, toimialajohtaja, Painotoiminta
- Tuomo Räsänen**, johtaja, Business Information
- Touko Siltala**, kirjallinen johtaja
- Katja Vuorialho**, johtoryhmän sihteeri, lakimies



☐ Rautakirjan toimialoja ovat kioskikauppa, lehtitukkukauppa, kirjakauppa, elokuva- ja ravintolatoiminta sekä verkkoliiketoiminta. SanomaWSOY omistaa Helsingin Pörssissä listatusta

Rautakirjasta 57 %. • Rautakirjalla on 714 R-kioskia Suomessa ja 202 Virossa. Lisäksi se omistaa 50 % Narvesen Baltija SIA:sta, jolla on Latviassa 455 kioskin Preses Apvieniba -ketju sekä 42 Narvesen-kioskia. Veikkausrasti on Suomen johtava pelituotteisiin erikoistunut myymäläketju. • Lehtipiste toimittaa lehtien irtonumeroita noin 8 400 myyntipisteeseen Suomessa. Rautakirjan 50-prosenttisesti omistama AS Lehepunkt toimittaa lehtiä Virossa noin 1 200 pisteeseen. • Suomalainen Kirjakauppa -ketjuun kuuluu 60 myymälää, neljä Yliopistokirjakauppaa ja Reader's-pokkarimyymä. Yhtiö omistaa 60 % virolaisesta kirjakauppa-toimintaa harjoittavasta Astro Raamatud -yhtiöstä. • Finnkinolla ja sen tytäryhtiöillä on elokuvien esitystoimintaa Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Lisäksi yhtiö tuo Suomeen elokuvia videojälleenmyyntiin ja -vuokraukseen sekä pienten kohderyhmien elokuvia. • Ravintolatoimintaan kuuluvat Eurostrada- ja Motorest-taukopaikat sekä Pizza Hut -ravintolat. • Verkkoliiketoimintaan erikoistunut Ferete Oy on keskittynyt verkossa tapahtuviin pelipalveluihin ja niihin liittyviin muihin palveluihin. Megapanus harjoittaa urheiluedonlyöntitoimintaa Virossa.

Kauppa jatkoi kasvuaan

Erkki Järvinen nousi toimitusjohtajaksi

Vuosi 2001 oli kaupalle kahdeksas perättäinen kasvuvuosi. Kaupan Keskusliiton ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan myynti kasvoi noin 5,4 %. Rautakirjan toimialaryhmien myynti kehittyi pääosin hieman yleistä kehitystä paremmin.

Rautakirjan liikevaihto oli 696,5 milj. euroa ja kasvoi 8,0 %. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 5,3 %. Liikevaihto kehittyi hyvin kaikilla toimialoilla, ja hyvin sujuneen vuoden kruunasi onnistunut joulumyynti. 94,2 % Rautakirja-konsernin liikevaihdosta tuli Suomesta. Viron osuus oli 4,5 %, Latvian 1,2 % ja loppuvuodesta Liettuasta ostetun liiketoiminnan osuus 0,1 %. Suhteellisesti voimakkainta kasvu oli Virossa ja Latviassa vuoden 2000 lopulla ja vuoden 2001 aikana hankittujen uusien liiketoimintojen ansiosta.

Liikevaihdon hyvä kehitys näkyi myös tuloksen parantumisena. Rautakirjan liikevoitto kasvoi 17,7 % ja oli 42,6 milj. euroa. Liikevoitto parani lehtitukkukaupassa, kirjakaupassa sekä ravintolatoiminnassa. Liikevoiton kasvuun vaikuttaa Narvesenin osakkeiden myyntivoitto: Rautakirja myi tammikuussa 2001 omistamansa norjalaisen Reitan Narvesen ASA:n osakkeet, ja kaupasta syntynyt myyntivoitto oli noin 7,8 milj. euroa. Myös rahoitustuotot kasvoivat, ja voitto ennen satunnaisia erii nousi 45,7 milj. euroon.

Vuoden kokonaisinvestoinnit olivat 35,9 (28,6) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset investoinnit olivat maaliskuussa Tallinnassa avattu monisaliteatteri, omistusosuuden lisääminen 34,5 %:sta 36,4 %:iin Jokerit HC Oyj:ssä, elokuva-teatteriyrityksen hankinta Liettuasta sekä investoinnit uusiin Motorest-yksiköihin. Lisäksi investointeihin sisältyi

syksyllä yhteisyritykseksi tulleen Narvesen Baltijan käyttö-omaisuuserien käsittely investointeina. Rautakirja lisäsi lokakuun alusta omistustaan latvialaisessa Narvesen Baltija SIA:ssa 35 %:sta 50 %:iin. Yhtiö harjoittaa pääasiassa kioski- ja lehtijakelutoimintaa.

Rautakirjan toimitusjohtajaksi nimitettiin 30.3.2001 alkaen kioskikaupan toimialajohtaja, KTM Erkki Järvinen. Rautakirjan edellinen toimitusjohtaja Hannu Syrjänen siirtyi SanomaWSOY:n toimitusjohtajaksi.

Kioskit kestivät kauppajen sunnuntaiaukiolon

Kioskikaupan liikevaihto kasvoi 6,8 % ja oli 359,8 milj. euroa. Liikevoitto oli 14,8 (15,7) milj. euroa. Kioskikaupan tulos laski Latviassa tehtyjen yritysjärjestelyjen ja kotimaassa kasvaneiden poistojen seurauksena. Operatiivisen toiminnan tulos Suomessa oli kuitenkin edellisen vuoden tasoa.

R-kioskien toimintaympäristö oli koko vuoden haasteellinen. Kaupan pienmyymälöiden aukiolot vapautuivat, Veikkauksen pelimyynti laski Loton jättipottien vähäisyydestä johtuen ja keräilykorttien kysyntä putosi huomattavasti. R-kioskien liikevaihto kasvoi kuitenkin 3,7 % hyvin onnistuneiden markkinointitoimenpiteiden sekä tuote- ja palvelulanseerausten ansiosta. Kasvu oli voimakkainta vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Pienten myymälöiden aukioloajan vapautuminen tammikuussa ei vaikuttanut oleellisesti R-kioskien myyntiin, mutta merkitsi pistekohtaisesti kilpailutilanteen kiristymistä. Sopeutuminen muuttuneeseen tilanteeseen tapahtui nopeasti, sillä lainsäädännön kehittyminen oli ennakoitu kioskikonseptia kehitettäessä.

Perusajatus täytyy pitää mielessä

☞ *Tehtävänäni on kehittää kirjakauppojen yhteistyöverkosta ja vahvistaa niitä liiketoimintakonsepteja, jotka tekevät myymälöistämme menestyksekkäitä. Tärkeä osa tätä työtä on kyky ajatella luovasti, mutta toimintamme perusajatus täytyy jatkuvasti pitää mielessä. Koen tekeväni työtä saadakseni liiketoimintamme kasvamaan ja rakentaakseni pohjaa kannattavuudelle. Viime vuoden tärkeimpiä tapahtumia oli SK 2000 -projektin pilottimyymälän avaaminen Espoon Isoon Omena-alueeseen, sillä se on yksi tärkeä etappi tavoitellessamme entistä laadukkaampaa palvelua.*

JARMO OKSAHARJU, KEHITYSPÄÄLLIKKÖ, SUOMALAINEN KIRJAKAUPPA



Virossa R-kioskit pääsivät hyödyntämään ketjumaista toimintamalliaan ja liikevaihto kasvoi voimakkaasti. Suurin osa kasvusta tuli vuoden alusta haltuun otetuista 11 Neste-aseman myymälästä, jotka muutettiin vuoden alkupuoliskolla toimimaan R-kiosk-konseptin mukaisesti. Suomessa Veikkausrastien liikevaihto kasvoi lähes 10 %.

Vuonna 2002 kioskitoiminta kasvaa Suomessa maltillisesti ja hyvän kannattavuustasonsa säilyttäen. Baltian maiden ohella myös Keski-Euroopan kehittyvien markkinoiden merkitys tulee lisääntymään.

Lehtitukkukauppa laajenee Latviaan

Lehtitukkukaupan liikevaihto kasvoi 7,1 % ja oli 165,1 milj. euroa. Liikevoitto parani 10,3 (9,5) milj. euroon. Myynti lisääntyi sekä Suomen Lehtipisteessä että Viron Lehepunktissa. Lehtipisteen myynti kasvoi 6,8 %. Sanoma- ja erityisesti iltapäivälehtien myynti kehittyi hyvin. Myös säännöllisesti ilmestyvien aikakauslehtien myynti kasvoi, mutta keräilykorttien myynti laski voimakkaasti. Lehepunktin myynti kasvoi yrityksen toisena toimintavuonna 17,6 %.

Lehtipisteen toimintaa laajennettiin vuoden aikana Latviaan. Lehtipiste allekirjoitti kesäkuussa esisopimuksen yhteistyön käynnistämiseksi neljän latvialaisen kustantajan kanssa lehtien irtonumeroiden jakelutoiminnasta Latviassa. Esisopimuksen ehdot eivät kuitenkaan täytyneet ja sopimus raukesi syyskuussa. Tämän jälkeen lehtijakelutoiminta päätettiin käynnistää yhdessä Reitan Narvesen ASA:n kanssa yhteisyritys Narvesen Baltijan toimesta.

Lehtitukkukaupan markkinoiden uskotaan kasvavan kotimaassa tasaisesti, ja ala on myös yksi yhtiön keskeisistä kansainvälistymisalueista. Lehtijakelutoiminnot käynnistyvät Latviassa keväällä 2002.

Suomalainen Kirjakauppa perusti pokkarimyymälän

Vuosi 2001 oli onnistunut kirjakaupalle. Kirjakauppatoiminnan liikevaihto kasvoi 6,3 %, 113,9 milj. euroon. Liikevoitto oli 6,7 (6,0) milj. euroa. Rungas kolmannes kasvusta tuli Viron toiminnoista, jotka kuuluivat konserniin vertailuvuonna vain kolmen kuukauden ajan. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 2,5 %.

Eryteisesti kaunokirjallisuuden myynti kehittyi hyvin. Myös pokkareiden myynti parani selvästi, ja Suomalainen Kirjakauppa perusti ensimmäisen pokkareihin erikoistuneen myymälän Helsinkiin. Suomalaisen Kirjakaupan myymäläkonseptia kehitettiin entistä kuluttajalähtoisemmäksi.

Virossa kirjakaupan toiminnassa otettiin vuoden aikana käyttöön yhtenäinen Apollo-brandi. Samalla markkinointia yhdenmukaistettiin ja käyttöön otettiin ketjumainen toimintatapa. Uudistuksilla oli positiivinen vaikutus liikevaihdon kehitykseen Viron vielä pienillä, mutta voimakkaassa kehitysvaiheessa olevilla kirjakaupamarkkinoilla.

Suomalaisen Kirjakaupan uudistuneen myymäläkonseptin levitys ketjun yksiköihin käynnistyy keväällä 2002 kuluessa. Samalla etsitään liikepaikkoja Reader's-konseptin laajentamiselle.

Elokuvarjonta piristyi vuoden lopussa

Elokuvatoininnan liikevaihto oli 47,6 milj. euroa ja 9,1 % edellistä vuotta parempi. Kasvu oli voimakasta erityisesti Baltiassa, ja maaliskuussa avatun monisaliteatterin myötä Viron liikevaihto yli kaksinkertaistui. Suomessa vuosi oli kaksijakoinen: alkuvuonna elokuvarjonta oli vaimeaa, mutta vuoden lopussa kasvu oli voimakasta. Liikevoitto oli 2,0 (2,5) milj. euroa. Liikevoiton laskuun vaikutti 0,5 milj. euron kertaosto teattereiden käytöstä poistetusta lipunvarausjärjestelmästä. Muutoin tulos oli edellisen vuoden tasolla.



Elokuvateattereihin tuli vuoden 2001 lopussa useita kassamagneetteja. Yksi niistä oli Taru sormusten herrasta. WSOY:n uusintapainoksia fantasiaklassikosta myytiin lähes 90 000 kappaletta.

Vuoden aikana jatkettiin elokuvateatteritoiminnan kehittämistä Latviassa ja sen laajentamista Liettuaan. Finnkino osti syyskuussa 90 % liettualaisesta elokuvateatteriyhtiöstä UAB Vingio kino teatrasista. Samalla yhtiö käynnisti monisaliteatterin suunnittelun Vilnaan. Elokuvakeskuksen arvioidaan valmistuvan vuoden 2003 alkupuolella ja sen kokonaiskustannusarvio on noin 8,4 milj. euroa. Rautakirja ja Stockmann käynnistivät puolestaan yhteistyön Riiassa rakentaakseen toimitilat tavaratalolle ja 14-saliselle elokuvakeskukselle. Rakennus otetaan käyttöön vuonna 2003. Rautakirjan osuus kokonaisinvestoinnista on runsaat 15 milj. euroa.

Vuonna 2002 Suomen elokuvateattereihin on luvassa lukuisia menestyksiä ennustettuja elokuvia. Baltian maissa kehitys tulee olemaan edelleen voimakasta, sillä sekä Riian että Vilnan monisaliteatterit valmistuvat runsaan vuoden sisällä.

Motorest-ketjun haltuunotto jatkuu

Ravintolatoiminnan liikevaihto kasvoi 10,4 % ja oli 42,4 milj. euroa. Liikevaihdon kasvu syntyi uusien Motorest-yksiköiden haltuunotosta. Pizza Hut -ravintoloiden myynti laski ravintolamäärän vähentämisen takia. Ketjun toimintaa keskitettiin vuoden aikana pääkaupunkiseudulle ja suuriin kaupunkeihin. Ravintolatoiminnan liiketulos oli -1,1 (-2,2) milj. euroa. Tulos oli tappiollinen, sillä sitä rasittivat kertaluonteiset panostukset uusien Motorest-yksiköiden avaamiseen.

Motorest-yksiköiden haltuunotto jatkuu aina kesään 2003 asti. Ketjun yksikkömäärän kasvaessa myös liikevaihto tulee kasvamaan. Ravintolatoiminnan keskeisenä haasteena on kannattavuuden saaminen positiiviselle kasvu-uralle.

Rahapelaaminen verkossa alkaa

Verkkoliiketoimintaryhmän liikevaihto oli 0,4 milj. euroa ja liiketulos -1,7 milj. euroa. Liikevaihto jäi vaatimattomaksi, sillä Suomessa toimivan Fereten liiketoiminnot käynnistyivät varsinaisesti vasta loppuvuoden aikana. Ryhmän tulos laski liiketoiminnan käynnistämiseen liittyneiden panostusten vuoksi.

Ferete avasi marraskuussa internetissä Hyvä Veto -verkkopelipalvelun. Palvelu sisältää pelivihjeitä, pelikohde- ja tulosinformaatiota sekä pelaamiseen liittyviä kolumneja. Varsinainen rahapelaaminen Hyvä Veto -verkkopelipalvelun kautta mahdollistuu vuoden 2002 aikana, kun Ferete aloittaa Fintoton totopelien myynnin osana palvelua. Panostukset Dose-myyvälöihin ja Dose-verkkokauppaan tulevat jatkumaan vuonna 2002. Verkkoliiketoiminnan tulos jää vielä vuonna 2002 tappiolliseksi.

Kasvu ja kansainvälistyminen edelleen keskeistä

Toimitusjohtaja Erkki Järvinen: "Vuosi 2001 oli Rautakirjalle värikäs ja melko suurien haasteiden sävyttämä. Kuluttajien käyttäytymisessä taloudellinen tilanne heijastui varovaisuutena, vaikka luottamus omaan talouteen säilyikin hyvänä. Lähes kymmenen vuotta jatkunut hyvä kehitys kaupan alalla jatkui, osin jopa ennusteitakin parempana. Myös joulukaupassa kirjattiin uusia myyntiennätyksiä.

Rautakirjan liiketoiminnoille vuosi oli hyvä. Kioski-kaupalle vuoden suurin haaste oli liikeaikalain muuttuminen. Pienien kauppojen sunnuntaiaukiolo näkyi Suomen R-kioskien myynnissä alkuvuonna, mutta myöhemmin vaikutus laimentui lähinnä pistekohtaiseksi. Lehtitukku-kaupan menestyksessä näkyivät vuoden dramaattiset tapahtumat, jotka lisäsivät etenkin iltapäivälehtien menekkiä. Elokuvateattereiden vuosi parani loppua kohden, kun alkuvuoden vaisun elokuvatarjonnan jälkeen marras-joulukuu toi teattereihin kassamagneetteja. Ravintolatoiminnan vuotta leimasi pikaruokaravintoloiden voimakas kilpailu ja verkkoliiketoiminnan vuotta muuttunut kuva koko alan ansaintalogiikasta. Kirja-alan kehitys oli melko vakaata.

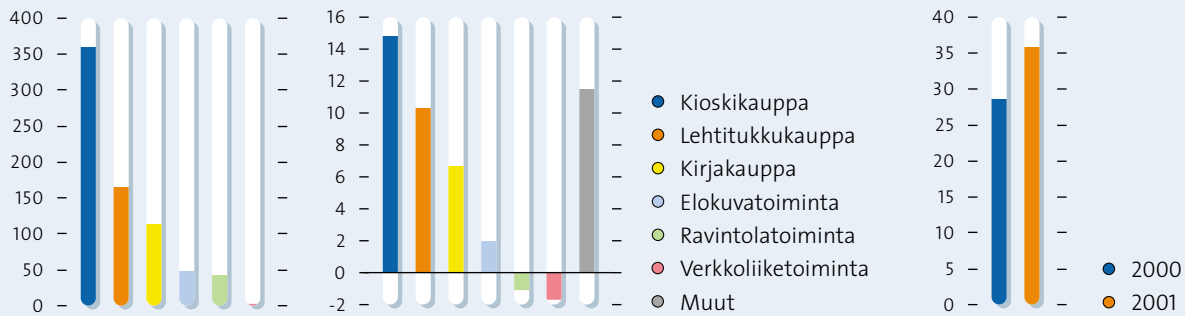
Kansainvälisen toiminnan vuosi sujui suunnitellusti, ja Baltiaan laajentuminen eteni. Tavoite siitä, että Rautakirjalla on vahvaa kioski-, lehtitukku- ja elokuvatoimintaa sekä Virossa, Liettuassa että Latviassa, tuli entistä lähemmäksi.

Vuoden 2002 kasvunäkymät Rautakirjan toimialoilla ovat positiiviset. Vaikka talouden kehitykseen liittyikin tiettyä epävarmuutta, sillä ei arvioida olevan oleellista vaikutusta konsernin toimintoihin. Toisaalta Rautakirjan vahvoilla toimialoilla kotimaan markkinoilta ei ole löydetävissä merkittäviä kasvumahdollisuuksia, ja kasvutavoitteiden saavuttamiseksi konsernin on edelleen jatkettava kansainvälistymistään. Kasvu toteutetaan hyvä kannattavuustaso säilyttäen.

Vuonna 2002 Rautakirjan liikevaihdon ennakoidaan kasvavan runsaat 5 %. Tuloksen ennakoidaan jäävän vuoden 2001 huipputuloksesta, johon sisältyy 8,4 milj. euroa osakkeiden myyntivoittoja. Operatiivisen toiminnan tulos tulee olemaan edellisen vuoden tasoa."

TALOUDELLISEN KEHITYKSEN AVAINLUKUJA, milj. €
TOIMINNALLISET TUNNUSLUVUT, 1.1. – 31.12. *)

	31.12.2001	31.12.2000		2001	2000
Liikevaihto	696,5	644,6	Asiakasmäärät kioskikaupassa,		
Liikevoitto	42,6	36,2	tuhansia	82 499	86 947
% liikevaihdosta	6,1	5,6	Asiakasmäärät kirjakaupassa,		
Liikevoitto ilman liikearvon poistoja	45,9	40,7	tuhansia	6 629	6 508
% liikevaihdosta	6,6	6,3	Elokuvateattereissa kävijät,		
Liikevoitto ilman osakkuusyhtiöitä	44,0	37,4	tuhansia	3 351	3 876
% liikevaihdosta	6,3	5,8	Myydyt kpl:t lehtitukkukaupassa,		
Taseen loppusumma	412,7	365,5	tuhansia	136 700	136 299
Bruttoinvestoinnit	35,9	28,6	*) Suomessa toimivat omat yksiköt.		
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	18,4	17,1			
Työsuhteessa oleva henkilöstö keskimäärin	5 877	5 534			
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	4 461	3 977			

LIKEVAIHTO JA -VOITTO TOIMIALOITTAIN, milj. €
BRUTTOINVESTOINNIT, milj. €

TYTÄRYHTIÖITÄ
OSAKKUUSYHTIÖITÄ
RAUTAKIRJAN JOHTOKUNTA

- Eurostrada Oy
Foodstop Oy (99 %)
- Ferete Oy
- Finnkinno Oy
AS MPDE
Baltic Cinema SIA (90 %)
Interprint Oy
UAB Vingio kino teatras (90 %)
- Lehti-Maja Eesti AS
AS Megapanus (90 %)
- Suomalainen Kirjakauppa Oy
Astro Raamatud OÜ (60 %)

- AB Districo International (25 %)
- AS Lehepunkt (50 %)
- JHC Arena Holding Oy (30 %)
- Jokerit HC Oyj (36,43 %)
- Kirjavälitys Oy (20,33 %)
- Narvesen Baltija SIA (50 %)
a/s Preses Apvieniba (85 %)
- SIA Stockmann Centrs (35 %)
- Baltlab OÜ (33,33 %)

- **Erkki Järvinen**, toimitusjohtaja
- **Raimo Kurri**, toimialajohtaja,
Kirjakauppa
- **Markus Miettinen**, toimialajohtaja,
Lehtitukkukauppa
- **Timo Mänty**, toimialajohtaja,
Viihde ja vapaa-aika
- **Markku Pelkonen**, toimialajohtaja,
Kioskikauppa
- **Matti Salmi**, hallintojohtaja

Dynaamisuus

*Liike, muutos ja ennakointi tuovat dynaamisuuden,
joka vie askeleen kilpailijoiden edelle.*





Rahoitusriskien hallinta ja sijoitustoiminta

SanomaWSOY:n rahoitusasema muuttui vuonna 2001 merkittävästi kesällä tehdyn CIG-yrityskaupan myötä. SanomaWSOY maksoi hollantilaisen VNU:n aikakauslehti- ja kettoiminnasta 1 250 milj. euron velattoman ja kassattoman kauppahinnan. Kauppa rahoitettiin noin yhden miljardin euron pankkilainoilla sekä 200 milj. euron suuruisella vaihdettavalla pääomalainalla, joka otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälistalle 6.9.2001.

SanomaWSOY:n rahoitusriskejä ovat korko-, osake-, valuutta-, luotto- ja likviditeettirisikit. Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa riskit ja tarvittaessa suojata konsernia näitä riskejä vastaan. Rahoitusriskit liittyvät käytännössä yhtiön lainasalkkuun ja sijoitusomaisuuteen. Lainasalkun korkokulut, korkoriski ja sijoitusomaisuuden rahoitustuotot ovat merkittäviä konsernin tuloksen kannalta.

Konsernin rahoituksesta ja sijoitustoiminnasta vastaa keskitetty rahoitus- ja sijoitusyksikkö. Yksikön toimintaohjeet on vahvistanut SanomaWSOY:n hallitus. Muista tytäryhtiöistä poiketen Rautakirja Oyj hoitaa rahoitus- ja sijoitustoimintansa itsenäisesti.

Korkoriski

Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainasalkkuun kohdistuvista markkinakorkojen muutoksista. Korkoriskiä hajautetaan pitämällä osa lainojen koroista kiinteä- ja osa vaihtuvakorkoisena. Korkoriskiltä suojaudutaan käyttämällä koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja -optioita. Vuoden 2001 lopussa vaihtuvakorkoisten lainojen osuus lainasalkusta, koronvaihtosopimukset huomioon otettuna, oli noin 30 %. SanomaWSOY:n lainasalkku koostuu pääosin pankkilainoista (6 kk viitekorko), yritystodistuksista (1 kk), vaihtovelkakirjalainasta ja muista pienemmistä lainoista.

Sijoitustoiminnan osake- ja korkoriski

SanomaWSOY-konsernin sijoitusomaisuuteen liittyy korko- ja osakeriskejä. Sijoitusyksikön toiminta perustuu riskien hajauttamiseen maantieteellisesti ja toimialoittain. Osakesijoitukset koostuvat julkisesti listatuista ja likvideistä kansainvälisistä suuryhtiöistä. Korkosijoitukset koostuvat pääosin lyhytaikaisista talletuksista ja rahamarkkinasijoituksista. Joukkovelkakirjalainat myytiin syksyllä 2001 CIG-kaupan rahoittamiseksi. Sijoitusomaisuus on käytettävissä konsernin varsinaisen liiketoiminnan tarpeisiin. Salkun riskiprofiilin säätelyyn käytetään aktiivisesti johdannaisia.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariskit liittyvät lähinnä sijoitustoimintaan, sillä pääosa konsernin liiketoiminnan kassavirroista on euro-määräisiä. Euroalueen ulkopuolisten liiketoimintojen osuus liikevaihdosta on tällä hetkellä alle 10 %. Konsernin kannalta olennaiset valuuttariskit suojataan.

Likviditeettiriski

Likviditeettirisikit eli maksuvalmiusriskit liittyvät velanhoitoon, osinkojen ja investointien maksuun sekä käyttöpääoman riittävyteen. SanomaWSOY pyrkii minimoimaan maksuvalmiusriskinsä turvaamalla riittävän tulorahoituksen, ylläpitämällä riittävät lainalmiitit ja sijoitusvarannot sekä tasapainottamalla lainojen takaisinmaksuohjelmat eri kalenterivuosille.

Luottoriski

SanomaWSOY:n luottoriskit liittyvät sekä operatiiviseen liiketoimintaan että konsernin sijoitustoimintaan. Konsernin sijoitustoiminnan vastapuoliriskit pyritään minimoimaan valitsemalla sijoituskohteiksi ja vastapuoliksi vain johtavia ja hyvämaineisia tahoja.

Sijoitustoiminnan tulos vuonna 2001

SanomaWSOY:n rahoitus- ja sijoitustoiminnan nettotulos vuonna 2001 oli -4,0 milj. euroa. Rahoitustuotot olivat 42,9 milj. euroa ja -kulut 46,9 milj. euroa. Rahoitustuotot tulivat pääosin realisoituneista osakkeiden myyntivoitoista ja osingoista. Kulut koostuivat lähinnä realisoitumattomista osakkeiden arvonalentumisista (12,8 milj. euroa) sekä yritys-kaupan myötä selvästi lisääntyneistä korkokuluista (29,7 milj. euroa). Varojen allokaatiopäätökset ja trading-toiminta onnistuivat vaikeaan markkinatilanteeseen verrattuna hyvin. Loppuvuodesta aloitettiin lainasalkun suojaaminen korkomuutoksia vastaan, korkoinstrumenttien realisointi ja osakeriskin vähentäminen. Sijoitusomaisuuden realisoinneilla vähennettiin CIG-kaupasta aiheutunutta lainatarvetta.

SanomaWSOY:n sijoitustoiminnan osakesalkun markkina-arvo oli vuoden 2001 lopussa 172 milj. euroa ja kirjanpi-toarvo 119 milj. euroa.

Yhteisö- ja ympäristövastuu



Vastuu kestävästä kehityksestä nähdään SanomaWSOY:ssä laajasti: se merkitsee vastuuta konsernin työntekijöistä ja ympäristöstä, mutta myös laajempaa vastuuta siitä, miten SanomaWSOY yhteiskunnassa toimii. Pohjoismaiden suurimpana viestintäalan yrityksenä SanomaWSOY:llä on merkittävä vastuu siitä, kuinka alalla käytettävät menetelmät ja materiaalit kehittyvät. Toiminnan laajentuminen uusille alueille merkitsee uutta tilannetta myös yhteiskuntavastuun näkökulmasta. SanomaWSOY:n johtavana periaatteena on olla taloudellisesti ja henkisesti riippumaton kustantaja, kulttuurivaikuttaja ja mielipiteen vapauden puolustaja.

Haasteena tuotteen koko elinkaari

Viestintäalan yrityksenä SanomaWSOY:n keskeisimpiä ympäristökysymyksiä ovat painolaitosten, paperin ja muiden painoissa käytettävien materiaalien ympäristömyönteisyys sekä kuljetuksien ja kierrätyksen tehokkuus. Alan kriittisiä alueita ovat paperin käyttö, suuret kuljetustarpeet ja jätteet. Tavoitteena on painotuotteen koko elinkaaresta huolehtiminen, aina käytettävistä materiaaleista kierrätykseen. Koska SanomaWSOY:llä on omaa painotoimintaa, ympäristötoimenpiteissä kohdistetaan huomiota erityisesti konsernin 13 painolaitokseen. Lisähaasteen tuo konsernin nopea laajentuminen Suomen ulkopuolelle.

Kukin SanomaWSOY:n liiketoimintaryhmistä – Sanoma, Sanoma Magazines, SWelcom, WSOY ja Rautakirja – vastaa ympäristöstrategiastaan itsenäisesti. Sanomalla on oma voimassa oleva ympäristöstrategia, ja WSOY:n painojen ympäristöstrategioita ollaan kokoamassa painojen yhteiseksi ympäristöstrategiaksi. Uuden Sanoma Magazinesin ympäristöperiaatteet sisältyvät ryhmän yleisiin toimintaperiaatteisiin (Business Principles), jotka valmistuivat vuoden 2001 lopulla. SWelcomilla ja Rautakirjalla ei toistaiseksi ole erillistä ympäristöstrategiaa.

229 000 tonnia paperia vuodessa

Vuonna 2001 SanomaWSOY:n eri toiminnot käyttivät noin 110 000 tonnia sanomalehtipaperia, 101 000 tonnia aikakauslehtipaperia, 17 000 tonnia hieno- ja kirjapapereita ja kartonkeja sekä 1 000 tonnia kirjansidontapahveja.

Suurimpia yksittäisiä sanomalehtipaperia kuluttavia tuotteita ovat Helsingin Sanomat ja Ilta-Sanomat. Kumpikin lehdistä painetaan pääsääntöisesti Suomessa valmistetulle paperille. Paperi valmistetaan tyypillisimmin kuusipuusta, joka saadaan metsästä harvennushakkuupuuna. Paperissa on mukana pieniä määriä keräyspaperista valmistettua uusiomassaa.



Aikakauslehtiä julkaisevan Sanoma Magazinesin toimintaperiaatteiden mukaan paperintuottajaa valittaessa on kiinnitettävä huomiota ympäristönäkökohtiin. Ryhmän lehtiä painettaessa käytetään useita eri paperilajeja.

Suomessa sanomalehtipaperista kierrätetään vuosittain noin 80 %. Sanoman ympäristöperiaatteiden mukaan lehden lukijoita motivoidaan ohjaamaan luetut lehdet kiertoon. SanomaWSOY:n aikakauslehtitoiminnan suurimmalla toiminta-alueella Hollannissa pakkausmateriaalien vähentämistä sekä lehtien ja muun materiaalin kierrätystä säädellessä painojen, kustantajien ja valtion yhteisellä sopimuksella. Sanoma Magazinesin tavoitteena on sen ympäristöperiaatteiden mukaan toimia siten, että talteen saatavan aikakauslehtipaperin määrä kasvaisi. Rautakirjan Lehtipiste kerää takaisin ja kierrättää myymättä jääneet lehdet.

Digitaalinen painolevyn tulostus vähentää painojen ongelmajätteitä

SanomaWSOY:n 13 painolaitoksesta 12 sijaitsee Suomessa ja yksi Norjassa. Konsernilla on sanomalehtipainot Vantaalla, Forssassa ja Varkaudessa, rotaatiopainot Kouvolassa ja Lappeenrannassa, kirjapainot Porvoossa ja Juvalla, mainospainotuotteisiin, vuosikertomuksiin, myymälämainontaan ja lahjapakkauksiin erikoistuneet painot Helsingissä ja Espoossa, kalenteripainot Vantaalla ja Norjassa sekä digitaalipaino Vantaalla.

Painotoiminnassa syntyy ongelmajätteitä, joita ovat esimerkiksi jätevärit, pesuliuottimet, öljyt, valoherkkien materiaalien kiinnitteet ja osa kehitteistä. Alalla käytettyjen menetelmien kehittyminen vähentää kuitenkin nopeasti riippuvuutta valoherkkistä materiaaleista ja näihin liittyvistä kemikaaleista. Sekä Sanoman että WSOY:n painot ovat siirtyneet pääosin digitaaliseen painolevyn tulostukseen, minkä seurauksena hopea- ja kemikaalijätteiden määrä on vähentynyt merkittävästi.

Mittavin käynnissä oleva painotoiminnan uudistus on Sanoman painolaitosinvestointi, jossa hankitaan kaksi uutta painokonetta Vantaan Sanomalaan. Painokoneinvestointi parantaa Sanoman painotoiminnan ympäristömyönteisyyttä. Investoinnin myötä painotoiminnassa voidaan käyttää osin ns. heat-set-menetelmää, joka vähentää päästöjen määrää. Menetelmä on tarkoitettu mainospainotuotteiden, kuten Helsingin Sanomien liitteiden, painamiseen. Koneet tulevat käyttöön vuonna 2003.

Useat konsernin painoista täyttävät Pohjoismaisen ympäristömerkin, Joutsenmerkin, vaatimukset ja monilla on käytössään ISO-sertifikaatteja. WSOY:n painotoimialan tuotantomenetelmät ja materiaalit täyttävät Joutsenmerkin vaatimukset. Sävyainolla, F.G. Lönnbergillä sekä Mainos ja Etiketillä on ISO 9002 -laatujärjestelmä ja WS Bookwell Oy:llä sekä Ajasto Osakeyhtiöllä ISO 9001 -laatujärjestelmä. Lisäksi Ajasto Osakeyhtiön tytäryhtiöllä, ruotsalaisella Almanacksförlagetilla ja norjalaisella Emil Moestuella,

on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Sanomassa laadunvalvontaa hoidetaan sisäisesti, eikä Sanoman painotoiminnalle ole haettu ympäristömerkkejä.

Merkittävin konsernin ulkopuolisten painojen käyttäjä on aikakauslehtiryhmä Sanoma Magazines. Sanoma Magazinesin liiketoimintaperiaatteiden mukaan painoa valittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, kuinka paino täyttää maan ympäristölainsäädännön ja ISO-standardien vaatimukset. Sanoma Magazinesin suurimman painajan, hollantilaisen RSDB:n, eri yksiköillä on yhteensä 17 ISO 14001 -sertifikaattia. Sanoma Magazines Finlandin lehdet painetaan pääosin osakkuusyhtiö Hansaprintissä, jolla on oikeus käyttää Joutsenmerkkiä ja jonka kaikki tehtaot ovat ISO 9001 tai 9002 ja ISO 14001 -sertifioituja.

Yhteiskuljetukset tehostavat ja säästävät

Konsernin merkittävimpiä kuljettajia ja kuljetuspalvelujen ostajia ovat Leijonajakelu, Rautakirja ja Sanoma Magazines.

Konsernin kuljetustarpeita ovat vähentäneet merkittävästi yhteiskuljetukset sekä painolaitosten sijoittaminen eri puolille Suomea: WSOY:n kirjakuljetukset jälleenmyyjille hoidetaan kirja-alan yhteiskuljetuksena, ja Rautakirjan Lehtipiste hoitaa aikakauslehtien irtolumeroiden ja ilta-päivälehtien yhteiskuljetukset. Sanoman lehtipainoja on sijoitettu pääkaupunkiseudun lisäksi Forssaan ja Varkauteen ja Ilta-Sanomien painaminen on siirretty osittain Ouluun.

Vuonna 2001 valmistui WSOY:n painotoiminnalle ja Ajastolle tehty selvitys kuljetuksien tehostamisesta, ja kuljetusten uudelleenorganisointi aloitettiin selvityksen pohjalta.

Yhteistyö koulujen kanssa on osa yhteiskuntavastuuta

SanomaWSOY:n yhteiskuntavastuuseen kuuluvat keskeisesti mielipiteen vapauden puolustaminen sekä lasten ja nuorten lukutaidon hyväksi työskenteleminen.

Useat SanomaWSOY:n yksiköt tekevät yhteistyötä koulujen kanssa tavoitteenaan lukuharrastukseen innostaminen ja medialukutaidon kehittäminen. Helsingin Sanomat on pitänyt vuodesta 1999 yllä toimitussimulaattori Pistettä, jossa koululaiset ja opiskelijat voivat kokeilla lehdentekoa. Pisteessä on käynyt noin 20 000 opiskelijaa ja koululaista ympäri maata. Vuosittain joukko lukiolaisia kokeilee lehdentekoa myös Päivä Lehtimiehenä -tapahtumassa, jossa viidestä koulusta valitut oppilasryhmät tekevät omat sivunsa Helsingin Sanomiin. Sanomalehtiviikolla Helsingin Sanomat sisältää päivittäin kouluille suunnattua aineistoa ja toimitajat vierailevat kouluissa.

Sanoma Magazines Finland osallistuu koulujen aikakauslehtipäivään. Yhtiöllä on myös tamperelainen kummikoulu, joka tutustuu lehden tekoon ja toimintaan.

WSOY:llä on helsinkiläinen yhteistyökoulu, jonka kanssa toteutettavat projektit vaihtelevat vuosittain. WSOY:n Oppimateriaalit-yksikkö tekee yhteistyötä mm. Suomen Unicefin ja Kehitysvammaliiton kanssa. Vuonna 2001 OPIT-ympäristöön rakennettiin yhdessä Unicefin kanssa lasten tilanteesta eri puolilla maailmaa kertova aineistokokonaisuus. Salaisesta aapisesta muokattiin yhdessä Kehitysvammaliiton kanssa helpotettu erityisversio kehityshäiriöisiä lapsia varten.

Sanoma Osakeyhtiön, Lehtikuvan ja WSOY:n aikoinaan antamien lahjoitusten alkupääomalla Suomessa toimii kolme itsenäistä säätiötä, jotka tukevat laajasti mm. tutkijoita ja kirjailijoita. Päivälehdien arkistosäätiö edistää ja tukee sananvapauden toteutumista ja sananvapauden historiaan liittyvää tutkimustoimintaa sekä kansanvalistus- ja kulttuuritoimintaa Suomessa. Vuonna 2001 säätiö avasi Helsingissä Päivälehdien museon, joka esittelee Päivälehdien, Helsingin Sanomien ja suomalaisen sanomalehden historiaa. Helsingin Sanomien 100-vuotissäätiö edistää ja tukee korkeatasoisista tieteellisistä tutkimustyötä edistäen erityisesti suomalaisen tutkimustyön laaja-alaisuuden, itsenäisyyden ja jatkuvuuden turvaamista. WSOY:n kirjallisuussäätiö jakaa vuosittain apurahoja kirjailijoille. Säätiön suurimman lahjoituksen vuonna 2001 saivat koulukirjastot. Vuonna 2001 säätiöt jakoivat apurahoja ja lahjoituksia yhteensä noin 1,1 milj. euroa.

Henkilöstö



Henkilöstö kasvoi ja kansainvälistyi

SanomaWSOY-konsernin henkilöstö kasvoi ja kansainvälistyi vuonna 2001. Konserniin oli työsuhteessa keskimäärin 15 129 (13 364) henkilöä. Vuoden päättyessä konsernilla oli toimintaa 15 maassa ja konserniin oli työsuhteessa yli 18 000 työntekijää. Kasvu johtui erityisesti CIG:n ostosta sekä Rautakirjan Baltian-toimintojen laajentumisesta. CIG-kaupan myötä konserniin tuli yli 3 700 uutta työntekijää. Kokopäiväiseksi muutettuna konsernin henkilöstömäärä oli keskimäärin 12 077 (10 350). Uuteen Sanoma Magazinesiin oli työsuhteessa keskimäärin 1 828 henkilöä, Sanomaan 4 929 (4 704), SWelcomiin 441 (325), WSOY:hyn 1 971 (1 899) ja Rautakirjaan 5 877 (5 534). Emoyhtiössä työskenteli keskimäärin 83 (89) henkilöä.

Periaatteet, joita henkilöstön hankinnassa, palkkauksessa, motivoinnissa, ohjaamisessa ja kehittämisessä noudatetaan, määritellään SanomaWSOY:n henkilöstöpolitiikassa. SanomaWSOY:n emoyhtiön tehtävänä on koordinoida konsernin henkilöstöpolitiikkaa ja luoda edellytykset osaamisen kehittämiseen. Kukin liiketoimintaryhmä vastaa omasta henkilöstöpolitiikastaan, henkilöstönsä työterveyshuollosta ja sen kehittämisestä.

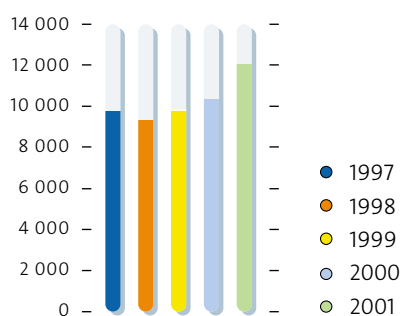
Liiketoiminnan kansainvälistyminen ja kasvu tarjoavat henkilöstölle uusia mahdollisuuksia. Haastavassa tilanteessa henkilöstöltä vaaditaan osaamista, mielikuvitusta ja innovatiivisuutta, mutta myös järkeä, malttia, hallittua riskinot-

tokykyä sekä vastuunkantoa. Keinoja tukea ja motivoida henkilöstöä muutostilanteessa ovat selkeästi asetetut tavoitteet, oikea resursointi sekä jatkuva koulutus ja työssä oppiminen. Hyvin suoritetusta työstä ja tavoitteiden saavuttamisesta palkitaan sekä taloudellisesti että tarjoamalla mahdollisuudet urakiertoon ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämiseen.

Johdon ja asiantuntijoiden koulutusohjelmat käyntiin

Vuonna 2001 SanomaWSOY:ssä käynnistyi kaksi merkittävää konserninlaajuista koulutusohjelmaa, jotka on suunnattu kehittämään kansainvälistä johtamisosaamista yli organisaatorajojen. Ohjelmien sisältö on suunniteltu konsernin strategisten tavoitteiden pohjalta. SanomaWSOY Executive Program (SWEP) -ohjelmassa kehitetään kansainvälisiä liike-elämän taitoja, strategista kyvykkyyttä, liikkeenjohdollisia valmiuksia sekä projektien ja prosessien johtamista. Ohjelma toteutetaan yhteistyössä Teknillisen korkeakoulun kanssa. Luennoitsijoina vieraili vuoden aikana useita kansainvälisiä huippuasiantuntijoita kuten esimerkiksi Yves Doz, Kathleen Eisenhardt, Robert Kaplan, Fons Trompenaars ja Michael Tushman. Nuoremmille esimiehille ja asiantuntijoille aloitettiin esimiestyötä ja operatiivista liiketoiminnanohjausta sekä yrityksen talouden ymmärtämistä kehittävä Johtamisen Erikoisammattitutkintoon johtava koulutus (JET).

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN (kokoaikaisiksi muutettuna)



Molemmat ohjelmat kestävät noin 18 kuukautta, ja kumpaankin osallistuu vuosittain keskimäärin sata henkilöä. Tavoitteena on, että viiden vuoden kuluessa noin 800 esimiestä ja asiantuntijaa suorittaa ohjelmat. Valmennusohjelmat sisältävät yhteensä 5 000–6 000 koulutuspäivää vuodessa.

Asiantuntijakoulutuksessa keskityttiin konsernille tärkeisiin ja ajankohtaisiin teemoihin kuten kansainvälistymiseen. Vuonna 2001 toteutettiin mm. avoin luentosarja Itämeren alueen maiden liiketoimintakulttuureista, viestintäalan markkinoista, kilpailutilanteesta, kilpailijoista ja kasvupotentiaalista.

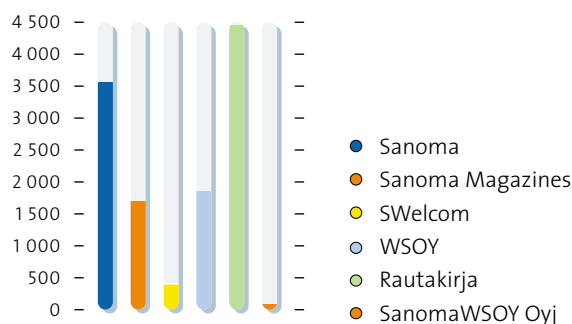
Henkilöstön eri tasoille suunnattuja kehittämishankkeita järjestettiin toimittajakoulussa ja Sanomain Ammattioppilaitoksessa. Vuoden aikana saatiin päätökseen Uuden Median koulutusohjelma, joka keskittyi verkkopalvelujen ja -julkaisujen suunnitteluun ja toteuttamiseen liittyviin aiheisiin.

Myös SanomaWSOY:n monitaitajaohjelmaa jatkettiin. Ohjelmaan valitut nuoret kiertävät konsernin eri kasvu- ja kehitysprojekteissa 18 kuukauden ajan. Ohjelman keskeiset tavoitteet ovat alan uusien ammattilaisten kouluttaminen, tietöpääoman kierrättäminen sekä asiantuntijoiden välinen verkostoituminen konsernissa.

Osa henkilöstöhallinnosta ulkoistettiin

Konsernin henkilöstöhallintoa ulkoistettiin osittain vuoden aikana. Palkkahallinto ulkoistettiin Rautakirjan palkkahallintoa lukuun ottamatta ja samalla otettiin käyttöön uusi palkanmaksujärjestelmä. Lisäksi otettiin käyttöön kaksi konserninlaajuista henkilötietojärjestelmää, joiden avulla kehitetään esimiesten ja organisaation reaaliaikaisen tiedon saatavuutta sekä tehostetaan palkkahallintoa. Hallinnon prosesseja on yhdenmukaistettu ja henkilötietojärjestelmien käyttöönoton avulla henkilöstötyötä on organisoitu uudella tavalla. Kehitystyö jatkuu edelleen. Uudistusten myötä konsernin henkilöstöammattilaisten voimavaroja siirretään tehokkaammin henkilöstön kehittämiseen ja liiketoiminnan tukemiseen.

HENKILÖSTÖ LIIKETOIMINTARYHMITTÄIN (keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna)



Kannustinjärjestelmiä käytetään kaikissa liiketoimintaryhmissä

Haasteellisten taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi SanomaWSOY:ssä on käytössä kannustejärjestelmiä, joilla ohjataan liiketoiminnan tavoitteisiin, sitoutetaan henkilöstömuutosprosessien edistämiseen sekä palkitaan hyvistä työsuorituksista ja tuloksista. Käytössä on osaamiseen perustuvan palkan lisäksi kertapalkkioita, tytärkonsernien erilaiset ansaintalogiikat huomioon ottavia lyhyen ja pitkän tähtäimen kannustejärjestelmiä sekä johdon optiojärjestelmä, jonka piirissä on liiketoimintojen ylin johto Rautakirjaa lukuun ottamatta. Optiojärjestelmän ehtoja on kuvattu tarkemmin Hallinnointi-osuudessa.

Kaikissa liiketoimintaryhmissä on käytössä voittopalkkiojärjestelmä. Kannusteen kokonaismäärä vaihtelee tehtävän vaativuuden mukaan. Lisäksi Sanomassa ja Sanoma Magazines Finlandissa on henkilöstörahasto, jonka palkkio sovitetaan yhteen voittopalkkion kanssa, ja Rautakirjassa on käytössä pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmä.

Hallinnointi

SanomaWSOY-konserniin kuuluu viisi liiketoimintaryhmää, jotka ovat Sanoma, Sanoma Magazines, SWelcom, WSOY ja 57-prosenttisesti omistettu Rautakirja. Liiketoimintaryhmät ovat konsernin omistuksessa sataprosenttisesti lukuun ottamatta Helsingin Pörssissä noteerattavaa Rautakirjaa. Konsernin emoyhtiö on SanomaWSOY Oyj, joka vastaa konsernin hallinnoinnista sekä talous-, laki-, suunnittelu-, rahoitus-, sijoitus-, viestintä-, sijoittajasuhde- ja kiinteistötoiminnoista.

SanomaWSOY noudattaa Helsingin Pörssin suosittamia hallinnointiperiaatteita, jotka Keskuskauppakamari ja Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto ovat antaneet julkisten osakeyhtiöiden hallinnoinnista. Konsernin hallinnointiperiaatteet on vahvistanut SanomaWSOY Oyj:n hallitus.

Yhtiön hallintoelimiä ovat hallitus ja toimitusjohtaja, joiden tehtävät määräytyvät pääosin Suomen osakeyhtiölain mukaisesti.

Hallitus

SanomaWSOY Oyj:n hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitsee yhtiökokous. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu 5–11 jäsentä. Lisäksi hallitukseen voidaan nimetä enintään kaksi henkilöstön edustajaa.

Hallituksen jäsenten toimikausi alkaa varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy valintaa seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Kesken toimikauden vapaaksi jääneelle hallituksen jäsenen paikalle valitaan uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt tai täyttää toimikauden aikana 75 vuotta.

SanomaWSOY Oyj:n hallitus on vastuussa konsernin yleisjohtamisesta ja johtamisen organisoinnista. Hallitus huolehtii, että konsernilla on toimivat hallinnointiperiaatteet. Hallitus nimittää konsernin toimitusjohtajan, toimitusjohtajan sijaisen, tytärkonsernien emoyhtiöiden toimitusjohtajat ja heidän sijaisensa, konsernijohtoryhmän jäseninä toimivat emoyhtiön johtajat sekä Helsingin Sanomien ja Ilta-Sanomien vastaavat päätoimittajat.

Nykyisessä hallituksessa on 11 jäsentä ja sen toimikausi päättyy vuoden 2002 varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenistä konsernin palveluksessa ovat hallituksen päätoiminen puheenjohtaja Jaakko Rauramo, toimitusjohtaja Hannu Syrjänen ja Lehtikuva Oy:n toimitusjohtaja Rafaela Seppälä.

Hallituksen kokoukseen tulevia asioita valmistellee yhtiöjärjestyksen mukaisesti työvaliokunta, johon kuuluvat hallituksen puheenjohtaja Jaakko Rauramo, varapuheenjohtaja Esko Koivusalo sekä toimitusjohtaja Hannu

Syrjänen. Hallitus voi asettaa myös muita tarpeellisiksi katsomiaan valiokuntia. Vuonna 2001 toimivat palkka- ja tarkastusvaliokunnat. Palkkavaliokuntaan kuuluivat vuoden lopussa Esko Koivusalo (pj.), Robin Langenskiöld (vpj.), Jane Erkkö ja Marjukka af Heurlin sekä tarkastusvaliokuntaan Kyösti Järvinen (pj.), Paavo Hohti (vpj.), Robert Castrén ja Jane Erkkö.

Hallituksen päätoiminen puheenjohtaja

Vuonna 2001 SanomaWSOY Oyj:n hallituksen puheenjohtajana toimi tammi–maaliskuussa Aatos Erkkö ja huhti–joulukuussa Jaakko Rauramo. Rauramo hoitaa tehtävänsä kokopäiväisesti.

Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on valmistella yhdessä toimitusjohtajan kanssa hallituksen kokoukseen tulevia asioita sekä johtaa puhetta hallituksessa ja hallituksen työvaliokunnassa. Hallituksen puheenjohtaja keskittyy erityisesti konsernin strategisten päätösten ja linjausten sekä strategisten henkilöstöasioiden valmisteluun. Lisäksi hän hoitaa laaja-alaisia konsernin ulkoisia suhteita yhdessä toimitusjohtajan kanssa.

Hallituksen puheenjohtaja ei pääsääntöisesti osallistu konsernin operatiiviseen johtamiseen. Etukäteen erikseen sovittavissa tapauksissa puheenjohtaja voi toimia operatiivisissa johtamistehtävissä erityisesti kasvu- ja kansainvälistymisprojekteissa. CIG-yrityskaupan ohjaus ja valvonta on ollut hallituksen puheenjohtajan hoidossa.

Toimitusjohtaja

SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtajana toimi vuoden 2001 tammi–maaliskuussa Jaakko Rauramo ja huhti–joulukuussa Hannu Syrjänen.

Toimitusjohtaja vastaa itsenäisesti yrityksen operatiivisesta toiminnasta hallituksen hyväksymien strategisten suunnitelmien, budjettien, toimintasuunnitelmien sekä hallituksen vahvistamien yleisperiaatteiden puitteissa. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu juoksevien asioiden hoito sekä hallituksen kokouksiin tulevien asioiden valmistelu ja niiden esittely hallitukselle.

Konsernin toimitusjohtaja toimii tytärkonsernien emoyhtiöiden hallituksen puheenjohtajana ellei erityistapauksissa toisin sovita.

Palkat ja palkkiot

SanomaWSOY Oyj:n hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja muun ylimmän johdon palkat etuineen. Hallitus on asettanut johdon palkkausta sekä konsernin palkkaus- ja palkkio-

politiikkaa varten nelijäsenisen palkkavaliokunnan. Hallituksen palkkiot vahvistaa yhtiökokous.

SanomaWSOY:ssä on vuoden 2002 alusta alkaen käytössä johdon optiojärjestelmä, jonka piirissä on konsernin johto Rautakirjaa lukuun ottamatta. Järjestelmään kuuluu enintään 4 500 000 optio-oikeutta, ja jokainen optio oikeuttaa yhteen SanomaWSOY:n B-osakkeeseen. Optiot jaetaan kolmessa vaiheessa vuosien 2001–2002, 2002–2003 ja 2003–2004 vaihteissa (optiotunnukset 2001A, 2001B ja 2001C), ja kullakin kolmesta optiotunnuksesta merkitään enintään 1 500 000 optio-oikeutta. Optio-oikeuksia jaettiin vuoden 2002 alussa 101:lle konsernin johtohenkilölle yhteensä noin 700 000 kappaletta ja loput varastoitettiin käytettäväksi hallituksen päätösten mukaisesti myöhemmin. Osakkeen merkintähinta on SanomaWSOY:n B-osakkeen keskikurssi marras-joulukuussa 2001 (optiotunnus 2001A), 2002 (2001B) tai 2003 (2001C) lisättynä 20 prosentilla. 2001A-optioiden merkintähinta on 12,74 euroa. Osakkeiden merkintäaika alkaa kolmen vuoden kuluttua optioiden jakamisesta ja jatkuu siitä eteenpäin kolme vuotta.

SanomaWSOY:n hallituksen jäsenille maksetaan kuukausipalkkiona 5 000 euroa (pj.), 4 000 euroa (vpj.) tai 3 000 euroa (jäsenet) kuukaudessa. Lisäksi heille maksetaan kokouspalkkiona 170 euroa kokoukselta. Hallituksen jäsenet eivät ole toimitusjohtajaa lukuun ottamatta optiojärjestelmän piirissä.

Vuonna 2001 SanomaWSOY:n johdolle maksettiin palkkoja ja palkkioita yhteensä 7,0 (5,2) milj. euroa. Johtoon on luettu SanomaWSOY Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä tytäkonsernien emoyhtiöiden toimitusjohtajat ja heidän mahdolliset sijaisensa. Mukana ovat vain edellä mainituista tehtävistä tilikauden aikana niissä toimineille henkilöille maksetut palkat ja palkkiot.

Maaliskuun 29. päivästä 2001 lähtien päätoimisena hallituksen puheenjohtajana toimineelle Jaakko Rauramolle maksettiin vuonna 2001 palkkioita sekä bonus- ja muita korvauksia noin 601 700 euroa. Summaan sisältyvät palkkiot ja korvaukset myös toimitusjohtaja-ajalta. Puheenjohtajalla on puheenjohtajan tai yhtiön niin halutessa oikeus jäädä 60 vuotta täytettyään täydelle (60%) vanhuuseläkkeelle Sanoma Osakeyhtiön eläkesäätiön sääntöjen mukaisesti. SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtajana 29.3.2001 alkaen toimineelle Hannu Syrjäselle maksettiin palkkiota ja korvauksia vuoden 2001 toimitusjohtaja-ajalta noin 321 380 euroa. Toimitusjohtajasopimuksen mukaan Syrjänen siirtyi eläkkeelle täytettyään 60 vuotta, ellei erikseen toisin sovita, ja hänen eläkkeensä on noin 60 % palkasta. Irtisanomisaika on kuusi kuukautta, ja erokorvauksena maksetaan 18 kuukauden rahapalkkaa vastaava summa. Syrjäsellä on 50 000 optio-oikeutta.

Muiden yhtiön palveluksessa olevien johtajien eläkeikä on 60 vuotta ja eläke noin 60 % palkasta. Johtajiston irtisanomisaika on kuusi kuukautta ja erokorvauksena maksetaan 12 kuukauden palkkaa vastaava summa.

Valvonta ja tarkastus

Hallitus valitsee vuosittain keskuudestaan tarkastusvaliokunnan, jonka toiminnan tavoitteena on parantaa yhtiön taloudellista raportointia ja sisäisen kontrollin luotettavuutta. Tarkastusvaliokuntaan kuuluu neljä jäsentä, mutta sen kokouksiin voivat osallistua kaikki hallituksen jäsenet. Kokouksissa ovat tarpeen mukaan läsnä yhtiön ulkoiset tilintarkastajat, toimitusjohtaja ja taloudesta vastaava johtaja sekä muita käsiteltävien asioiden kannalta tarpeellisia asiantuntijoita.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on käydä läpi yhtiön vuositilinpäätös ja vähintään yksi osavuositarkastuksista hallituksen lopullista käsittelyä varten sekä varmistua konsernin toimintaohjeiden ja -valtuuksien, seurantajärjestelmien sekä sisäisen tarkastuksen toimivuudesta. Tarkastusvaliokunta valvoo lisäksi konsernin sijoitus- ja rahoitustoiminnan perusteita, käy läpi ulkoisten tilintarkastajien raportit ja esittää mahdolliset toimenpiteet hallituksen päätettäväksi sekä hoitaa muut hallituksen kulloinkin erikseen osoittamat tehtävät.

SanomaWSOY:n sisäisen tarkastuksen, Rautakirjaa lukuun ottamatta, hoitaa konsernihallintoon kuuluva sisäinen tarkastuksen yksikkö.

Riskienhallinta

SanomaWSOY:n riskienhallintaa ohjaa hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka. Liiketoiminnan riskien kartoittamista ja hallintaa hoidetaan myös SanomaWSOY:n emoyhtiössä. Liiketaloudelliset riskit liittyvät esimerkiksi yritys-kauppoihin, tuotekehittelyyn, tuotteiden kannattavuuteen, uusiin tuotteisiin, markkinointiin, sijoitustoimintaan, sopimuksiin ja ympäristökäsitteisiin. Tärkeimpiä liiketoimintarisikien hallinnan välineitä ovat riskienhallintapolitiikan lisäksi konsernin ja liiketoimintayksikköjen toimintaohjeet.

Konsernin varainhoidon valvonnasta vastaa yhtiön hallitus. Toimitusjohtajan tehtävänä on järjestää käytännössä kirjanpito ja valvontamekanismit. Konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan operatiivisen suunnittelu- ja valvontajärjestelmän avulla. Ohjausjärjestelmä sisältää toteumatiedot, ajantasaiset ennusteet ja suunnitelmat kuluvalle vuodelle sekä seuraavan 12 kuukauden jaksolle.

Sanoma Magazinesin perustaminen lisäsi konsernin liikevaihtoa tuntuvasti. Uuteen liiketoimintaan liittyvät riskit ovat pääosin samoja kuin konsernin aiemmat riskit, mutta riskien maantieteellinen jakauma muuttui merkittävästi. SanomaWSOY:n liikevaihdosta noin 40 % tulee Suomen ulkopuolelta. EU:n ulkopuolisten liiketoimintojen osuus liikevaihdosta on alle 10 %.

Rahoitusriskien hallintaa on kuvattu erikseen kohdassa Rahoitusriskien hallinta ja sijoitustoiminta.

Hallitus



Hallitus kokoontui vuoden 2001 aikana 13 kertaa.

Jaakko Rauramo, s. 1941, diplomi-insinööri, vuorineuvos, hallituksen puheenjohtaja

- SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtaja 1999–2001. Toiminut Sanoma Osakeyhtiön toimitusjohtajana vuodesta 1984 sulautumiseen saakka. Tullut Sanoma Osakeyhtiön palvelukseen vuonna 1966 ja hallituksen jäseneksi vuonna 1979, työskennellyt mm. Sanomaprintin kirjapainonjohtajana, Sanomalehtiryhmän johtajana sekä Sanoma Osakeyhtiön varatoimitusjohtajana.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Metso Oyj, Rautakirja Oyj (vpj.), Sanoma Magazines B.V. (Executive Board) (pj.), Svenska Dagbladet AB, Scandinavian International Management Institute Foundation, European Publishers Council, Reuters Founders Share Company Limited (trustee). Lisäksi Rauramo kuuluu Helsingin kauppakorkeakoulun hallintoneuvostoon, Keskuskauppakamarin valtuuskuntaan, Helsingin kauppakamarin valtuuskuntaan ja Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan Kunniavaltuuskuntaan.
- Omistaa 2 452 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 34 544 B-osaketta sekä 5 kpl vuoden 2001 vaihdettavan pääomavelkakirjan lainaosuuksia.

Esko Koivusalo, s. 1936, professori, hallituksen varapuheenjohtaja

- Toiminut Alfred Kordelinin yleisen edistys- ja sivistysrahaston asiamiehenä 30.6.2001 asti. Toiminut WSOY:n hallintoneuvoston jäsenenä vuosina 1983–1991 ja sen puheenjohtajana vuosina 1991–1999.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Taluttaja Oy, Alfred Kordelinin Seura, Arvo ja Lea Ylppö Säätiö.
- Omistaa 20 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 4 B-osaketta.

Robert Castrén, s. 1957, diplomiekonomi

- Toiminut myynti- ja markkinointijohtajana UPM-Kymmene Oyj:n tytäryhtiö Seven Seas Oy:ssä vuodesta 2000. Työskennellyt vuodesta 1991 lähtien lukuisissa markkinointitehtävissä UPM-Kymmene Oyj:ssä ja sen edeltäjässä Kymmene Oy:ssä. Aiemmin Castrén on työskennellyt mm. Finnpap ja Lamco Paper Sales -yhtiöissä.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Sanoma Osakeyhtiö (vpj.).
- Omistaa 7 040 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 13 172 B-osaketta.

Aatos Erkko, s. 1932, ministeri, valtiotieteiden tohtori h.c.

- Toiminut SanomaWSOY Oyj:n hallituksen puheenjohtajana 1999–2001, Sanoma Osakeyhtiön hallituksen puheenjohtajana 1972–1999, varapuheenjohtajana 1965–1972 sekä hallituksen varsinaisena jäsenenä vuodesta 1957. Tämän lisäksi Erkko on toiminut mm. Sanoma Osakeyhtiön toimitusjohtajana 1965–1976, Helsingin Sanomien päätoimittajana 1961–1970 sekä Viikkosanomien päätoimittajana 1953–1961.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Oy Asipex Ab (pj.), The News Corporation Limited, Päivälehdien Arkistosäätiö (pj.), Helsingin Sanomien 100-vuotissäätiö (pj.), Sanoma Inc. (pj.) ja Sanoma Finance AG (pj.).
- Omistaa 5 125 832 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 26 041 660 B-osaketta.

Jane Erkko, s. 1936

- Toiminut Sanoma Osakeyhtiön hallituksessa vuosina 1990–1999 ja Helsinki Media Company Oy:n hallituksessa (vpj.) vuosina 1995–1999.
- Omistaa 43 808 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 200 024 B-osaketta.



Marjukka af Heurlin, s. 1943, maatalous- ja metsätieteiden maisteri

- Toimii ravitsemusterapeutina Kansaneläkelaitoksen kuntoutuksen palveluyksikössä. Toiminut Werner Söderström Osakeyhtiön hallintoneuvoston jäsenenä vuosina 1980–1999.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Heurlin-Invest Oy (pj.) ja Marjukka af Heurlin Oy (pj.).
- Omistaa 53 760 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 29 220 B-osaketta.

Paavo Hohti, s. 1944, filosofian tohtori

- Toimii Suomen Kulttuurirahaston yliasiamiehenä. Toiminut Werner Söderström Osakeyhtiön hallintoneuvoston varapuheenjohtajana 1994–1999 ja jäsenenä vuosina 1991–1994.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Huhtamäki Oyj (vpj.), WSOY:n kirjallisuussäätiö (pj.), Suomen Ateenan Instituutin Säätiö ja Suomen Rooman Instituutin Säätiö (pj.).
- Omistaa 824 SanomaWSOY:n B-osaketta.

Kyösti Järvinen, s. 1933, ekonomi

- Toiminut vuosina 1956–1996 eri tehtävissä Kansallis-Osake-Pankin ja Merita Pankin kotimaan ja ulkomaan toiminnoissa.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Suomalais-Ugrilainen Seura ja Kalevalaseura.

Robin Langenskiöld, s. 1946, diplomiekonomi

- Toiminut Sanoma Osakeyhtiön hallituksen jäsenenä vuosina 1990–1999 ja Helsinki Media Company Oy:n hallituksen jäsenenä vuosina 1995–1999.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Pencentra Oy.
- Omistaa 1 119 604 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 6 577 712 B-osaketta.

Rafaela Seppälä, s. 1954, M.Sc. (Journalism)

- Toiminut Lehtikuva Oy:n toimitusjohtajana 1.4.2001 alkaen. Toiminut projektipäällikkönä Helsinki Media Company Oy:ssä vuosina 1994–2000 ja Sanoma Osakeyhtiön hallituksen jäsenenä vuosina 1994–1999.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Lehtikuva Oy, Compad Oy (pj.), European Pressphoto Agency (EPA), Sydäntutkimussäätiö, Ornamo-Säätiö, Suomen Rakennustaiteen Museo ja Sernita Oy (pj.).
- Omistaa 1 119 600 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 6 577 716 B-osaketta.

Hannu Syrjänen, s. 1951, ekonomi, oikeustieteen kandidaatti, SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtaja

- SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtaja 29.3.2001 alkaen. Tullut Rautakirja Oyj:n palvelukseen vuonna 1989 ja toiminut yhtiössä toimitusjohtajana, toimialajohtajana sekä varatoimitusjohtajana. Työskennellyt aikaisemmin mm. TS-Yhtymässä johtajana, Wihuri Oy:ssä toimialajohtajana sekä Lakimiesliiton Kustannus Oy:n toimitusjohtajana.
- Hallitusten jäsenyyksiä: SanomaWSOY Oyj, Sanoma Magazines B.V. (Executive Board) (vpj.), Sanoma Osakeyhtiö (pj.), SWelcom Oy (pj.), Werner Söderström Osakeyhtiö (pj.), Rautakirja Oyj (pj.), Districo International AB (pj.), Indoor Group Oy, JHC Arena Holding Oy, Song Networks Oy, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen (hallintoneuvoston jäsen), Partiosäätiö (hallintoneuvoston jäsen) ja Maanpuolustuksen Tuki ry (valtuuston jäsen).
- Omistaa 4 000 SanomaWSOY:n B-osaketta ja 5 kpl vuoden 2001 vaihdettavan pääomavelkakirjalainan lainausuuksia.

Kuukausittain päivitettävä sisäpiiriirekisteri on osoitteessa www.sanomawsoy.fi.
Sivujen 46–49 osakeomistustiedot ovat tilanteesta 28.12.2001.

Johtoryhmä



Johtoryhmä vasemmalta: Nils Ittonen, Eija Ailasmaa, Jorma Kaimio, Kerstin Rinne, Hannu Syrjänen

Hannu Syrjänen, s. 1951, ekonomi, oikeustieteen kandidaatti, SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtaja

- SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtaja 29.3.2001 alkaen. Tullut Rautakirja Oyj:n palvelukseen vuonna 1989 ja toiminut yhtiössä toimitusjohtajana, toimialajohtajana sekä varatoimitusjohtajana. Työskennellyt aikaisemmin mm. TS-Yhtymässä johtajana, Wihuri Oy:ssä toimialajohtajana sekä Lakimiesliiton Kustannus Oy:n toimitusjohtajana.
- Hallitusten jäsenyyksiä: ks. sivu 47.
- Omistaa 4 000 SanomaWSOY:n B-osaketta ja 5 kpl vuoden 2001 vaihdettavaan pääomavelkakirjalainan lainaosuuksia.

Eija Ailasmaa, s. 1950, valtiotieteen maisteri, Sanoma Magazines B.V:n varatoimitusjohtaja, Sanoma Magazines Finland Oy:n* toimitusjohtaja

- Toiminut Helsinki Media Oy:n toimitusjohtajana 2000–2001, Helsinki Media Company Oy:n varatoimitusjohtajana 1998–2000 sekä Aikakauslehdet-yksikön johtajana. Työskennellyt aikaisemmin mm. Sanoma Osakeyhtiön Sanomaprintin ja Helsinki Media Company Oy:n kustannusjohtajana, Kodin Kuvalehden päätoimittajana sekä erilaisissa toimituksellisissa tehtävissä Ilta-Sanomissa.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Sanoma Magazines Finland Oy*, Sanoma Magazines B.V. (Management Board) (vpj.), Oy Ruutunelonen Ab, Egmont Kustannus Oy Ab, Aikakauslehtien liitto (pj.), Hansaprint Oy, Viestinnän Keskusliitto ja Oy Kirjalito Ab.
- Omistaa 80 SanomaWSOY:n A-osaketta.

Theo Bouwman, s. 1944,

Sanoma Magazines B.V:n toimitusjohtaja

- Tullut SanomaWSOY:n palvelukseen 1.10.2001, jolloin Sanoma Magazines aloitti toimintansa. Työskennellyt aikaisemmin VNU Magazinesin johtajana 1994–2001 ja VNU:n Executive Boardin jäsenenä, B.V. Weekbladpersin toimitusjohtajana 1981–1994 ja varatoimitusjohtajana

1979–1981 sekä lukuisissa markkinointi- ja johtotehtävissä tekstiili- ja palveluteollisuudessa.

- Hallitusten jäsenyyksiä: Sanoma Magazines B.V. (Executive Board), Sanoma Magazines B.V. (Management Board) (pj.), Sanoma Magazines Finland Oy (pj.), NUV (Hollannin kustantajajyhdistys) (vpj.), Nijgh Periodieken B.V. Schiedam (NL) (hallintoneuvoston jäsen), Koninklijke Boom Pers B.V. Meppel (NL) (hallintoneuvoston jäsen) ja Hollannin eettisen journalismin lautakunta.

Aarno Heinonen, s. 1944, kauppatieteiden maisteri, SanomaWSOY Oyj:n hallinnosta ja taloudesta vastaava johtaja

- Toiminut Werner Söderström Oyj - WSOY:ssä 1987–1999 mm. talousjohtajana ja varatoimitusjohtajana. Työskennellyt aikaisemmin Veitsiluoto Oy:n talousjohtajana sekä Huhtamäki-konsernissa tarkastuspäällikkönä ja talousjohtajana.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Werner Söderström Osakeyhtiö, Sanoma Osakeyhtiö, Viestintäyönantajat VTA, Johtamistaidon Opisto, Vapo Oy (vpj.) ja Viestintäalan taloudellinen tutkimussäätiö.
- Omistaa 200 SanomaWSOY:n A-osaketta ja 2 040 B-osaketta.

Nils Ittonen, s. 1954, diplomiekonomi, SanomaWSOY Oyj:n rahoituksesta ja sijoituksesta vastaava johtaja

- Toiminut vuodesta 1977 Sanoma Osakeyhtiössä eri taloushallinnon tehtävissä mm. Sanoma Osakeyhtiön sijoitusjohtajana, Sanoma Inc:n (USA) sekä Crafton Graphic Co:n talousjohtajana.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Rautakirja Oyj, SWelcom Oy, Sanoma Magazines Finland Oy*, Onninen-sijoitus Oy, A-pressen ASA (hallintoneuvoston vpj.) ja Oy Asipex Ab.
- Omistaa 22 320 SanomaWSOY:n B-osaketta.

Erkki Järvinen, s. 1960, kauppatieteiden maisteri, Rautakirja Oyj:n toimitusjohtaja

- Tullut Rautakirjan palvelukseen vuonna 1997 ja toiminut



Theo Bouwman, Seppo Kievari, Erkki Järvinen, Aarno Heinonen ja Tapio Kallioja.

yhtiössä kioskikaupan toimialajohtajana. Työskennellyt aikaisemmin mm. Cultor-konserniin kuuluneessa Vaasanmylly Oy:ssä markkinointijohtajana ja markkinointipäällikkönä sekä Siljans Knäcke AB:ssa Ruotsissa toimitusjohtajana sekä Oy Karl Fazer Ab / Fazer Leipomoissa tuote- ja markkinointipäällikkönä.

- Hallitusten jäsenyyksiä: Finnkino Oy (pj.), Ferete Oy (pj.), JHC Arena Holding Oy, Baltic Cinema SIA (Latvia), AS MPDE (Viro), AS Megapanus (Viro) (hallintoneuvoston pj.), Narvesen Baltija SIA (Latvia), Lehti-Maja Eesti AS (Viro) (hallintoneuvoston pj.), AS Lehepunkt (Viro) (hallintoneuvoston pj.), Jokerit HC Oyj, Palvelutyönantajat ry, Vantaan kauppakamariosasto ja Päivittäistavara-kauppa ry.

Jorma Kaimio, s. 1946, filosofian tohtori, klassisen filologian dosentti, Werner Söderström Osakeyhtiön toimitusjohtaja

- Tullut WSOY:n palvelukseen 1991 ja toiminut kirjallisenä johtajana. Työskennellyt aikaisemmin Akateemisen Kirjakaupan johtajana sekä tutkijana ja luennoitsijana Helsingin yliopistossa.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Werner Söderström Osakeyhtiö, WSOY Koulukanava Oy (pj.), Ajasto Osakeyhtiö (pj.), Weilin+Göös Oy (pj.), Bertmark Media AB (pj.), Helsingin yliopiston Holding Oy, Licentia Oy (pj.), WSOY:n kirjallisuussäätiö (asiamies), Lauri Jäntin säätiö suomenkielisen tietokirjallisuuden edistämiseksi, SKY-Palvelu Oy, Suomen Kustannusyhdistys ry ja Valamo-säätiön valtuuskunta.
- Omistaa 4 480 SanomaWSOY:n B-osaketta.

Tapio Kallioja, s. 1948, diplomi-insinööri, SWelcom Oy:n toimitusjohtaja

- Tullut Sanoma-konsernin palvelukseen 1984 ja toiminut Eurocable-ryhmän ja Uudet Viestimet -ryhmän johtajana, Helsingin Telset Oy:n, Helsinki Televisio Oy:n ja Helsinki Media Company Oy:n toimitusjohtajana.
- Hallitusten jäsenyyksiä: SWelcom Oy, Helsinki Televisio Oy (pj.), Oy Ruutunelonen Ab (pj.), A-pressen ASA (vpj.),

2ndhead Oy (pj.), Maxisat Oy, Suomen Urheilutelevisio Oy (vpj.), Suomen Kaupallisten Televisioiden Liitto (vpj.) ja SSH Communications Security Oyj.

- Omistaa 1 600 SanomaWSOY:n B-osaketta.

Seppo Kievari, s. 1943, Sanoma Osakeyhtiön toimitusjohtaja, toimii myös Helsingin Sanomien kustantajana

- Tullut Sanoma Osakeyhtiön palvelukseen vuonna 1966 ja toiminut mm. Helsingin Sanomien päätoimittajana, Sanoma Osakeyhtiön varatoimitusjohtajana ja Sanoma Osakeyhtiön sanomalehtien kustantajana.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Sanoma Osakeyhtiö, Lehtikuva Oy (pj.), Startel Oy (pj.), Suomen Tietotoimisto Oy (pj.), Sanomalehtien Liitto (pj.), Graafisen teollisuuden tutkimussäätiö, World Association of Newspapers, FinnMedia (Viestinnän Keskusliitto), Hämeen Sanomat Oy ja A-pressen ASA (hallituksen jäsenen varamies).

Kerstin Rinne, s. 1950, oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, SanomaWSOY Oyj:n lakiasioista ja suunnittelusta vastaava johtaja

- Tullut Sanoma Osakeyhtiön palvelukseen lakimieheksi vuonna 1980. Toiminut vuosina 1994–1999 lakiasioiden ja tietopalvelujen johtajana sekä johtanut eri aikoina lakiasioiden ohessa suunnittelua, tietopalvelua ja hallintoa. Työskennellyt aikaisemmin asianajotoimistoissa Silkko & Ståhlberg, H. Hedman ja Rinne & Talikka.
- Hallitusten jäsenyyksiä: Sanoma Osakeyhtiö, Werner Söderström Osakeyhtiö, SWelcom Oy, HYY-yhtymä (Oy HYY-Yhtiöt Ab, Kaivopiha Oy, HYY-kiinteistöt), A-pressen ASA. Lisäksi Rinne kuuluu Kansainvälisen talousoikeuden instituutin neuvottelukuntaan, Pohjoismaisen lakimiesyhteistyön neuvottelukuntaan sekä European Publishers Councilin Corporate Affairs Groupiin.
- Omistaa 1 200 SanomaWSOY:n B-osaketta.

*20.11.2001 saakka Helsinki Media Oy.

Vuoden tapahtumat



Pörssitiedotteita vuonna 2001

- Sanoma osti Keltaista Pörssiä julkaisevan Infoston. (5.1.)
- WSOY kasvatti omistustaan puolalaisesta sähköisen oppimisen ratkaisuja tuottavasta Young Digital Polandista 29 %:sta 49 %:iin. (2.2.)
- Konsernin vuoden 2000 liikevaihto kasvoi 10 %. Voitto ennen satunnaisia eriä kasvoi 25 % ja liikevoitto 19 %. (28.2.)
- Varsinainen yhtiökokous nimitti Jaakko Rauramon SanomaWSOY:n hallituksen puheenjohtajaksi. Aatos Erkko jatkoi hallituksen jäsenenä. Konsernin toimitusjohtajaksi valittiin Rautakirjan toimitusjohtaja Hannu Syrjänen. Osinkoa jaettiin 0,47 euroa osakkeelta. (29.3.)
Kuva 1.
- Erkki Järvinen nimitettiin Rautakirjan uudeksi toimitusjohtajaksi. (30.3.)
- SanomaWSOY:n kolmen kuukauden liikevaihto kasvoi vajaat 5 %. Liikevoitto oli 12,7 milj. euroa. (14.5.)
- Helsingin käräjäoikeus tuomitsi Sanoman kolmen milj. euron korvauksiin Helsingin Sanomissa vuosina 1996 ja 1997 julkaistuihin kirjoituksiin liittyen. (29.6.)
- L. J. Jouhki erosi SanomaWSOY:n hallituksesta. (4.7.)
- SanomaWSOY ilmoitti neuvottelevansa VNU:n aikakauslehtiliiketoiminnan ostamisesta. (9.7.)
- SanomaWSOY allekirjoitti VNU:n kanssa strategisesti merkittävän sopimuksen, jolla SanomaWSOY osti VNU:n aikakauslehtitoiminnan (Consumer Information Group, CIG). Velaton ja kassaton kauppahinta oli 1 250 milj. euroa. Kauppa sisälsi noin 220 aikakauslehteä seitsemässä eri maassa. (20.7.) *Kuvat 2, 3 ja 4.*
- SanomaWSOY:n kuuden kuukauden liikevaihto kasvoi runsaat 4 %. Liikevoitto oli 30,2 milj. euroa. (13.8.)
- Ylimääräinen yhtiökokous valitsi SanomaWSOY:n hallituksen uudeksi jäseneksi Robert Castrénin ja valtuutti hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä, vaihtovelkakirjalainan ottamisesta ja/tai optio-oikeuksien antamisesta. (21.8.)



- Hallitus päätti tarjota ammattimaisten sijoittajien merkittäväksi Suomessa oman pääoman ehtoisen, enimmäismäärältään 250 milj. euron suuruisen vaihtovelkakirjalainan (vaihdettava pääomalaina) osana VNU:n kanssa tehdyn CIG-kaupan rahoitusjärjestelyjä. (21.8.)
- SWelcom ilmoitti aloittavansa Elokuvakanavan digitaaliset koelähetykset 27.8. katsojille maksuttomilla, ohjelmistoa esittelevillä lähetyksillä. WSOY ilmoitti, ettei se aloita Koulukanavan toimintaa tässä vaiheessa, vaan keskittyä internetpohjaisen Opit-oppimisympäristön kehittämiseen. (22.8.)
- SanomaWSOY:n vaihdettavan pääomalainan listallemuutokset julkaistiin 23.8. Lainan tarjousaika päättyi 31.8. Yhtiön hallitus hyväksyi tarjousaikana tehtyjä merkintöjä yli 60 kotimaiselta ammattimaiselta sijoittajalta nimellismäärältään yhteensä 200 miljoonaa euroa ja päätti lainan emissiokursiksi 99 %. Kaupankäynti lainaosuuksilla Helsingin Pörssissä alkoi 6.9.2001. (31.8.)
- Kirjatuki Oy ja Sanomain Huoneisto ja Kiinteistöholding Oy sulautuivat SanomaWSOY Oyj:hin. (1.10.)
- Yrityskauppa, jolla SanomaWSOY osti hollantilaisen VNU:n Consumer Information Groupin (CIG), astui voimaan. Kaupan myötä SanomaWSOY:stä tuli Pohjoismaiden suurin mediayhtiö ja Euroopan viidenneksi suurin aikakauslehtikustantaja. CIG:n ja Helsinki Median aikakauslehtitoiminnot yhdistettiin uuteen liiketoimintaryhmään, Sanoma Magazinesiin. (1.10.)
- SanomaWSOY:n liikevaihto kasvoi tammi–syyskuussa vajaat 4 %. Konsernin liikevoitto oli 45,6 milj. euroa. (12.11.)
- Sanoma myi osan osakkuusyhtiönsä Savon Mediat Oy:n osakkeista Keski-suomalainen Oyj:lle ja laski omistusosuuksensa yhtiöstä 14,46 %:iin. (22.11.)
- SWelcom siirsi digitaalisen Elokuvakanavan käynnistämistä, koska useat maanpäälliseen digitaaliseen maksu-televisiotoimintaan olennaisesti vaikuttavat kysymykset olivat edelleen auki. (5.12.)
- Sanoma Magazines perusti yrityksen Kroatiaan. 65 %:sti omistettu yhtiö oli 1.10. toimintansa aloittaneen Sanoma Magazinesin ensimmäinen laajennus uudelle markkina-alueelle. (21.12.)

Tietoja sijoittajille

Yhtiökokous

SanomaWSOY Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 9.4.2002 kello 14.00 Finlandia-talon kongressisiivissä, Mannerheimintie 13 E, Helsinki.

Osingon maksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2001 maksetaan osinkoa 0,51 euroa osakkeelta. Oikeus osinkoon on omistajalla, joka osingon täsmäytyspäivänä 12.4.2002 on merkittynä osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingon maksupäivä on Suomessa 19.4.2002.

Osake- ja osakasluettelo

Suomen Arvopaperikeskus Oy (puh. 0800 180 500) pitää

yhtiön osakkeista osakeluettelo ja osakkeenomistajista osakasluettelo. Pyydämme ystävällisesti osakkeenomistajia tekemään henkilö- ja osoitetietoja koskevat muutokset arvosuustilinpitäjälle.

SanomaWSOY:n tulosjulkistukset vuonna 2002

Neljännesvuosikatsaukset julkaistaan 14.5., 8.8. ja 7.11. noin kello 11.

Vuosikertomus julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi ja osavuositiedot suomeksi ja englanniksi. Materiaalit ovat nähtävissä SanomaWSOY:n internetsivuilla www.sanomawsoy.fi. Niitä voi myös tilata sähköpostitse konserniviestinta@sanomawsoy.fi, puhelimitse 0105 19 5062 tai faksitse 0105 19 5068. Internetsivuilla on nähtävillä myös runsaasti muuta sijoittajamateriaalia.

SanomaWSOY:tä analysoivat yritykset

Alfred Berg Finland Oyj Abp

Puh. (09) 228 321
Faksi (09) 228 32 790
www.alfredberg.fi

Conventum Pankkiiriliike Oy

Puh. (09) 231 231
Faksi (09) 2312 3333
www.conventum.fi

Danske Securities

Puh. +47 22 01 00 00
Faksi +47 22 83 06 22
www.danskecurities.com

D. Carnegie AB Finland

Puh. (09) 6187 1230
Faksi (09) 6187 1239
www.carnegie.fi

Deutsche Bank

Puh. +44 0 207 545 8000
Faksi +44 0 207 545 8308
www.db.com

Enskilda Securities AB

Puh. (09) 6162 8900
Faksi (09) 6162 8769
www.enskilda.se

Evli Pankki Oyj

Puh. (09) 476 690
Faksi (09) 661 387
www.evli.com

FIM Pankkiiriliike Oy

Puh (09) 613 4600
Faksi (09) 6134 6226
www.fim.com

Goldman Sachs International

Puh. +44 0 207 774 2827
Faksi +44 0 207 552 7279
www.gs.com

Handelsbanken Investment Banking

Puh. 010 444 2337
Faksi 010 444 2578
www.handelsbanken.fi

Mandatum Pankkiiriliike Oy

Puh. 010 236 10
Faksi (09) 651 093
www.mandatum.fi

Nordea Securities Oyj

Puh. (09) 1651
Faksi (09) 1234 0310
www.nordeasecurities.com

Opstock Pankkiiriliike Oy

Puh. (09) 404 56
Faksi (09) 404 2703
www.opstock.fi

Yhteystiedot

SanomaWSOY Oyj

hallituksen puheenjohtaja Jaakko Rauramo
toimitusjohtaja Hannu Syrjänen

Hallinto ja talous

johtaja Aarno Heinonen

Lakiasiat ja suunnittelu

johtaja Kerstin Rinne

Rahoitus ja sijoitus

johtaja Nils Ittonen

Sijoittajasuhteet ja konserniviestintä

johtaja Raija Kariola

Kiinteistöt

johtaja Pentti Katainen

Hallituksen puheenjohtajan toimisto

Erottajankatu 11 A
PL 1229
00101 Helsinki
Puh. 0105 1999
Faksi 0105 19 5508

SanomaWSOY

Ludviginkatu 6–8

PL 1229
00101 Helsinki
Puh. 0105 1999
Faksi 0105 19 5068
www.sanomawsoy.fi

Sanoma Osakeyhtiö

Toimitusjohtaja Seppo Kievari
Sanomatalo
Töölönlahdenkatu 2
PL 95
00089 SANOMAT
Puh. (09) 1221
Faksi (09) 122 4809
www.sanoma.fi

Sanoma Magazines B.V.

Toimitusjohtaja Theo Bouwman
Rijnsburgstraat 11
POB 90484
NL-1006 BL Amsterdam
The Netherlands
Puh. +31 20 851 2100
Faksi +31 20 851 2149

SWelcom Oy

Toimitusjohtaja Tapio Kallioja
Ludviginkatu 6–8
PL 1019
00101 Helsinki
Puh. 010 707 1111
Faksi 010 707 7008
www.swelcom.fi

Laajemmat osoitetiedot ovat nähtävillä SanomaWSOY:n [www-sivuilla](http://www.sivuilla) osoitteessa www.sanomawsoy.fi/contacts/.

Sisältö: Sijoittajasuhteet ja konserniviestintä, Hallinto ja talous

Design: Incognito Design **Paino:** F. G. Lönnberg

Werner Söderström Osakeyhtiö

Toimitusjohtaja Jorma Kaimio
Bulevardi 12
PL 222
00121 Helsinki
Puh. (09) 616 81
Faksi (09) 6168 3560
www.wsoy.fi

Rautakirja Oyj

Toimitusjohtaja Erkki Järvinen
Koivuvaarankuja 2
PL 1
01641 Vantaa
Puh. (09) 85 281
Faksi (09) 853 3281, 852 8511
www.rautakirja.fi